riistvara | tarkvara | fototehnika | kodutehnika

[dig

Nr 18, **oktoober 2006** Hind 33 kr

Uued peegelkaamerad: esimesena Eestis testime Canon 400D ja Nikon D80

Kogu tõde sellest, kuidas turvata oma arvutit

13 programmi mälupulgal kaasas kandmiseks meie kaaneplaadil

Värskeimad uudised Berliinis toimunud vidinamessilt

Ajakiri+ CD-ROM= **33.-**

SUPERTESTIS FOTOPRINTERID

Järeleproovitud ja hinnatud:

- Nintendo DS Lite
- BenQ disainimonitor
- Maailma kõige õhem telefon ja suur hulk muid vidinaid

9 771736 269016

AITAB JAMAST.

KÕIKIDE VAJADUSI RAHULDAV KONTORIKOMBAIN.

PANASONIC KX-FLB853

Paindlik kolme erineva paberialusega sorteerimissüsteem
Printimiskiirus kuni 18 lehte minutis
Kopeerimiskiirus kuni 18 lehte minutis
Printimine kuni 600 x 600 dpi resolutsiooniga
Saatmiskiirus 33,6 kbps
Flatbed värviskänner
Võrguga ühendamise võimalus

www.panasonic.ee

KX-FLB813 KX-FLB803 KX-FLM653

Panasonic
ideas for life

46 > Kuus tegelast autorit otsimas

Me üritasime leida kõige paremat pisikest fotoprinterit ja muidugi leidsime ka

VÄRSKE KRAAM

11 > Perekond iPod, Ameerikast
Apple lõi jälle maailma uueks

12 > [digi] messil
Miks nad kõik üritused Saksamaal korraldavad?

22 > Vaikus eetris
Jüri Kaljundi tahab muusikat kuulata

24 > Naistekas
Võluv ja vallatu

28 > Persoon: Võitmatu Tarmo
Siitkandi kiireim näpp

JÄRELE PROOVITUD

30 > Nintendo DS Lite
Hea läks veel paremaks

32 > Canon EOS 400D
Canon meeldis meile väga

33 > Nikon D80
Aga Nikon meeldis veel rohkem

34 > Creative Zen V
Ja uus MP3-mängija meeldis ka!

36 > Planet NAS-1100
Ajalugu jäägu minevikku

37 > Genius SW-HF5.1 5000
Odavalt ja hästi

38 > Cruz Mobile M7
On see nüüd videomakk või sülelaps?

40 > Samsung X820
Maailma kõige õhem

41 > BenQ FP93G
Raske oli mõtet leida

42 > Toshiba Satellite L30-114
Odav, aga töötab

42 > UPS Kebo 650GP
Siniste tulukeste võim jätkub

43 > Logitech MX Revolution
Räägivad, et uus hiirte kuningas

KOLUMNISTID

26 > Mart Parve
Kõik algab sõnast

27 > Kristjan Otsmann
Sammud eristumise teel

52 >
Ära unusta turvalisust!

[digi] teeb järjekordse hea ülevaate sellest, kuidas turvata oma arvutit ja internetiühendust

TARGAD LOOD

58 > Tootsi taskud mälupulgal
13 programmi endaga kaasas kandmiseks

60 > Võõras pildil
Kuidas võita sõpru ja mõjutada inimesi

PLAY

64 > Titan Quest
Titaanid tuhaks...

67 > Onimusha 3: Demon Siege
... ja deemonitele ka pasunasse

68 > Shadow of Colossus (PS2)
Nii langesid hiiud

69 > [2]: FPSid, mida keegi õnneks ei tea
„Utopia City" ja „Liquidator 2", žanri häbiplekid

70 > Uudised
Kas teate juba, et...

71 > Tulekul
Elu pärast Leipzigi ja Tokyo mängushowsid

TAGUMINE OTS

76 > Digidoktor
Üks üritas vana arvutit tööle saada

78 > Kuulame ja vaatame
Seekord inglise keelest

80 > Saabunud post
Millal Mylo Eestisse tuleb?

82 > Intervjuu kaanetüdrukuga
Kristel on ilus!

Töötunnid kiirematek!

Arvuti Fujitsu Siemens SCALEO Pi
Protsessor Intel Pentium 4 517 (2.93 GHz), 1 GB mälu, 250 GB kõvaketas, ATI Radeon X550HM 256mb mälukaart, DL DVD-kirjutaja, mälukaardilugeja, hiir ja klaviatuur, Windows XP Home.

FUJITSU COMPUTERS SIEMENS
8999.-
Kuumakse alates **326.-**

Sülearvuti Microlink ML560
Protsessor Pentium M 755, 15.4" WXGA (1024×768 px) ekraan, 1 GB mälu, 100 GB kõvaketas, DVD +/- RW seade, Wifi, Windows XP Home.

15.4" 1074×768 px

MÜÜGIL AINULT PlussMiinuse ja Euronicsi kauplustes

ML
13999.-
Kuumakse alates **354.-**

Sülearvuti Toshiba Satellite L30-115
Protsessor Celeron M 380A (1.6 GHz), 14" WXGA (1280×800 px), 512 MB mälu, 40 GB kõvaketas, combo-seade, WIFI, 128 MB X200 integreeritud videokaart, mälukaardilugeja, XP Home.

14" VGA 1280×800

TOSHIBA
8999.-
Kuumakse alates **339.-**

Sülearvuti Fujitsu Siemens AMILO Pi1505
Protsessor Intel Core Duo T2050 (1.6 GHz), 15.4" WXGA (1280×800 px) ekraan, 1 GB mälu, 120 GB SATA kõvaketas, DVD DL +/- RW seade, Wifi, Windows XP Home.

15.4" 1280×800 px

FUJITSU COMPUTERS SIEMENS
13999.-
Kuumakse alates **396.-**

EURONICS

Suurima valiku arvuteid leiad PlussMiinuse ja Euronicsi kauplustest.
Kaupluste aadressid ja lahtiolekuajad: www.**plussmiinus**.ee ja www.**euronics**.ee
Pakkumised kehtivad kuni 31.10.2006.

Olmeelektroonika räpane saladus

● Ma pole küll päris kindel, aga ma pakun, et üks tooteliik, mille müük aasta-aastalt järjest paremini läheb, on kõikvõimalikud pikendusjuhtmed ja vargapesad.

Pikendusjuhtmed on olmeelektroonika räpane saladus, glamuurse klantsipildi inetu tagakülg. Mul on kodus igas toas vähemalt üks pikendusjuhe ja mitmikpesa. Enamasti koguni mitu.

Olen juba ammu jõudnud nii kaugele, et enne, kui koju uut elektriseadet hakkan ostma, mõtlen mitte ainult sellele, kuhu selle paigutan, vaid ka sellele, kust ja kuidas saan selle jaoks voolu võtta. Ma keeldun kategooriliselt ühtegi pikendusjuhet lisaks panemast.

Kui üldse on mingi tehniline uuendus või leiutis, mida ma juba aastaid pikisilmi ootan, on see kindlasti juhtmevaba elekter. Või niidijämedused elektrijuhtmed. Või pesadeta ja ohutu kontaktliist, mille saaksin ümber toa maha panna ja mille külge ühendaksin kõik seadmed.

[d] SVEN VAHAR, TOIMETAJA

> Pikendusjuhtmed on olmeelektroonika räpane saladus. Ma keeldun koju veel üht pikendusjuhet lisaks panemast. Aitab.

[mängumäng]

● Need, kes pakkusid eelmise kuu [mängumängu] küsimuse vastuseks **Tom Clancy** ja saatsid õige arvu „Tulekul" tabelis olnud mängude kohta, osalesid taas loosis. Seekordsed võitjad teie ees.

„Ghost Recon: Advanced Warfighter" taktikalise tulistamismängu sai endale:

Egon Visnapuu

Plakatitele võivad järgi tulla:
Maksim Stefanovitsh
Silver Teede
Raido Skeber
Kristi Metshein
Risko Säinas
Tarmo Põllu
Marek Meiesaar
Jevgeni Javorskih
Marko Tirmaste
Aiver Oja

Auhindadele palume järele tulla meie toimetusse Tallinnas, Paldiski mnt 26a.

[digi]
● Aadress: Paldiski mnt 26a, 10149 Tallinn
● tel 661 6186 ● faks 661 6185
● e-post digi@presshouse.ee

www.digiajakiri.ee

Toimetus
Peatoimetaja
Henrik Roonemaa
henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetajad
Sven Vahar
sven.vahar@presshouse.ee

Leho Lahtvee
leho.lahtvee@presshouse.ee

Kujundaja
Holger Vaga
holger@presshouse.ee

Keeletoimetaja
Martin Mets
martin.mets@presshouse.ee

Tellimine
● telefonil 661 6186
● e-posti aadressil levi@presshouse.ee
● veebis aadressil http://www.telli.ee

telli.ee
HEAD AJAKIRJAD HEA HINNAGA

Tellimishind 299 krooni aastas. Otsekorraldusega 25 krooni kuus.

Reklaam
Indrek Kruusmets
tel 660 9360
indrek.kruusmets@presshouse.ee

Kolumnistide portreede autor **Oskar Aitaja**

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja **Presshouse OÜ**
Trükk **Unipress**

© Presshouse OÜ
Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

Foto: **Egert Kamenik**
meik: **Mammu** riided: **Lindex**

ML Arvutid soovitab: Windows® XP

täpseid tingimusi küsi müüjalt.

Maksepuhkusega super järelmaks!

Uue põlvkonna viimane sõna

Uued võimsad Intel® Core™ 2 Duo klassi protsessoriga ML arvutid on vaiksemad, väiksema voolutarbega ja kuni 40% suurema jõudlusega. Kaasa 60 minutit tasuta Skype kõneaega!

ML N530 UUS!

- Intel® Core™ Duo Protsessor T2050
- Ehtne Microsoft® Windows® XP Home
- 14,1" WXGA ekraan
- 1GB DDR2 mälu, 120GB kõvaketas
- DVD kirjutaja
- Integreeritud WiFi ja Bluetooth kaart
- 10/100 võrgukaart, modem
- Skype peakomplekt
- Ekspress garantii
- Akude tööaeg kuni 4h, kaal 2,3 kg

Lisatarkvara:
Skype, Kaspersky Anti-Virus, ZonerPhotoStudio 7.0
Microsoft® Works 8.5, Keyboard Pro/Junior

Hind
14 990.-
Kuumakse 410.-
0% sissemakse, 48 kuud.

ML 530

- Intel® Core™ 2 Duo Protsessor E6300
- Ehtne Microsoft® Windows® XP Home
- 1GB DDR2 mälu, 160GB kõvaketas
- 256MB ATI Radeon X1300 graafika
- DVD kirjutaja (LightScribe)
- ID-kaardi ja välkmälulugeja
- Logitech klaviatuur ja optiline hiir
- Ekspress garantii

digi TESTI VÕITJA

Lisatarkvara:
Skype, Kaspersky Anti-Virus, ZonerPhotoStudio 7.0
Microsoft® Works 8.5, Keyboard Pro/Junior

Hind
11 990.-
Kuumakse 345.-
0% sissemakse, 48 kuud.

Juurde soovitame:
19" LCD Samsung 920N SyncMaster monitori. Hind: 3550.-
19" LCD Samsung 940BW SyncMaster laiekraan monitori. Hind: 3750.-

intel Core™ 2 Duo inside™
Dual-core. Do more.

Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Logo, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel SpeedStep, Intel Viiv, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Xeon and Xeon Inside are trademarks or registered trademarks of Intel Corporation or its subsidiaries in the United States and other countries.

ML

Hoolikalt läbimõeldud pisiasjad

RAKETT

ML Arvutid salongid: Tallinn: Pärnu mnt 142, 651 2555; Tartu: Riia 24A, 730 6603; Pärnu: Rüütli 41, 445 9676. **Jaeketid üle Eesti:** Elion Esindused; Enter IT-market; +/- Elektroonika; Euronics; Büroomaailm; Entre Kodutehnika kauplused; Mikromaailm, Expert kauplused **Edasimüüjad:** Tallinn: Zebra Infosüsteemid; Tartu: PC Expert; BCS Infra; Pärnu: PC Expert; Arvutiparandus; Kuressaare: Teetormaja; EQ Computer; Sarma; Bravocom esindus; Viljandi: Matti Bürootehnika; TT Tarkvara; Paide: Taig; AarNet; Türi: Provel; Põltsamaa: Merit; Haapsalu: Tehnikasalong; Jõgeva: Merit; Kärdla: Reko AKM; DC Doora Rapla: Taig; Rakvere: A&O.

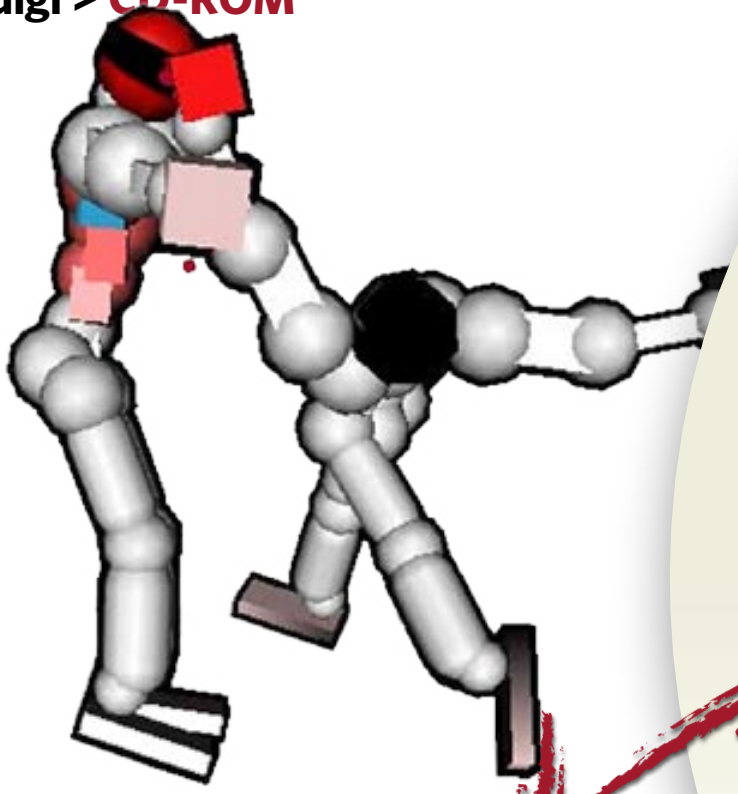

Toribash
Anatoomiliselt korrektne võitlusmäng

Elu taskusse
13 programmi mälupulgal kaasas kandmiseks

Ekraaniviisor
Peeter Marvet avastas e-riigist hämmastavaid asju

Kinobuss 2006
[digi] toob sinuni Kinobuss 2006 töötoa filmid

Toribash

● „Mortal Kombat" oli muidugi äge ja kõik need muud loendamatud kaklusmängud samuti. Kakelda pole küll viisakas, aga arvutiekraanil on kõik lubatud ja kui keegi veel virisema tuleb, et sa vägivaldseid mänge mängid, siis näita talle ette „Toribash" ja räägi, et sa kavatsed minna arstiks õppima.

„Toribash" on intelligentne kaklusmäng, nagu tema kohta öeldakse. Kogu mäng kestab vaid ühe löögi (või löögiseeria), kuid iga löögi eel pead sa täpselt paika panema, milliseid muskleid ja liigeseid su mees kangena hoiab ja milliseid lõdvestab ehk tegelikult juhtima inimkeha nii, nagu ette nähtud. Anatoomiliselt korrektselt, kui soovid. Liigutusi tehakse vaheldumisi voorude kaupa ja enne iga vooru tuleb liigestele käsud kätte anda.

„Toribash" on keeruline, sestap soovitame vaadata www.toribash.com õppevideosid ja kui vaja, lugeda ka kasutusjuhendit. Kui selle aga selgeks õpid, on lõbu laialt.

Kinobuss 2006 klipid

● Nagu igal aastal, tuuritas ka sel suvel mööda Eestit väsimatu Kinobuss ning [digil] on hea meel teieni tuua sel suvel Kinobussi külastajate tehtud lühifilmid ja animaklipid. Kui sa käisid ka Kinobussi vaatamas ja seal filme tegemas, leiad plaadilt äkki enda klipi. Kui ei, siis vaata, kui lihtne on teha häid filme ning mine proovi järgmisel aastal kindlasti ise ka.

Peeter Marveti ekraaniviisor: kuidas taotleda ID-kaarti

● Petsil tekkis ükspäev vajadus tellida enda lapsele läbi veebi ID-kaart, aga selgus, et see e-riigi rakendus on nii aegunud ja vigu ning rumalusi täis, et Marvet otsustas selle [digi] lugejate ees pihuks ja põrmuks teha.

Nii et esiteks saad teada, kuidas e-riigis ellu jääda ning teiseks näha, millisest kohast e-asjandus mäda on ja kuidas teha konstruktiivset kriitikat. Ning kolmandaks, kui sa oled KMA töötaja, siis palun juhi asjaomaste ametnike tähelepanu vajadusele kogu see süsteem kiiresti korda teha.

13 programmi mälupulgale

● Käesolevast [digist] leiad loo, mis juhendab sind kõike enda käe järgi sätitud tarkvara lihtsa mälupulga peal kaasas kandma. Nii et kui satud mõne arvuti juurde, pole muud, kui pista mälupulk sisse ja sa saad kasutusse oma e-postiprogrammi, oma laienduste ja seadistustega brauseri, oma kontoritarkvara ja nii edasi. Loomulikult panime need 13 vajalikku programmi plaadile kaasa ka, nii et ava aga plaadilt kataloog „kaasaskantav_tarkvara“, otsi ajakirjast vastav lugu üles ja sinu elu saab hoopis ilusamaks.

ELU MÄLUPULGAL

- 7-Zip Portable
- AbiWord Portable
- ClamWin Portable
- FileZilla Portable
- Firefox Portable
- Gaim Portable
- GIMP Portable
- NVU Portable
- OpenOffice Portable
- Sudoku Portable
- Sunbird Portable
- Thunderbird Portable
- VLC Portable

K110D

PENTAX
for your precious moments

Lihtsalt suurepärane.

8990.-

Uus **Pentax K110D** on maiuspala igale fotosõbrale. Planeedi kergeim digitaalne peegelkaamera, mille suurepärane automaatika ja manuaalseaded jätavad Sinu loomingulisusele lõputult ruumi. 11-punktiline autofookus (SAFOX VIII), muudetav värvidünaamika, 6-megapiksline pildisensor — see on Pentax K110D. Head pildid pole sündinud kunagi nii kergelt!

Photo Point

www.photopoint.ee

Tasuta infotelefon: **800-FOTO**

Photopoint Ülemiste Keskus
Tallinn, Suur-Sõjamäe 4
Avatud: E-P 10-21
Telefon: 603 4726

Photopoint Pärnu mnt
Tallinn, Pärnu mnt 139
Avatud: E-R 10-20, L 10-18
Telefon: 655 0651

Photopoint Lõunakeskus
Tartu, Ringtee 75
Avatud: E-P 9-21
Telefon: 731 5626

Photopoint Tartu Kaubamaja
Tartu, Riia1
Avatud: E-L 9-21, P 9-18
Telefon: 731 4828

Photopoint Eeden
Tartu, Kalda tee 1c
Avatud: E-P 10-22
Telefon: 742 7868

Photopoint AG Kaubamaja
Jõgeva, Suur 5
Avatud: E-R 9-18, L 9-16
Telefon: 772 3185

Photopoint Astri
Narva, Tallinna mnt 41
Avatud: E-P 10-21
Telefon: 356 3351

> [digi] käis Saksamaal elektroonikamessil IFA LK 12 > Laura Kõrgemäe andis intervjuu LK 14 > „Üks-null“ ruulib endiselt LK 20 > Arvutimängur Tarvo on võitmatu! LK 28

Perekond iPod, Ameerikast

See ei ole enam normaalne, et Apple suudab MP3-mängijate alal ikka veel üllatada. Septembris kuulutasid nad välja terve perekonna uusi iPode ja meil ei jää küll muud üle, kui müts maha võtta ja sügavalt California poole kummardada.

● Kõige huvitavamaks uueks iPodiks on kahtlemata Shuffle ehk ilma ekraanita imepisike mudel, mis nüüd on väidetavalt maailma kõige väiksem MP3-mängija. Uus Shuffle käib klipiga tasku külge, kaalub vaid 15,6 grammi ning on poole väiksem kui eelmine, nätsupaki suurune mudel. Samas mahub temasse 1 GB jagu muusikat ning aku kestab 12 tundi.

Suure uuenduskuuri läbis ka iPod Nano, mis sai endale uue alumiiniumist kesta ning 24tunnise akukestvuse. Samuti vahetas Apple välja Nano ekraani, mis nüüd peaks olema eredam ja parem.

Ka perekonnapea, suur iPod on korralikult kaasajastatud, olles nüüd saadaval kas 30 GB või 80 GB versioonis. Uus 2,5tolline ekraan on kirjade järgi 60% eredam ja iPodis on nüüd ka hulk mänge, nagu näiteks „Bejeweled“, „Cubis“, „Mahjong“ ja nii edasi, mis kõik on kohandatud iPodi ümmarguse kontrollratta jaoks.

Uue Nano testi toome teieni juba järgmises [digis], teised iPodid saabuvad Eestisse praegustel andmetel oktoobri lõpuks.

[IFA 2006]

- 225 000 külastajat
- 160 000 m² näitusepinda
- 1049 osalejat
- 82 aastat ajalugu
- 27 suurt messihalli

[DIGI MESSIL]

Uusimad uudised Berliinist

● IFA ehk Internationale Funkausstellung on hirmpika ajalooga tehnoloogiamess, mis toimub Saksmaal nagu CeBITgi. 1924. aastal alguse saanud Grosse Deutsche Funk-Ausstellung kasvas pikapeale nii suureks ja tähtsaks, et sinna hakati tulema ka mujalt maailmast ning alates 1971. aastast alates ongi messi ametlikuks nimeks olnud Internationale Funkausstellung, sõpradele lihtsalt IFA.

[digi] käis uurimas, mida uut IFA sel aastal pakkus. Kuna IFA suunitluseks on peamiselt lõpptarbijale mõeldud kodu- ja meelelahutuselektroonika, siis andis mess hea ülevaate sellest, millisena tahaksid meie igapäevaelu näha elektroonikatootjad üle terve maailma.

Tuleb tunnistada, et väga suuri üllatusi või uusi lahendusi, millest me varem teadnud poleks, sel aastal messil näha ei olnud. Üldiseks tarbeelektroonika suunaks paistab olevat see, et kõike, mida saab teha väiksemaks, tehakse väiksemaks ning kõike, mida saab teha suuremaks, tehakse suuremaks. Ja lakitakse üle.

IFA osalejate visiooni järgi olema paigutatud vähemalt üks teler ja muusikakeskus, püksitaskus peaks olema MP3-mängija, jakitaskus võiks olla pisike mängukonsool, särgitaskus kaamera-telefon ning kotis videopleier.

Aasta pärast vaatame, kas nii ka tegelikult läinud on.

Imetabane disain

Kui peaks välja tooma IFA 2006 kõige silmatorkavama trendi, siis on selleks kindlasti tootedisainiga eksperimenteerimine. Teistmoodi disaini sageli eduka müügi alus.

● Mustad telerid on kõigil tootjatel, eks? Aga selliseid, nagu teeb näiteks Hannspree, pole kellelgi teisel. Teler, millesarnast ühelgi su sõbral, tuttaval ega naabril pole. Olgugi, et lehma- või tuletõrjeauto-kujuline teler ei pruugi olla sama hea pildiga kui teiste firmade läikmusta viimistlusega tipptelerid, kuid selle eest näeb see vahva välja ja tekitab hoopis teistsuguse, lõbusama emotsiooni.

Kohati aga tundub, et disain on saamas asjaks iseeneses, nii mõnedki seadmed on küll ilusad ja põneva kujuga, aga mõneti ebapraktilised, eriti kui üritada neid enda elutuppa ette kujutada. Näiteks JBL „Darth Vader“ või Grundigi kerakõlarid. Või näiteks kaheksajala või mõne mutuka kujulised MP3-mängijad. Tore vaadata, aga taskus kole ebamugav hoida.

Moes on ka peegel- ja läikpinnad. Eks ikka sellepärast, et toode eksklusiivsem välja näeks. No eks näebki, aga mõelge, kui hästi kõik need seadmed näpujälgi külge võtavad. Lisaks tavapärastele mustadele, hallidele, valgetele ja beežidele seadmetele võis näha ka eridisainiga tooteid, mis olid mitte ainult punased, kollased või rohelised vaid vahel ka lausa triibulised..

Kus projektor on?

● Kõik, kes on kunagi üritanud linnakorteri kitsastes oludes projektoriga kodukinosüsteemi ehitada, on tõenäoliselt põrganud probleemi „kuhu kohta ma selle kobaka projektori veel ära mahutan?“ otsa. Kapiserval võtab see asjatult ruumi ja lakke ei taha ka niisama heast peast projektorialust kruvima hakata. Loomulikult tuleb projektor kinnitada seinale!

Mustmiljon mobiiltelefoni

● Kõige arvukama esindatuse osas näisid messil võistlevat kaks tootegruppi: kaasaskantavad meediapleierid ja mobiiltelefonid. Kui esimestega on tavaliselt selge, mida peale hakata, siis teistega on märksa keerulisem. Tuleviku mobiiltelefonid peaksid tootjate arvates mängima nii muusikat kui videosid, võimaldama netis surfata ja pilte teha. Küllap peseksid mobiiltelefonid ise pesu ka, kui vaid piisavalt suured oleksid.

Mis pildistamisse puutub, siis muidugi ei ole mobiilidel enam kaamera mitte ainult selja peal, et sellega saaks valesti parkivatest autodest pilte teha, vaid hoopis näiteks kõneleja poole, et pilt selle ajamata habemest ikka ka helistaja ekraanile edastada. Näiteks Samsungi uuematele mobiilidele peale vaadates on sootuks raske aru saada, kas tegu on mobiiliga, kaameraga või pisiteleriga.

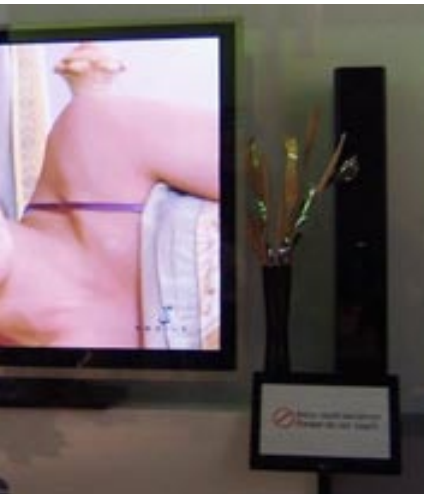

Kõige suurem

● JVC näitas 110tollist RPTV-tehnoloogial põhinevat telerit, mis on jälle mõne tolli võrra suurem kui eelmisel aastal ning mis võtab jälle pisut rohkem voolu. Kuulu järgi kulub säärase teleripildi kuvamiseks 220 W ning kui säärane monstrum tuppa üles seada, pole seal tõenäoliselt enam muud valgustust tarvis. Üha enam moodi tulevate *full*-HD LCD-telerite suuruskuninga tiitlit hoiab LG, kes oli kohale tarinud 100-tollise eksemplari. Ka suurima, 102-tollise plasmateleri valmistamise au on hetkel LG käes.

Retro on moes

● Uute disainiideede puuduses on nii mõnigi tootja hakanud lappama aastatetaguseid katalooge ning sealt šnitti võtnud. Tagasi tulevad nii vanaisadeaegsed krapid kui 1980ndatest tuttavad *boombox*'id. Vanamoodsa kesta sisse on peidetud moodne sisu ning pealtnäha antiikse krapi sees võib olla lisaks raadiole ka veel CD-mängija ja basskõlar.

TEACi retrohõngulistel seadmetel võis näha ka AUX-sisendit, mille abil saab läbi krapi lasta muusikat oma lemmik MP3-mängijast.

[MINU OMA]

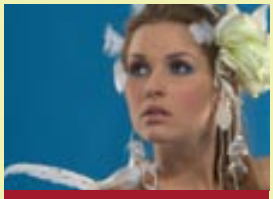

LAURA KÕRGEMÄE

Ametlikult ilus

Nokia 7280

● Varem olid mul Samsungi klapiga tibitelefonid. Selle telefoni disain tundus kohe alguses uus ja huvitav, erinev nendest, mis mul varem olid olnud. Minu jaoks on telefoni puhul olulisteks funktsioonideks helistamine ja sõnumite saatmine. Kaamera, diktofon, raadio ja muu seesugune jääb praktiliselt kasutamata.

HP Pavilion dv5000

● Oma esimese sülearvuti ostsin päris ammu. See jõuti vahepeal ära varastada, mis tähendas seda, et sain uue osta. Põhiliselt kasutan kodus lauaarvutit, millega saan kõik oma koolitööd ja muu vajaliku kenasti tehtud.

Sony Walkman

● Erinevalt enamikest trendiinimestest pole minul iPodi. Kuna ma reisin väga palju nii välismaal kui Tartu–Tallinna vahel, siis oli MP3-mängija soetamine igati vajalik – mina ja muusika, see läheb väga hästi kokku. Nii kuidas muutub keskkond ja meeleolu, muutub ka minu kuulatav muusika.

Canon IXUS 55

● Üldiselt on tegemist igati toreda ja hea kaameraga, aga kuna see on juba üpriski vana mudel, siis on aku läbi. Just paar päeva tagasi tekkis mõte, et peaks midagi uut vaatama. Praegune kaamera on aga truu reisikaaslane, mis aitab jäädvustada mälestusi.

Kodukinod

Kindlasti üheks enam esindatumaks valdkonnaks olid messil kodukinosüsteemid, neid oli igale maitsele ja enamgi veel.

● Et külastajad ikka aimu saaksid, kuivõrd tore on külitada diivanil suure teleri ja võimsate kõlarite ees, oli üles seatud palju elutoaimitatsioone, kus siis ühes seinas suur teler, ümberringi kõlarid ning akustiliselt sobivas kohas toolid või diivan. Otse loomulikult sobis diivani nahkkatte värv ja tekstuur selle firma kodukinosüsteemiga. Valge diivan – valge teler, pruun diivan – punasest puust kõlarid. Kui praegu saab pea igast mööblisalongist osta köögi koos mööbli ja köögiseadmetega, siis ei tasu imestada, kui varsti saab igast suuremast elektroonikapoest osta elutoa koos mööbli ja tehnikaga.

Tänapäevased kodukinosüsteemid suudavad filme ja muusikat mitte ainult plaadilt, vaid ka üle traadita ühenduse mängida.

Palun 100 grammi mu mobiiltelefoni jaoks

● Kui vedelkütusega töötama kohandatud sülearvuteid on siin-seal näidatud, siis lisaks sellele võis Toshiba stendil uudistada ka taolise kütuse-elemendiga mobiiltelefoni prototüüpi. Nii sülearvuti kui mobiiltelefoni küljes nägid need lisaseadmed kohmakad välja, kuid võrreldes eelmise aastaga, mil mobiili külge pidi olema ühendatud lausa eraldi karbike, on areng siiski märgatav.

3D, see päris

● Päris mitmes kohas võis näha eksperimentaalseid 3D-ekraane või töökohti, mille ümber tungles alati uudishimulikke. Paraku nõudsid need kõik väga täpselt ühes kindlas punktis seismist või istumist, et efekti näha. Efekt, kui seda aga viimaks näha, on tõesti olemas. Ekraanil vaataja poole lendav jalgpall tõepoolest tundub olevat nagu päris ning reklaamtekst näib tõesti justkui õhus hõljuvat. Ent niipea, kui määratud tsoonist väljuda, muutub pilt tavaliseks, lamedaks.

IMEKAAMERATSIOON

Logitech

Loodud, et sind üllatada

[SEL KUUL]

SVEN VAHAR
Toimetaja

Diskussiooni jälgimine

● Viimase kuu aja jooksul olen jälginud, mida uut Photokinal välja kuulutatakse. Photokina, maailma suurima foto- ja muu pildiasjanduse messi toimumise aeg septembri lõpus on just see aeg, mil saab aimu uute kaameratrendide kohta.

Kui messi vahepealsel ajal ilmub uus ja vinge mudel tavapärase pressikära saatel, siis Photokina ajal on hõiskamist ja tootjatepoolset tuututamist topelt. Juba poolest suvest hakkasid lekkima kõlakad uutest vingetest kaameratest, mis nagu ikka, on endistest oluliselt paremad.

Taas kord selgub, et just sel aastal tulevad viimaks välja kaamerad, millega saab ometi kord korralikku pilti teha. Jajah, seda juttu oleksin justkui juba kuulnud.

Uusi digiseepe ei jõua ära lugedagi. Ainuüksi augusti ja septembri jooksul teatas Canon seitsme, Nikon viie, Olympus kümne ja Pentax seitsme uue mudeli peatsest ilmumisest.'

Ostusoovitused, mida ma tuttavatele oleksin veel mõne kuu eest julgenud jagada, on nüüdseks lootusetult vananenud. Ja mis seal salata, oma kaameragi tundub korraga nii vana ja vilets kõigi nende uute valguses.

Kiusatus hinge tagant viimased veeringud ära anda ja uus kaamera koju tuua on suur... Kui vaid oskaks seda õiget välja valida!

Õhemast õhem

Mida saab teha mustast poolläbipaistvast pleksiklaasist ja mõnekümnest grammist alumiiniumist? DiNovo Edge.

● Laserlõigatud pleksiklaasist alumiiniumraamistusega 11 millimeetri paksune klaviatuur näeb välja elegantne, stiili annavad juurde ka vaikeolekus peidetud nupud, mis süttivad põlema vaid puudutuse peale ning ümmargune, seadistatava tundlikkusega puuteplaat.

Tegemist on juhtmevaba Bluetooth klaviatuuriga, mida aga peab enne kasutamist laadima.

Alla kilogrammi kaaluv klaviatuur on Logitechi esimene laetav klaviatuur. Viieminutilise laadimisega peaks klaviatuur vastu pidama päeva, paaritunnise laadimisega aga kuni kaks kuud.

Logitechi esindaja väitel olla see nende kõige ilusam klaviatuur üldse. Kas ilu ka patta sünnib panna ehk kas seda klaviatuuri ka kirjutamiseks kõlbab kasutada, saame teada aga alles siis, kui see Eestisse jõuab.

Loodetavasti ei suusata ta mööda lauda vabalt ringi, nagu üks hiljuti meie testist läbi käinud Logitechi klaviatuur.

No olgu, kuidas on, kuni iluasi veel meie juurde pole jõudnud, siis seni naudime oma toimetuses Logitechi rooli-pedaalikomplekti ning üritame endast teha siitkandi parimad virtuaalsed rallisõitjad.

Ahjaa, kuna numbrisektsioon pole klaviatuurile ära mahtunud, tuleb see vajadusel eraldi juurde osta.

Vesijahutusega kaasaskantav Xbox360

● Härra Ben Heckendorn USAst tegi sõbra palvel kaasaskantava Xbox360 läpaka. Ja nagu see poleks juba suur töö, on seadmest kuumust ära juhtimas vesijahutus!

Ben ostis tavalise uue Xboxi konsooli, sobiva 15tollise laia ekraaniga LCD-monitori, valmistas ise alumiiniumist kesta ja modifitseeris poest ostetud odava klaviatuuri kesta sisse mahtuma.

Goodbye Kitty

● Mitte ainult sülearvutid ega mobiiltelefonid ei plahvata, süttida või plahvatada võivad kõik seadmed, milledes midagi soojenevat sees. Jaapanis ja mujalgi meeletult populaarsete Hello Kitty mänguasjade hulgas on mõned sellised, mis võivad iseeneslikult süttida. Pisikesed karvased soojenevad Kitty'd, mida saab voodi soojendamiseks linade vahele susata, võivad aga hoopsitükkis terve elamise maha põletada. Kuna meie Hello Kitty läks samuti kõrbema, on pildil toimetuse varu-Kitty.

IMEKAAMERATSIOON

QuickCam® Communicate STX™ veebikaamera pakub veel personaalsemat suhtlusvõimalust sõprade ja perekonnaga kui ükski telefon seda iial suudaks. RightLight™ tehnoloogiaga täiustatud VGA sensor võimaldab uskumatut pildiselgust isegi hämaras valguses ning RightSound™ tehnoloogia võimaldab omakorda kajavaba heliesitust. Sobib ideaalselt kasutamiseks Skype™-i ja muude programmidega. Tutvu kõikide täiustatud veebikaameratega veebiaadressil Logitech.com

Logitech

Loodud, et sind üllatada

© 2006 Logitech. Kõik õigused kaitstud. Logitech, Logitech'i logo ning kõik teised Logitech'i logomärgid kuuluvad Logitech'ile ja on registreeritud.

[AJALOOTUND]

HENN SARV
inimene, kes mäletab

Interneti ajalugu

● Vaadates taas kümme aastat tagasi, selgub, et just siis leidis üks rühm entusiaste, et internetis tekib ajalugu ja et seda tasub hakata koguma. Mäletan, kui mingis varases Tehnokrati saates läks jutt internetiväljaannetele ja raamatukogudele mõeldud signaaleksemplaridele, siis nöökisime tookord mõtet saata igast internetiväljaandest koopia raamatukokku hoidmiseks.

Aastal 1996 käivitus teenus Wayback Machine, mis tänaseks on arhiveerinud 55 miljardit veebilehte. Kui lähed nende veebilehele (http://www.archive.org/web/web.php), saad valida sind huvitava aadressi ja näha sellel aadressil toimunut pilditsi läbi aja. Eks ta jah, natuke hõre ole ja tänaseks on selliseid ajalugu koguvaid mootoreid rohkemgi, aga tagasiteemasin oli neist üks esimesi.

Usun, et selline hea ja põhjalik teenus koos Google otsimismootorilaadse lisandusega oleks väga hea vahend tulevase ajaloolase käes, aga ka juba täna on päris mõnus heita pilku kümne aasta taha.

Uurisin meie ajalehti ja leidsin Postimehest loo, kus meie naabrid lätlased-leedulased olid väga solvunud, kuna Eestile pidi tehtama ainsana EL liitumisläbirääkimiste ettepanek esimeses ringis. ETV lehelt sain teada, et „Odavaim ja operatiivseim võimalus oma info avaldamiseks on Teksti TV infoleheküljed".

N nagu Nokia

Nokia tehastest tuleb uusi mudeleid kui Vändrast saelaudu. Alles jõuad endale kataloogist meelepärast välja valida, kui selgub, et see on juba tootmisest maas ja selle asemele on trüginud juba mõni uus mudel.

● Nokia 5300 XpressMusic jätab nime järgi mulje, et tegu on Nokia uue helistamisvõimalusega kaamera-pleieriga. Sinna saab kuni 2 GB microSD mälukaardiga laadida sada albumitäit muusikat. USB-kaabli abil saab kraami ka otse arvutist tõmmata. Hinnaks plaanitakse vähemalt 250 eurot.

Nokia N75 on kirjade järgi maailma väikseim multimeediaarvuti. Lisaks muusika kuulamisele saab sellega ka kahemegapiksliseid pilte (1600x1200) klõpsida, raadiot kuulata, veebis surfata, videosid vaadata ja ise filmiklippe salvestada. Hind on esialgu veel saladus.

Nokia N95 on N75 suurem vend, millel on 5megapiksline kaamera, toetab HSDPA standardit ja sellel peaks olema 3D kasutajaliides, mida iganes siis see ka tähendama peaks. Osta saab seda alles järgmisel aastal.

Kellel on kõige suurem?

● Oh neid fotograafe küll, ikka on neil vaja üha suuremat ja pikemat objektiivi. Carl Zeiss on nüüd aga valmis teinud säärast mõõtu objektiivi, millest vaid vähesed oskasid und nähagi. ZEISS Apo Sonnar T* 4/1700 kaalub 256 kilogrammi ning on valmistatud ühe pururikka eraisiku eritellimusel kes plaanivat seda kasutada „eriotstarbelise looduspildistamise" jaoks.

Säärast mõõtu objektiivi valmistamiseks ning selle sees läätsede liigutamiseks pidi Carl Zeiss välja töötama täiesti uudse tehnoloogia.

NOKIA
N73

Justin Guariglia
Fotograaf ja videokunstnik

Jaga seda, mida näed.

Fotograafia tulevik on ühendustes.

Fotograaf Justin Guariglia on Aasia riikides kaua ringi reisinud ning võib öelda, et tunneb ja tunnetab kohalikke kultuure väga hästi. Uut Nokia N73 seob Justiniga tundlikkus elu kirevate detailide suhtes. 3,2megapiksline kaamera, maailmatasemel Carl Zeissi optika, lülitiga liugklapp ja eraldi kaameranupud – sellise varustusega seade teeb ülihäid pilte, mida saab printida kuni 20 x 25 cm paberile. Nokia N73 on võimas multimeediaarvuti, millel ei puudu e-post, juhtmeta Bluetooth-ühendus, MMS ja teised vajalikud omadused. Nokia N73-ga on fotode jagamine sama lihtne kui pildistamine. Vaata Justin Guariglia fotosid www.nokia.com/nseries

3,2megapiksline kaamera

Carl Zeissi optika

Täiustatud autofookus

2,4tolline kõrgresolutsiooniga ekraan

Nokia Nseries
See new. Hear new. Feel new.

ZEISS

Carl Zeiss Optics

NOKIA
Connecting People

Nokia ja Nokia Connecting People on Nokia Corporationi registreeritud kaubamärgid.
Teised siin mainitud toote- ja firmanimed võivad olla vastavatele omanikele kuuluvad kaubamärgid või kaubanimed.

Üks-null

TERMOMEETER

108°
Oma ja armas
Ametlikult veel katsetusjärgus olev pildi- ja sõbrasait www.nagi.ee on jalad alla saanud ja kasvab jõudsalt.

60°
Juba sulab
Odavad mälupulgad. 1GB mälupulga saab kätte juba 300-400 krooni eest.

-7°
Vanasti oli parem
Mobiiltelefonid, mille aku ei pea üle paari päeva. Kuhu on kadunud telefonid, mis nädal aega vastu pidasid?

-22°
ETV kiusab
ETV saate- ja filmiportaal www.etvpluss.ee on kasutatav vaid teatava kindla operatsioonisüsteemi, teatava kindla brauseri ning teatava kindla meediapleieri olemasolul. Kaua veel?

3
miljonit mängurit on 2002. aasta novembri algusest Xbox Live süsteemis mänginud

2
miljardit tundi kokku

83 333 333
ööpäeva

2 777 777
kuud

231 481
aastat

2,5
terabaidiseid kõvakettaid lubab Seagate aastaks 2009

70%
väiksemaks suudab ühe prantsuse firma arendatud tarkvara väidetavalt teha arvutimängude failid

700
GB klientide e-kirju kustutas kogemata üks Suurbritannia ISP

12
GB neist olid lugemata kirjad

0
GB suudeti kadunud kirjadest taastada

40%
„World of Warcrafti" mängijatest on ühe uuringu järgi sellest sõltuvuses

1 500 000 000
dollarit pakutakse YouTube'i väärtuseks

0
dollarit pakuvad selleks jälle mõned teised analüütikud

1 000 000 000 000 000
dollarit võiksime me siin [digis] teenida, kui me juhuslikult õiget vastust teaks

12
[digi] ilmuks aastas ka pärast seda, kui me pururikkaks saaksime

OLYMPUS

Your Vision, Our Future

μ 725 SW

Vee- ja põrutuskindel. Uus Olympus μ725 SW.

Ole valmis sukelduma maailma, kus pildistamine pole veel kunagi nii lihtne olnud. Justnimelt, kasvõi sukelduma, sest uus Olympus μ725 SW lubab Sul muretult pildistada isegi 5 meetri sügavusel vee all. Pole vahet, kas Sind ootab suvine suplus koos sõpradega või sukeldumine imeliste koralliriffide keskele. Üks on kindel – oma fotoka võid alati kaasa võtta. Kaameral on pakkuda veel palju muudki, sest selle üliõhukese disainiga põrutuskindel korpus talub pea igasugust kukkumist ja rappumist. Kuid ka see pole veel kõik, sest 7.1 miljonit pikslit ja kolmekordne optiline zoom tagavad laitmatu kvaliteedi iga Su jäädvustatud kaadri juures.

Ära aktsepteeri piiranguid!

Veekindlus vastavalt IEC standardile 529 IPX8
Põrutuskindlus vastavalt MIL standardile (MIL – STD 810F).

[VEEBIVAATLUS]

JÜRI KALJUNDI
jkaljundi.blogspot.com

Vaikus eetris

● Eesti musahuvilise elu netis on õnnetu. Kuigi muusika on eriti noore inimese elus meid pidevalt saatev asi, puuduvad meil nii korralikud muusikainfot edastavad saidid kui ka võimalus *online*-muusika eest maksta. Midagi pakuvad Allstarz.ee ning hästi on kaetud ka klubimuusika pool stereo88.com-iga eesotsas, kuid laiemale massile suunatud ühtne teenus puudub.

Kui paljud kasutajad ootasid midagi põnevat saidilt mtveesti.ee, siis reaalsuses osutus see pettumuseks nii kujunduse, sisu kvaliteedi kui ka mahu osas. Mis peamine, puudub nii muusika ostmine ja allalaadimine kui ka videod. Loodame, et see kõik varsti muutub.

Esiletõstmist vääriv muusikasait Eestis on juba aastaid venekeelne Muz.ee. Kuigi infot võiks olla rohkem ja sisu võiks tihedamini uueneda, leiab sealt vähemalt igast asjast midagi.

USA iTunes'i järel suuruselt teine netis muusika müüja eMusic teatas, et alustab teenuse pakkumist Euroopas, sealhulgas Eestis. Kataloog sisaldab 1,7 miljonit lugu 8500 sõltumatult plaadifirmalt. Kahjuks ei kuulu sinna maailma neli suurimat popmuusika plaadifirmat. Õnneks aga suurendab see just vähemtuntud sõltumatu muusika populaarsust, mis on huvitavam äraleierdatud TOP100 artistidest. Kõik lood on MP3-formaadis, mitte piiratud ja ebamugava koopiakaitsega formaadis.

Külmkapp? Teler?

Samsung on meil tuntud peamiselt kui koduelektroonika tootja. Aga digipeeglite klubi liikmeil tuleb harjuda, et ka Samsung tahab sellel alal kõvasti kanda kinnitada.

● Samsungi viimane fotoaparaat kannab nime GX-10 ning selle näol on tegemist 10 megapikslise digipeegelkaameraga. Kuid vaatamata sellele, ei, õigemini just tänu sellele, et tegu pole mitte Samsungi oma loominguga, vaid Pentaxi K10D mudelile enda sildi peale kleepimisega, on tegemist siiski arvestatava kaameraga algajale digipeeglihuvilisele. Kaamera on ilmastikukindel, mis tähendab seda, et pealepritsiv vesi või kaamera liivahunnikusse pillamine ei tohiks sellele suurt kahju teha. Kui su viimased kaks kaamerat on just vee- või mustusesurma surnud, on sul põhjust Samsungi kaamerat tõsiselt kaaluda. Ka need, kes oma kaamerat küll hästi hoiavad, kuid kelle värisevi käsi tehtud pildid pidevalt udused tulevad, peaksid samuti GX-10 üle rõõmustama, sest keresisene pildistabilisaator aitab seda hädа mõnevõrre leevendada.

Las ma värvin sind punaseks

● Sony sülearvutid on siinmail sama haruldane liik kui lendorav. Ilmselt on Sony isegi seda taibanud ning teeb nüüd kõik selleks, et teistest paremini eristuda. Sony sülearvutite uus C-seeria on mõeldud inimestele, kes armastavad värvi. Tõstke käsi üles, kes pole sülearvutit ostnud vaid sellepärast, et ei taha endale järjekordset valget või halli karpi lauale? Tormake nüüd tellima Sony sülearvuteid.

Sony Ericsson

Elisa WAP + SonyEricsson K800i

parim värav mobiilsesse internetti!

Alusta mobiilset surfamist Elisa WAP portaalist. Elisa WAPi vahendusel pääsed internetti, saad lugeda päevakohaseid uudiseid, nautida ohtralt meelelahutust ning palju muudki kasulikku. Vaata ise järele, sest kõigi WAPi kasutajate vahel loositakse reis kahele Ronaldinho koduklubi, FC Barcelona, mängule. Vaata lisainfot www.elisa.ee

Eksklusiivne

Parim telefon Elisa WAPis surfamiseks on uus, kiire 3G andmeside, hea veebilehitseja ja suure ekraaniga SonyEricsson K800i. Telefonil on 3,2 megapiksline Cyber-shot™ digikaamera ning mängib enamusi muusikafaile.

Kõik SonyEricsson kampaania telefonide ostjad saavad endale hulgaliselt tasuta eksklusiivset Ronaldinho video-, pildi- ja helimaterjali.

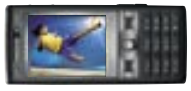

Sony Ericsson K800i

3099.-

Tavahind 6699.-

Sony Ericsson K610i

1949.-

Tavahind 4499.-

Sony Ericsson K750i

1699.-

Tavahind 3799.-

Sony Ericsson K510i

1299.-

Tavahind 2999.-

elisa

Midagi enamat kui kvaliteetne leviala

Lisainfo Elisa klienditeeninduse telefonil 6 600 600 ja www.elisa.ee

[naistekas]

Roosad Sony konsoolid ja Nintendod tulevad Euroopasse

● See on väga õel. Väga-väga õel. Kõigepealt nad toovad oma supertoote müügile vaid ühes-kahes värvitoonis ja alles tükk aega hiljem lisanduvad neile plikadele mõeldud *special edition*'id. WTF! Mis me nüüd peamegi hakkama alati ootama pool aastat, enne kui lõpuks saame osta oma unistuste vidina oma lemmiktoonis?! Igatahes, veel sel sügisel peaks saama roosasid Sony PlayStation 2 ja PS2 ning Nintendo DS Lite'i osta ka Euroopa poodidest. Aitäh! (Mis see DS Lite on, kirjutasid poisid juulikuu [digis].)

Uudiseid Nokialt

Nokia teatas, et kavatseb loobuda telefonide nummerdamisest ja hakkab neile nimesid panema. Lõpuks ometi! Juhuu!

Kuldsele L'Amour kollektsioonile saabuvad varsti müügile roosad ja šokolaadivärvi õed 7390, 7373, 7360. Muide, 7390 on Nokia esimene 3G-telefon, millel on kaasas nii pleier, kolmemegapiksline kaamera kui ka videohelistamise võimalus.

Yalos Diamonds – maailma kalleim teler

● Teemantid on ju tüdruku parimad sõbrad, eksole. Selle tarkuse on ühest dokumentaalfilmist ära õppinud ka Itaalia firma nimega Keymat Industrie. Et küll neid rikkaid Bonditüdrukuid ikka mõni maailmas leidub, kes oleks ühe LCD-televiisori eest nõus maksma üle 1,5 miljoni krooni! Istub ju Yalos Diamondsi servadel 160 tüdruku 20karaadilist sõbrakest.

Naistekat toimetab
Maris Sander

Sony VAIO sünnipäeva-sülearvutid

● Jube kahju ikka, et VAIOd on nii kallid. Neist võiks ju saada superstiilsete ja kvaliteetsete PC-arvutite kummardajate suur hitt. Aga võta näpust, alla 20 000 krooni saab näiteks Sony Eesti esindusest kätte vaid kolme tüüpi FS-seeria arvutit. Sellest hoolimata on sel aastal VAIOl kümnes sünnipäev, mille puhul on Sony oma FJ Graphic Splash Editionid riietanud viide erinevasse pidukleiti, kusjuures iga varianti toodeti vaid 500 (sinise kujunduse võiks saata Ekspressi „Nagu kaks tilka vett" rubriigile kõrvutades selle Mac'i ametliku töölauapildiga „*Aqua Blue*").

Läikega Sony Ericsson Z610

● On ikka tõeliselt rõõmustav, et mobiiltelefonide tootjad mõtlevad üha enam tüdrukute vajadustele. Ehk rõhuvad vidinate välimusele. Tervitame siis ka seda silmipimestavalt läikivat telefoni numbriga Z610, mille „maagilist" välimist ekraani pidavat nägema vaid siis, kui see on kasutuses. Telefonil on kahemegapiksline kaamera ja ruumi lisamälu tarbeks.

Kuldsed mälud

● LG uued USB ekstravagantsed 2 GB suurused mälupulgad (UB2GVMS01) on just sellist karva, nagu naised ihaldavad ja vajavad: kuldsed, peegelpinnaga ning alumiiniumitoonis. Ehk et iPod Nanole on lisandunud veel üks vidin, mille tagakülge saab kasutada nina puuderdamisel. PS. Vaata ka LG oksakujulist Jungle USB mälupulka!

Kõik algab sõnast

Veebiteenuste edukus ja kasutajasõbralikkus tulenevad enamalt teenuse loojate ette seatud ülesandepüstitusest. Inimesed ja organisatsioonid käituvad nii nagu neid mõõdetakse – see on tõde juhtimisaabitsa esimeselt lehelt.

MART PARVE
mart.tehnokratt.net

● Ainuke võimalus jõuda ihaldusväärsete tulemuseni on eesmärkide selge sõnastamine enne protsessi algust.

Arusaadavaim näide, millega vast igaüks kokku puutunud, on ebameeldiv või aeglane teenindus supermarketis. Nimelt on sel puhul mõttetu konkreetse teenindaja peale ägestuda. Selle asemel tuleb aru saada, et suhtumise lätted on mujal – nimelt viisis, kuidas seda äri juhitakse, täpsemalt selles, kuidas teenindajaid mõõdetakse.

Kas müüjate esmaste ülesannetena on defineeritud kassas istumine, kaupade ribakoode skaneerimine ning arveldamine? Kui jah, siis pole ju imestada, et just need ja ainult need eesmärgid saavadki täidetud.

Mõnes poes või muus teenindusasutuses valdab aga sedavõrd meeldiv suhtumine, millest aimame heast motiveerijast juhti, kelle jaoks klientide rahulolu on omaette väärtus.

Sama olukord valitseb ka veebiteenuste valdkonnas. Võrrelgem näiteks X-tee päringute portaali, mis peaks võimaldama kodanikule riigi e-teenuseid tarbida, ja otsimootorit Google ning proovigem leida seoseid nende eesmärkide ja teostuse vahel.

X-tee eesmärgina on Riigi Infosüsteemide Arenduskeskuse veebis sõnastatud muuhulgas järgmine: „Iga kodanik saab X-tee teenuste vahendusel pärida näiteks järgmisi küsimusi: „anna mulle minu andmed Rahvastikuregistrist“ või „anna mulle minu ja minu auto andmed Liiklusregistri sõidukite andmebaasist“ jne.“ Ma ei rebi kontekstist välja – kogu tekst on samas vaimus.

> Riigiasutuste hallatavad veebid kalduvad vähem kasutajasõbralikud ja atraktiivsed olema kui erasektori omad

Ja nimetatud eesmärki silmas pidades ei olegi justkui midagi kobiseda. Saad ju pärida Rahvastikuregistrist iseenda või liiklusregistrist oma auto andmeid? Noh, juhuks kui oled oma nime unustanud, ei mäleta kodust aadressi või tahad igaks petteks järgi kontrollida, mitu autot sul parasjagu on.

Ka olemasolevad asjalikud teenused nagu näiteks haigekassakaardi internetist tellimise võimalus jäävad varju, sest jutukate arvamusliidrite tähelepanu tõmbavad endale totrused, nagu näiteks võimalus vaadata, kas sul on olemas autojuhiluba

Kuigi võetud eesmärgid on niisiis täidetud, ei ole portaal erilist populaarsust võitnud. Miks? Väidan põhjuseks, et ülesandepüstituses ei ole arvesse võetud teisi väga olulisi küsimusi – nimelt seda, mida inimesed tegelikult pärida tahaksid, ning kuidas nad seda teha tahaksid. Tulemusena on X-tee portaal inetu ja pakutavad teenused ebaatraktiivsed.

Google.com on aga ilmselgelt teisest puust. Google'i firmainfo lehel teatatakse: „Ideaalne otsingumootor saab täpselt aru, mida sa mõtled, ning annab sulle täpselt seda, mida sa tahad“. Esimese põhitõena esitletakse lehel järgmist: „Keskendu kasutajale ning ülejäänu tuleb ise“.

Suur osa meist ei kujuta enam ettegi elu ilma selle konkreetse ülesandepüstituse magusate viljadeta. Oleme harjunud, et Google on koht, mis annab meile meie otsingutulemused – ja teeb seda ilma pikema jukerdamiseta.

Meeleheiteks ei ole põhjust – eestlaste hulgas tundub kasutajamugavust väärtustavaid veebiteenuste pidajaid omajagu palju olevat. Võtkem või Auto24.ee – küllaltki intuitiivse kasutajaliidesega rakendus, mille abil pikemalt süvenemata ja umbes viieminutilise ajakuluga pere vana auto maha müüsin. Või Eesti Ekspressi uus veebisait koos Eestis uudse veebiumi-lahendusega. Positiivseid näiteid on palju.

Tendentsina võib välja tuua, et riigiasutuste hallatavad veebid kalduvad vähem kasutajasõbralikud ja atraktiivsed olema kui erasektori omad. Põhjuseks mõistagi see, et erasektori toimetamiste halastamatuks mõõdupuuks on raha – kui teenus kasulikult ei toimi, seda lõpmatult üleval ei hoita.

Riigiasutuste jaoks kaldub raha olema aga virtuaalne ressurss – sarnane tetrise-mängu punktidega, mis kusagilt kaela sajavad ja iga mänguaasta lõpuks ära kulutada tuleb, et raisku ei läheks.

„Kaadrid otsustavad kõik,“ kõlab nõukogudelik loosung, mida üks kolleeg tsiteerida armastab. Ja kui vaadata iga üksiku riigiteenistuja motivatsiooni, siis temale on öeldud – veebiteenus olgu olla! Kui teenust projektiperioodi lõpus ei ole, võib tekkida lausa kingasaamise oht. Kuid kui miskit ikka ette näidata on, pole probleemi.

Ning veebiteenus sünnibki. Kas ja kui heal meelel keegi seda teenust ka kasutama hakkab, on paraku täiesti teine teema.

Sammud eristumise teel

Eesti mobiilioperaatorid oleksid märksa edukamad, kui nad lubaksid oma kliendil lihtsalt ja odavalt luua virtuaaloperaatoreid: eristumine ja omasuguste ühtehoidmine on tänapäeva maailmas üks tugevamaid trende.

KRISTJAN OTSMANN
Eesti Ekspress

● Eesti mobiilioperaatorid astuvad esimesi arglikke samme, et pakendada tooteid klientidele äratuntaval moel – nii, et klient tunneks: just see on minu mobiilipakett.

Turuliider EMT liigub sellel teel üha ebakindlamalt. Esimene samm – Simpeli kõnekaardi loomine – oli julge ja edukas. Simpel oli tõeline hitt, millega EMT vastas Tele2 kõnekaardile Smart. Veidi hilinenult, aga seeeest edukalt.

Säästuoperaatorite loomise hulluses saatis EMTd samuti edu. Diili kampaania oli väga kihvt (kuigi see maksis kuuldavasti kaugeltki rohkem, kui tavalistel säästuoperaatoritel tavaks). Eriti lahe oli Diili kampaania Ida-Virumaal, kus kuuldavasti iga liituja sai pudeli vahuveini. Inimesed liitusid ja jäidki Diili kasutama. Nad tundsid enda ideaalpaketi ära – odavad kõned ja lihtne kasutamine.

Pärast seda on EMT takerdunud. Kus on Rate'i kõnekaart? Aga teenustepakett naistele? Ja venelastele? Ja miks peaksid inimesed Seeniorpaketti kasutama, kui on olemas Diil? Koolilaste Pop, (üli)õpilaste Ylicool ja Perepakett on poolikuvõitu lahendused, kus sageli jääb hinnakirja sisu segaseks, rääkimata sihtrühmale mõeldud sisuteenuste puudumisest.

Tele2-l on väheke lihtsam elu. Nad on pidevalt olnud säästuoperaator, mille kliendiks olles saad aru, et maksad vähe, aga levi on nagu on ja teenuseid ka napib.

Uuendusena on Tele2 hakanud äriklientide suunal rabelema, püüdes olla ärikliendi säästuoperaator. Kena katse, aga ennustan lähiajal saabuvat tagasilööki, sest esimesed uutest võrku saabujatest on omadega juba hädas – levi on kehv ning vahel kipuvad Norby'ga loodud ühislahenduse puhul kõnetraadid sassi minema: on juhtunud, et telefonikõnesse sekkub võõras mees- või naishääl nagu vanadel analoogtelefoni aegadel. Samas on äriklientidel keeruline tehtud valikust loobuda, sest piinlik on. Seega ainult reklaamist ei piisa, vaja on ka tasemel teenuseid.

Elisa on kolmest operaatorist kõige kehvemas seisus. Säästuoperaatori Tele Yks ja Zeni kõnekaardi loomine on ainsad mainimisväärt edusammud. Ülejäänud kampaania on selline poolpidune: kõige ilusam leviala küll, aga mis siis? Jääks nagu mulje kõige inimlikumast operaatorist, aga kui vaadata soodustelefonide jagamise tingimusi, siis on tegemist sama ebainimlike tingimustega nagu teistel operaatoritel. Erilist inimlikkust ei paista kuskilt.

Telekomikonsultant John Strand rääkis Riias mobiilse meedia konverentsil sellest, et operaatoritel on vähe pääseteid kasvavast hinnasurvest ning üheks neist on eristumine ning sisuteenuste loomine. Just need kaks on Eesti operaatoritele suureks probleemiks. Sisuteenuseid suudab ainsana koondada mingil määral EMT, kuid pakub neid kõigile ühte moodi. Puudub soovituslik sisu naistele, venelastele või noortele. Elisal ja Tele2-l sisuteenused sama hästi kui puuduvad.

Üks võimalus eristumiseks on luua virtuaalseid operaatoreid. Strand tõi näitena Taani, kus on viimasel ajal tekkinud virtuaalsed operaatorid näiteks odavalt välismaale helistajatele, naistele ja geidele. BASE lõi Belgias virtuaalse operaatori türklastele. Need on vaid mõned näited, mille puhul luuakse virtuaalne operaator ning pakutakse kindlale sihtrühmale mõeldud teenuseid – nii sisuteenuseid kui ka odavaid kõnesid just neil suundadel, mis on sihtrühma jaoks olulised.

> Miks vaadatakse Eestis nii vähe mobiiltelet? Sest see on kallis! Miks puuduvad mobiilsed foto- ja videoteenused? Sama.

Omaette küsimus on hinnapoliitika. Miks vaadatakse Eestis nii vähe mobiiltelet? Sest see on kallis! Miks puuduvad mobiilsed foto- ja videoteenused? Sest andmeside on kallis! Mitmed operaatorid on leppinud sellega, et inimesed keelduvad hiigelsummasid andmeside eest maksmast. Näiteks TeliaSonera kliendid Rootsis maksavad mobiilse video eest vaatamise päevadel üheksa Rootsi krooni päevas ja kogu lugu. Vodafone pakub Ühendkuningriikides MP3-helinaid ilma, et küsiks andmeside eest raha. Ja teenused toimivad hästi.

Tulevik toob olulise muudatuse. Strandi väitel arendab üks USA *start-up* võimalust, mille puhul saab mõne dollari eest luua suvaline inimene oma säästuoperaatori. Pärast avalduse täitmist häälestab ta veebis sisuteenused, valib hinnad ning saab kõnekaardid. Sel moel võiksid endale operaatori luua Lordi fännid või nt Jalgpallihaigla.

Kardan, et Eesti operaatorid nii kaugele hetkel veel ei mõtle ning üritavad suurema osa tööst ise ära teha selle asemel, et kaasata väikefirmasid ja teisi huvigruppe, mis suudaksid konkreetsele sihtrühmale teenust palju paremini pakkuda. Operaatorid saaksid kõneminutid omale ning ka väikese tasu teenuste vahendamise eest, seejuures langetades oluliselt arendus- ja turunduskulusid.

Võitmatu Tarvo

Mõned mehed lihtsalt ei kuulanud sõna, kui ema käskis arvuti kinni panna ja magama minna. „*In your face, mum*," võiks ehk Tarvo öelda, sest kiire näpuga noormees ajab täitsa ilusat raha kokku. Viimati toodi tiimiga USAst koju 15 000 dollarit.

Kuidas kõik alguse sai, mismoodi mängima hakkasid?
See oli vist aastal 2001 või 2002, kui sõber soovitas ühte mängu proovida, mis pidavat hullult lahe olema. Siis oli tegemist „Return to Castle Wolfensteini" vanema versiooniga. Hakkasin sellega vaikselt pihta ja nii see praeguseni areneski.

Harjutama peab palju? Argielu segama ei hakka?
Ütleme nii, et kui QuakeCon'i jaoks treenisime, siis mängisin vähemalt neli tundi. Ja nii viis päeva nädalas, seega kulub aega päris kõvasti. Eks ta mingil määral mõjutab elu küll, sest pead iga päev teataval ajal kodus olema, et mitte tiimikaaslaseid alt vedada.

Profisport on tõhus bisness, aga väsitab koledal kombel ja pensionile peab ka varakult minema. Kuidas mängimisega on?
Praegu sõidangi Stockholmi, sealt edasi Rotterdami, kus algab nädalavahetusel järgmine võistlus. Paraku on see ka minu jaoks viimane, sest oktoobris lähen sõjaväkke. Kas hiljem edasi mängin, seda näitab aeg. Pensioniks ma seda aga just ei nimetaks.

Sõjaväes pidavat arvutimeestel raske olema, käsi hakkab värisema, tahab hiirt haarata.
Ei usu, et see asi minu puhul nii on. Ma arvan, et sellega ei teki probleemi.

Viimasel ajal on dopinguga vahele jäämine popiks muutunud. On mänguritel ka omad võluvitamiinid?
Ei ole küll näinud, et keegi dopingut teeks. Sattusin kuskilt lugema, et mõned tippmängurid kasutavad mingeid aineid, aga ei kujuta ette, mis asi see olla võiks. Minu jaoks toimib kõige paremini klaas vett.

Aga saab teie tegevust üldse spordiga võrrelda?
Noh, treenime ja võistleme, seega saab vast ikka spordiga võrrelda.

Aga fännid? Olete näidanud, et sulli saab, kuidas feimi ja respektiga lood on?
Eks ikka on fänne ka. On teada, et mõnel mehel on eriti palju fänne, kes iga päev kirjutavad, uurivad ja küsitlevad.

[CV]

Nimi: Tarvo Viira
Vanus: 19
Haridus: keskharidus
Arvuti: AMD 1700+, RAM 512 MB, ATI Radeon 9600 Pro, Logitech NX310

Nagu Rambo filmis, naisi langeb lademetes, kui suure püssiga mees uksest sisse astub?
Hehe, just, just.

Mõni suur eesmärk ka tulevikuks seatud? Eriti kuulus mängur, keda võita, spetsiifiline turniir, mis kinni panna?
Mängus, mida me praegu mängime, oleme juba jaanuarist saadik praktiliselt võitmatud. Seega polegi nagu kedagi võita. Võrgupidusid võiks muidugi alati rohkem olla. Selles mõttes napib „Wolfensteini" puhul võimalusi end tõestada.

On ka juhtunud, et elad mängu nii sisse, et tahad kedagi tänaval maha lasta? Virtuaalne reaalsus argireaalsusega sassi ei lähe?
Ei ole juhtunud, arvatavasti ei juhtu ka. Üldiselt valitseb sõbralik õhkkond. Ja arvuti tagant ära minnes algab reeglina teine elu teiste sõpradega.

> Mängus, mida me praegu mängime, oleme juba jaanuarist saadik praktiliselt võitmatud. Seega polegi kedagi võita.

Aga monitorile paned ikka teinekord jalaga, kui emotsioon lõkkele läheb?
Ma ei ole nii närviline inimene, et mul selliseid asju juhtuks. Teatud inimeste puhul pole see muidugi ebatavaline, klaviatuure ja hiire lõhutakse korralikult. Mina võtan asja rahulikult.

Ära ei tüüta see ekraani vahtimine?
Mängimisest tekib ikka teinekord tüdimus. Samas, siis tulevad jälle uued eesmärgid ja võistlused, mis olukorda elavdavad. Aga ma ei saaks öelda, et arvuti taga istumine iseenesest ära tüütaks. Pidevalt on midagi teha, vaikselt nokitsed.

Oled mõelnud kunagi mõne teise mängu peale ümber orienteeruda?
Ei ole. Kusjuures, ka enne seda mängu pole ühegi teise mänguga erilisi kogemusi olnud. Olen sisuliselt ainult Wolfensteini seeriaga kokku puutunud. [d] JOHANNES TRALLA

EGERT KAMENIK

järele proovitud

> Uus Canoni kaamera on hirmus hea LK 32

> Nikoni kaamera on ka hirmus hea LK 33

[MEIE HINDED]

- **9-10 Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem kui me oodata oleks osanud.
- **7-8 Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.
- **5-6 Harju keskmine.** Hea toode, plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.
- **3-4 Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.
- **1-2 Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

- Märki „[digi] hea ost“ kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

- Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

- „[digi] testi võitja“ märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

iMäng, iKapp

NINTENDO DS LITE, Euronics, 2599 krooni

Seda, et esimesed üleni valged ja läikivad tehnikavidinad olid tegelikult külmkapid, ei mäleta niikuinii enam keegi. Kõigi valgete asjade ette tuleb nüüd kirjutada pisike "i".

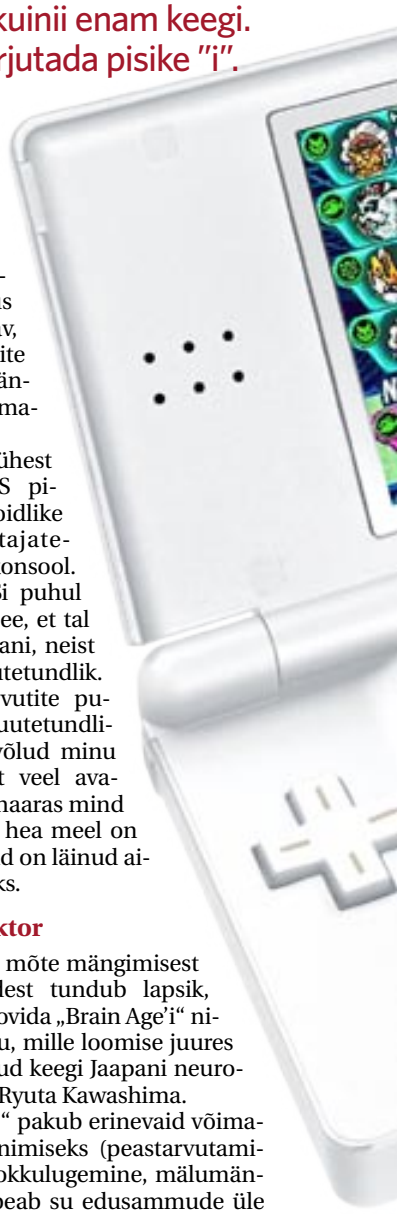

Samamoodi võib ju veidi viltu vaadata asjaolule, et Nintendo on oma kaasaskantava mängukonsooli DS tuuninud just pigem iNintendoks, aga valged läikivad vidinad lihtsalt müüvad praegu. See, et DS Lite näeb umbes sada korda parem välja kui vana DS, tundub teile võib-olla tühisena, ent kummalisel kombel on see üks kahest suurest uuendusest ja me peame küll tunnistama, et meile kogu see i-värk meeldib.

Ega Nintendo DS ei olnud halb, üldse mitte. Ta oli koguni nii hea, et sisu, võimsuse, funktsioonide jms poolest on DS Lite eelkäijaga praktiliselt identne. Aga ega Nintendo ei peagi iga pooleteise aasta tagant välja tooma maailma uueks loovat tehnoloogiaimet.

DS Fat on kadunud

Pilkupüüdva ja piire nihutava 3D-graafika asemel on see firma keskendunud mängitavusele ja teinud seda hirmus hästi. Ning nüüd ei näe DS enam välja nagu omaaegne „Nu Pagadi“ elektroonikamäng.

DS Lite mahub nüüd taskusse. Vana versiooni nimetasid irvhambad lausa DS Fatiks, ent üleliigsed kilod on kadunud. Kogu konsool on omandanud meeldivalt saleda välimuse ning võib ümberkaudsetes inimestes tõepoolest ka vau-efekti tekitada. Aga see ju ei olegi nii vähe oluline või mis?

Teine suur ja oluline uuendus on ekraan (ehk ekraanid), mis nüüd on eredamad ja paremad kui varem. Need, kes pikka aega DSi kasutanud, ütlevad, et mängud oleksid uues konsoolis justkui ümber sündinud, nii palju on uus ekraan parem. Värvid on kirkamad ja kõik tundub elavam. Lisaks on ekraanide vaatenurk nüüd parem, enam ei paista pilt juba väikese nurga alt vaadates tuhm. Ekraanide taustavalgustuse tugevus on muudetav, nii et DS Lite kannatab mängida ka hämaras.

Nii et ühest küljest on DS pigem tagasihoidlike võimsusnäitajatega mängukonsool. Ent juba DSi puhul võlus meid see, et tal oli kaks ekraani, neist alumine puutetundlik. Kui tahvelarvutite puhul ei ole puutetundliku ekraani võlud minu jaoks ennast veel avanud, siis DS haaras mind hoobilt ning hea meel on öelda, et asjad on läinud ainult paremaks.

Jaapani doktor

Neile, kellele mõte mängimisest ja konsoolidest tundub lapsik, soovitan proovida „Brain Age'i“ nimelist mängu, mille loomise juures on abiks olnud keegi Jaapani neuroteadlane Dr. Ryuta Kawashima.

„Brain Age“ pakub erinevaid võimalusi aju treenimiseks (peastarvutamine, silpide kokkulugemine, mälumängud jne) ja peab su edusammude üle arvestust. Kas see ka tegelikult sind targemaks teeb, ei tea, aga lõbus on ikka.

> No ja Creative'i MP3-mängija on ka ju hea LK 34

> BenQ monitor oleks hea, kui ta nii kallis poleks LK 41

> Logitechi hiir on hea hoolimata hinnast LK43

ja lihtne elu

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessorid: üks ARM9 ja üks ARM7
Ülemine ekraan: 3-tolline TFT LCD, 192 x 256 pikslit, 260 000 värvi
Alumine ekraan: 3tolline puutetundlik TFT LCD, 192x256 pikslit, 260 000 värvi
Ühendused: WiFi, kõrvaklapipistik, sisseehitatud mikrofon
Aku kestvus: madalaima ekraanieheledusega kuni 19 tundi, kõrgeimaga kuni 8 tundi
Värvid: must ja valge
Mõõtmed: 13,3x7,4x2,2 cm
Kaal: 218 g

[d] HINNANG:

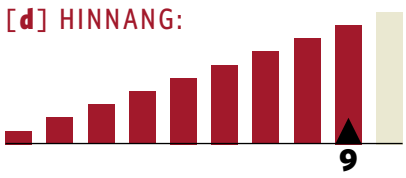

Perfektne uuendus Nintendo niigi heale mängukonsoolile. Ilusam kest, paremad ekraanid ning endiselt kõik need head mängud.

Vastused tuleb ise kirjutada puutetundlikule ekraanile ja see kõik jätab konsoolist pigem väikse valge märkmiku mulje. Mõnikord laseb mäng sul joonistada näiteks kaelkirjaku või jõehobu, mis ka kahtlemata mõtteselgusele kasuks tuleb.

Noorematele on olemas „Big Brain Academy", mis mõttetreeninguid veidi kergemalt ja lõbusamalt võtab, kuid kasulik ajaviide igal juhul. Kui muud mitte, siis peast arvutama ja analüüsima õpetab see väiksemaid kohe kindlasti.

Muidugi, võrreldes Sony PSPiga ei ole DS Lite ikkagi nii äge ega glamuurne, kuid ta on kõvasti odavam (PSP maksab 4499 krooni), väiksem, parem kaasas kanda ning, lööge mind kas või maha, huvitavam. Mina olen ilmselt just selline *casual gamer*, kellele Nintendo nii DSi kui Wii suunanud on ehk selline mängur, kes tahab kiiret ja lihtsat meelelahutust, mitte diipi eepilist teost, kus tuleb kümneid tunde veeta.

Pideva kaaslasena hakkaks DS Lite'iga võib-olla igav, ent kord päevas aju treenida, veidi „Castlevanias" seigelda, bussisõidu ajal mõnd Mario-mängu mängida või mõne sõbraga võidu kihutada (DS toetab ju ka mitme konsooliomaniku ühismängimist), siis on ta just täpselt omal kohal.

[d] HENRIK ROONEMAA

Canoni kuldmuna

CANON EOS 400D, Fotoluks, 13 400 krooni (komplektobjektiiviga)

Canon peaks kõvasti vaeva nägema, et mõnd oma kaamerat untsu keerata. Seekord see neil ei õnnestunud, EOS 400Dst tuleb kindel hitt. Poolteist aastat pärast 350D turuletoomist on Canon lagedal uuema ja parema mudeliga.

● Kätte võttes tundub, et tegu on täpselt sama kaameraga, vaid hõbedast versiooni pole enam saada. Sisus on aga natuke siiski muutunud.

Kaheksa megapiksli asemel on kaameras nüüd uus 10megapiksline sensor, mis annab maksimaalseks fotosuuruseks 3888x2592 pikslise faili. Sellest piisab kvaliteetse pildi korral ka seinasuuruse fototapeedi trükiks. Miinuspoolele jäävad mahukad failid ja võimsama arvuti vajadus. Minu varsti kaks aastat vana keskmise võimsusega sülearvuti jäi pilditöötlusel aeglaseks.

Mitu olulist muutust

Fookuspunkte on varasema seitsme asemel üheksa, ja ei tea, kas sellest või millestki muust, aga 400D teravustab komplektobjektiiviga veidi nobedamalt kui eelkäija. Kiirenduskuuri tulemusena tulistab uus kaamera kolm kaadrit sekundis, kuni 27 JPG pilti või 10 RAW formaadis pilti järjest.

Kolmas, kõige nähtavam muutus on see, et tänaste standardite järgi pisikese 1,8tollise ekraani asemel on 400D-l tänaseks standardiks kujunenud 2,5tolline pildinäitaja. 350D üks suurimaid hädasid oli kehva kvaliteediga ekraan, rõõm näha, et Canon on selle vea parandanud.

Odava komplektobjektiivi võib aga jätkuvalt maailma üheks kehvemaks kutsuda. Üks sõber oli mures, et tema kaamera on tuksis, teravat pilti oli üsna võimatu saavutada. Testid kvaliteetse objektiiviga tõestasid õnneks vastupidist.

Tolm kaob kui nõiaväel

Canon võitleb nüüd ka tolmuga. Tolm on peegelkaamera omanike suurim vaenlane. Objektiive vahetades satub ta kaamera keresse, sensorile ja jätab seal piltidele vastikud plekid. Sensori puhastamine on tüütu ja harva 100% edukas.

Sarnaselt teistele tootjatele võttis Canon kasutusele sensori väristamise triki – kaamera sisse- ja välja lülitamisel väristab sensor endale kogunenud tolmu „maha“.

[d] SIIM TELLER

[TEHNILISED ANDMED]

Sensor: 10 megapikslit
Tundlikkus: 100, 200, 400, 800, 1600
Failiformaadid: JPEG, JPEG+RAW
Mälukaart: Compact Flash I/II, Microdrive
Objektiivide ühilduvus: Canon EF, EF-S
Pildistamisrezhiimid: P/A/S/M, 7 stseenirežiimi
Särikompensatsioon: +/- 2 astet
Säriajad: 1/4000 – 30 sekundit, bulb
Sarivõte: 3 kaadrit sekundis, 27 JPEG järjest
Ekraan: 2,5 tolli, 230 000 pikslit
Mõõtmed: 127x94x65 mm
Kaal koos akuga: 556 g

[d] HINNANG:

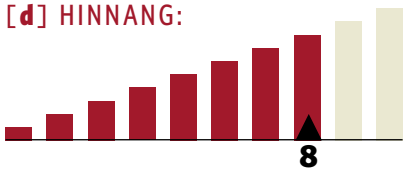

Võrreldes eelmise mudeliga on Canon kehva ekraani ja pildiotsija parandanud, aga kaameraga kaasa tulev objektiiv on neil ikka kehv.

[digi] HEA OST

Kõva edasiarendus

NIKON D80, Photopoint, 19 990 krooni (koos komplektobjektiiviga)

Uus digipeegel NIKON D80: D70/D70s järglane, kel oma esivanemaga üsna vähe pistmist – pigem on tegemist D50 kehasse kängitsetud D200 hingega.

● Augustis sai D70/D70s endale oodatud järglase. Kuid erinevalt Canonimaailmast, kus 400D on selgelt 350dDMk II, on Nikon D80 sugupuu segasem – oma on andnud nii D50 kui D70(s), kuid suurima osa, üllatuslikult, juba keskklassi kuuluv D200. Sellest tulenevalt on D80 hea samm edasi.

Tõstes kaamera silma ette, on eelkäijaga võrreldes tunda väga suurt vahet: D200-lt laenatud pentaprismaga pildiotsija on selge ja valge. Uus 2,5tolline ekraan on hea vaadata.

Kaamerat hoides tabab mind, D70-ga harjunut, esmalt pettumus: uus kere on kuidagi väike ja liiga plastmassise tundega (D50 omanik arvaks vastupidi). Peale randmerihma lisamist (eelistan seda kaelarihmale) mulje paraneb. Ja kui kaamera ikka liiga pisike tundub, võib juurde hankida patareitalla – erinevalt D50/D70-st on selleks nüüd ametlik võimalus.

Vana hea Nikon

Kasutusmugavus, mille poolest Nikonit on kiidetud, lööb peatselt välja – pärast mõningast harjumist istub kaamera mugavalt peos, kõik nupud on justkui õigetes kohtades – kaamerat on lust käsitseda. Mõned nupud on kohad vahetanud, mõned lisandunud (oluliselt mugavam on vahetada fookusrežiimi ja minna üksiklaskudelt üle valangule). Objektiivi kõrvale on ka uus nupp tekkinud, millele saad ise ülesande määrata (vaikimisi näitab tundlikkust). Menüüd on selged ja ilusad. Rattaid on harjumuspäraselt kaks.

Pildikvaliteet on väga hea, isegi ISO 3200 on täitsa talutav. Võrreldes D200-ga on timmitud otse kaamerast saadavat pilti, et tavakasutajaid hilisemast töötlusest säästa. Üks miinus – automaatne valgebalanss on hõõglambi puhul natuke liiga soe.

RAW-tarkvara pani pettuma

Huvitavaid lisavõimalusi: pardavälk oskab teisi välke juhtida, pilte saab töödelda otse kaameras, peeglivärina vastu võib kasutada katikuviivitust (pole küll päris peegli eellukustus), mitu kaadrit saab segada üheks jms.

Kurtma peab ka – D70-lt üle minnes selgub, vanad akud ei sobi – liiga lollid. Teine valupunkt on D80 RAW-faile töötlev tarkvara. Kaasasolev PictureProject on väga kasin, Capture on tasuline. Seega kuulub hetkel sümpaatia Adobe Lightroomil, reele on juba jõudnud ka Capture ONE.

[d] VILJAR SEPP

[TEHNILISED ANDMED]

Sensor: 10,2 megapikslit (CCD, 1,5x FOV)
Tundlikkus: 100 - 1600 (erirežiimil kuni 3200)
Teravustamine: 11 teravustamispunkti (Multi-CAM1000)
Säriaja vahemik: 1/4000 sek – 30 min., aegvõte
Pildiformaat: pakitud RAW, JPEG (EXIF 2.21), RAW+JPEG
Pildisuurused: 3872x2592, 2896x1944, 1936x1296 pikslit
Sarivõte: 3 kaadrit sekundis
Pardavälk: toimib ka *wireless* välgujuhina
Mälukaart: SD/SD-HC (kaardid üle 2 GB)
Toide: liitium-ioonaku
Ekraan: 2,5tolline TFT, 230 000 pikselit
Mõõdud: 13,2x10,3x7,7 cm
Kaal: 668 g (akuga)

[d] HINNANG:

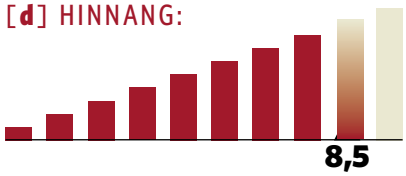

Kõva edasiarendus D70-st: hea pildiotsija, kiire teravustamine, tipptasemel pildikvaliteet. Miinuseks vast liiga plastmassine tunne.

Glamuurse elu asemel

CREATIVE ZEN V, K-Arvutisalong, 1790 krooni (1 GB versioon)

Creative on [digi] arvates kogu aeg olnud Apple'i järel number kaks MP3-mängijate maailmas. Midagi pole parata, iPod valitseb, on igati glamuursem ning kuulsam. iPodi ostmine on märk, sõbrad ütlevad ilmselt „vau, mees, sul on iPod".

● Vabandust, see lugu pidi olema ju Creative'ist. Näete nüüd, kuidas nende iPodidega on, alati kisub jutt just neile.

Igatahes, Zen V siis. Õigemini kuulub sellesse perekonda kaks toodet, Zen V ja Zen V Plus, millele on juurde lisatud FM-raadio ja videote vaatamise võimalus. Hinnavahet on neil samade mälumahtude juures paarsada krooni, nii et me pigem soovitaksimegi V Plus osta. Hiljuti kuulutati välja ka 8 GB Zen V, nii et ruumi peaks *flash*-mängijate mõistes olema küll ja veel.

Ostusoovitus number kaks

Kui ma seni soovitasin oma tuttavatel osta Creative Zen Nano, siis nüüd muutub minu number kaks valikuks just Zen V, sest tegu on äärmiselt hästi õnnestunud pisikese ja võimalusterohke MP3-mängijaga. Kõik inimesed nimelt ei taha osta iPodi ning ma saan neist täiesti aru – Zen V on just täpselt selline mängija, mida ei pea iga kord pärast loo vahetamist lapikesega nühkima, et sõrmejäljed maha saada.

Kui veel iPodist rääkida (ja see on viimane kord, ma luban), siis ilmselt võistleks Zen V pigem Nanoga. Zen V on mõõtmetelt väiksem, kuid samas pontsakam, aga tundub samas tugevam ja vastupidavam.

Menüüd nagu aastal 2006

Hinna poolest on Nano mõnisada krooni kallim, Creative'i enda Nano aga veidi odavam kui Zen V. Samas on Zen V võrreldes Creative Nanoga piisavalt suur edasiminek selleks, et see mõnisada krooni leida ja uuem mudel osta. Esiteks teeb disain juba oma – Zen Nano on veidi vananenud ning oma imepisikese ekraaniga ei võlu ta enam kedagi. Zen V esipaneelist pool moodustab aga värviline ja ergas 128x128 pikslit OLED-ekraan, millelt tõepoolest võib ka videopilti vaadata, kui hirmus suur vajadus käes.

Hüppe suuremate vendade lähedale on teinud ka mängija menüüsüsteem. Zen Nano oli nii enam-vähem, kuid Zen V on siiski palju lihtsam ja loogilisem kasutada. Creative'i MP3-mängijate kasutajaliides on niigi päris hästi õnnestunud ja kui see panna veel ka füüsiliselt hästi õnnestunud mängija külge, oleks keeruline edu mitte saavutada.

Arvutist saab muusika lihtsalt mängijasse tõsta, ent võib ka kasutada Windows Media Playerit ja Creative'i tarkvara, mis võimaldab ka automaatselt *podcast*'e sünkroniseerida jne.

Zen V üheks pisikeseks miinuseks on keset esipaneeli asuv juhtkang, mis on kohati pisut ebamugav ja näeb välja nii, nagu koguks ta enda ümber kindlasti palju puru. Noh ja teiseks ikkagi hind, sest 1 GB mäluga MP3-mängija saab kätte ka umbes 800 krooni eest

[d] **HENRIK ROONEMAA**

[TEHNILISED ANDMED]

Suurused: 1–4 GB (Plus on 1–8 GB)
Failiformaadid: MP3, WMA, IMA ADPCM, WMA DRM, JPEG (Plus lisab videofailide toe)
FM-raadio: ainult Plusis
Ekraan: 1,5tolline 128x128 pikslit OLED
Ühendused: kõrvaklapipistik, liinisisend (kodeerib otse MP3), sisseehitatud mikrofon
Aku kestvus: kuni 15 tundi muusikamängimist
Mõõtmed: 4,4x6,8x1,5 cm
Kaal: 43,5 g

[d] HINNANG:

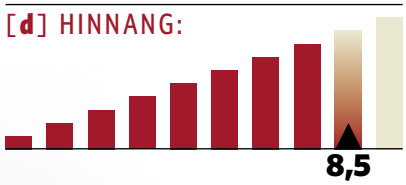

Hinna-kvaliteedi suhtelt kindlalt parimate hulgas. Hästi õnnestunud väline disain ning kasutajaliides. Kindel ostusoovitus.

PARIM HIND EESTIS!

K-Arvutisalongis järelmaksu intress nüüd vaid 12,9%!

acer

- AMD Sempron 64 3400+
- kiire 1GB DDR II mälu
- ATI Radeon Xpress 1100 videokiirendi
- 15,4" CrystalBrite laiekraan
- MS Windows XP Home

SÄÄSTA 3000.-

Acer Aspire 3103WLMi

Protsessor Mobile AMD Sempron 3400+ (32/64bit.), kiire 1GB DDR II mälu, kiire 60GB 5400rpm kõvaketas, sisemine Dual Double Layer DVD +/- kirjutaja seade, SD/MS/MMC/MSD/XD mälukaardilugeja, kuni 256MB videokiirendi ATI Radeon Xpress 1100, 54Mbps traadita võrgukaart 802.11b/g (Wifi), võrgukaart 10/100Mbps, modem 56K, V.92, High-definition helikaart ja integreeritud kõlarid, Li-Ion aku, 15,4" CrystalBrite TFT WXGA ekraan 1280x800, 3xUSB 2.0, 1xPCMCIA, 1xVGA, mikrofoni sisend, kõlarite/kõrvaklappide väljund, kaal 2,8kg. Tarkvara: MS Windows XP Home, Symantec Norton AntiVirus. Garantii eraisikutele 2 aastat ja juriidilistele isikutele 1 aasta.

Kuumakse alates 337.-

Intress 12,9%, 0% sissemakse, 36 kuud

K-Arvutisalong®
www.k-arvutisalong.ee

Tallinn: Gonsiori tn 14, tel 6613085, E–R 10–18, L 10–15, **Rocca al Mare Kaubanduskeskus** (Paldiski mnt 102), tel 6659117, E–P 10–21, **Kristiine Kaubanduskeskus** (Endla 45), tel 6650591, E-P 10-21, **Sõpruse pst 237/239,** tel 6545385, E–R 10–18, L 10–15, **Kaubanduskeskus Mustikas** (Tammsaare tee 116), tel. 6979839, E–P 10–21, **Torupilli Selver** (Vesivärava 37) Tel 6766822, E-P 10-21; **Ülemiste Kaubanduskeskus** (Suur-Sõjamäe 4) tel. 6034704, E-P 10-21; **Sikupilli Kaubanduskeskus** (Tartu mnt 87), tel 6332949, E-P 10-21, **Järve Kaubanduskeskus** (Pärnu mnt 234/238), tel 6140369, E-P 10-21, **Mustamäe tee 44a**, tel 6559788, E-R 08-20 L-P 10-18; **Tartu: Lõunakeskus** (Ringtee 75), tel 7315543,E-P 10-21; **Lõunasaar** (Ringtee 75), tel 7315541, E-P 10-21; **Küüni 2**, tel. 7420027, E-L 9-19; **Raatuse Kaubamaja** (Raatuse 20), tel 7402751, 7402759, E-P 10-21; **Kaubanduskeskus Eeden** (Kalda 1c), tel. 7402521 E-P 10-21; **Tartu vana Kaubamaja** (Riia tn. 2/2A), tel 7343496, E-R 10-20, L-P 10-18; **Viljandi: Männimäe Selver** (Riia mnt 35), tel 4344977, E–P 10–21; **UUS POOD! Valga: Valga Selver** (Raja 5), tel. 7666434, E-R 10-19, L-P 10-16; **Pärnu: Kaubamajakas** (Papiniidu 8/10), tel 4455934, E-P 10-21; **Kuressaare: Saare Selver** (Tallinna mnt. 67), tel. 4595460, E-P 10-21; **Rakvere: Ekspresspunkt** (Koidula 5), tel 3277242, E-R 09-18, L 10-15; **Jõhvi: Kaubanduskeskus Tsentraal** (Keskväljak 4), tel 3370291, E–R 10–19, L 10–16; **Narva: Kaubanduskeskus Fama** (Tallinna mnt 19C), tel 3566408, E-P 9-20; **Hooldus: Mustamäe tee 44a,** tel 6559554, E-R 08-20 L-P 10-18**, Hooldusteenused:** Artur Teesalu 5086202, Tarmo Toonpere 5116786; **Veebipood: www.k-arvutisalong.ee; Telli fotod interneti teel: foto.k-arvutisalong.ee**

EGERT KAMENIK

[TEHNILISED ANDMED]

Ühendused: 10/100 Ethernet port
Kõvaketas: toetab 3,5tollist kuni 250 GB IDE ketast
Konfiguratsioon: üle veebiliidese
Muud: sisseehitatud FTP-server, toetab Microsoft Networki (SMB)
Kaal: 865 g
Mõõtmed: 22x6x13,2 cm

Failikarp minevikust

PLANET NAS-1100, Mikromaailm, 1050 krooni

Planet NAS-1100 on tüüpiline kõvaketta sisevõrku jagamise seade, mis on mõeldud kodukasutusse või väiksemasse firmasse. Selleks ta enam-vähem sobib ka, kuigi on tehniliselt ajale pisut jalgu jäänud ja toetab ainult kuni 250 GB suurusi kõvakettaid.

● Kaalub seade üllatavalt palju – 865 grammi, mõõtmetelt on seade aga umbes kolme kõvaketta suurune. Võrreldes USB-porti ühendatavate kõvakettakarpidega on see suur ja raske kast, aga lisamõõdud ja kaal tulevad seadme sees olevast elektroonikast ning paksust alumiiniumkorpusest, mille seinad on umbes 2 mm paksused.

Kasutajaid saab korraga Planet NAS-1100 küljes olla kümme, kasutusõpetuse sõnul on tegelikult tegemist siiski 5+5 kasutajaga. Viis klienti saab kasutada seadet FTP-serverina ja teised viis SMB-protokolli kaudu (Windows Network). Kodukasutuses ja väikefirmas on selline kasutajate arv igati piisav.

Karbist välja ja tööle

Seadme kasutuselevõtt on lihtne. Esimese sammuna tuleb seade lahti pakkida ning kahest kruvist korpus avada. Seejärel on vaja seadmesse panna kõvaketas. Kasutatakse PATA-liidest, ehk Parallel ATA standardit. Hetkel on populaarsust võitmas uuemad SATA kettad, mis on PATA kõvaketastest kiiremad. Seetõttu võib paari aasta pärast PATA kõvaketaste kättesaadavus olla olematu, kuid hetkel seda probleemi ei ole.

Kasutusõpetuse järgi on maksimaalne kõvaketta suurus, mida seade toetab, 250 GB. Sellised kõvakettad maksavad alates tuhandest, kuigi kasutada võib ka arvuti uuendamisel üle jänud vana ja väiksemat kõvaketast.

Rõhu müüja heatahtlikkusele

Lubatust suurem kõvaketas võib seadmes töötada, kuid ei pruugi – seega enne sellise ketta ostmist tasub müüjaga kokku leppida, et kui suur kõvaketas su seadmes tööle ei hakka, siis võtab kaupmees müüdud kõvaketta tagasi.

Kui kõvaketas kaablitega ühendatud ja kasti kinnitatud, siis korpus peale tagasi, ühendada seade ainult vooluvõrku ning intranetti. Natukene administreerimist veebiliidese kaudu ja võibki oma failid tõsta laua- või sülearvutist sisevõrgus olevasse failiserverisse.

Piisavalt suurt kõvaketast kasutades saab NAS seadmesse teha lauaarvutist ja sülearvuti(te)st varukoopiad või kasutada seadet piltide, filmide ja muusika hoidmiseks.

Ainsaks nõrgaks kohaks on see, et kasutatakse PATA kõvaketast, mille maksimumsuurus on 250 GB.

[d] **ALAR PARDLA**

[d] HINNANG:

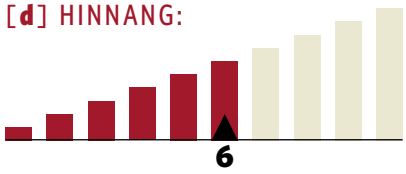

Pole väga kallis, töötab ja on lihtne kasutada. Koju sobib, kuid kõvaketta suuruse piir kuni 250 GB on juba praegu liiga väike.

Ka odavalt saab hästi

GENIUS SW-HF5.1 5000, Mikromaailm, 2123 krooni

Genius, KYE Systemsi kaubamärk, ei ole teada-tuntud kvaliteetsete vidinate märgina. Sellel on ka põhjus – tavaliselt polegi selle märgi taga midagi maadraputavat. Eriti Eestis, kuhu tihti jõuavad vaid odavaimad asjad. Aga igal nimel on kõrghetki.

● Kui alustada algusest, siis see kõlarikomplekt ei ole päris uus toode. See on uuendustega veelgi paremaks tehtud laias maailmas tunnustust leidnud Geniuse SW-5.1 Home Theater (DHT510).

Vana mudeli 3600 W PMPO võimsus on nüüd asendatud numbriga 5000 W. RMS võimsus on 150 W, millest täpselt pool, 75 W, on *subwoofer*'i teha (30 W enam kui esiisal). Ülejäänud viis pisemat teevad 15 W tükist kuni 10% THD (*Total Harmonic Distortion*) moonutuse lubavusega.

Suurim nupp on tähtsaim

Uuendusteks on veel õhukesed kummijalad väikestel kõlaritel, mis takistavad eelkäijal mureks olnud libisemist. Bassikõlaril asuv esipaneel on peaaegu sama, märkimisväärne on ainult, et roheliste asemele on tulnud sinised LEDid.

Suurim nupp on muidugi helitugevuse määramiseks, eraldi nupud on keskkõlari, tagumiste kõlarite ja bassi reguleerimiseks. Neli nuppu paneeli allosas lasevad kiirelt valida sisendite vahel. Nüüdsest pisem ja õhem pult lisab veel heli kinnikeeramise nupu, kuid kahjuks on puudu kolm kanalireguleerimise nuppu. See oleks just mugav parima helikogemuse paikasättimiseks.

Pill laulab hästi

Tagapaneel, kuhu kõik kaablid kokku jooksevad, on täpselt sama, nagu eelmisel mudelil. On 6 RCA sisendit DVD jaoks, on 3 paari stereo RCA sisendeid, on pesa, kuhu läheb arvuti 5.1 helikaardiga ühenduv ots, kõlaritesse jooksvad klamberpesad, toitekaabel, kaitse ja sisse-välja nupp. Viimane võib tunduda ebamugava kohana. Nii ja naa, sest Genius ei kohusta süsteemi alati välja lülitama. Öisele puhkuse jaoks võib kõlarid jätta *stand-by* režiimi. Meeldiv uuendus Geniuse magamapanekul on automaatne helinupu mahakeeramine, mis hoiab järgmisel käivitamisel valjust ehmatusest.

Tähtsaima juurde. Kuidas pill laulab? Hästi. Täisvõimsusel pole 6,5tollisel *subwoofer*'il mingit probleemi puitpõrand jalge all vibreerima panna. Ka läbi kingade! Seejuures kuumeneb *subwoofer*'i radiaator taga oluliselt, mistõttu tuleb talle tagada õhuruum. Viiest väiksemat kastist tulev muusika ja muu heli oskab kõrvu paitada.

Eestis on meile teadaolevalt saada vaid tumepruuni puidu värvusega komplekt. Olemas on ka heledam, kuid selle saadavust või tellimisvõimalust tuleb uurida müüjalt. Siiski, sellise hinnaga sellised asjad saada on väga hea diil, isegi kui värvus ei sobiks!

[d] LEHO LAHTVEE

[TEHNILISED ANDMED]

Ühendused: 6 RCA-sisendit 6 kanali DVD-mängijale, 3 paari RCA 2 kanali sisendajatele (TV, PC, CD-MP3 mängijad, mängukonsoolid)
Sagedusdiaspoon: 40 Hz - 20 KHz
Takistus: 4 oomi
Signal to noise (SNR) suhe: 85 dB
Võimsus: 5000 W PMPO, 150 W RMS 6,5tolline *subwoofer* 75 W, esimesed kõlarid 4tolline + tviiter 15 W
Tagumised kõlarid: 3tolline + tviiter 15 W, keskmine: 2x4tolline + tviiter 15 W)
Mõõtmed: *subwoofer*: 22x41,2x34,4 cm, keskmine kõlar 33,2x14,2x15,5 cm, esimesed kõlarid 14x21,7x16,5 cm, tagumised kõlarid 12x19,7x1,4 cm
Kaablid: 1x6 RCA - 6 RCA, 1x3,5mm *dual* RCA-ks, 1 x G9 3x 3,5mm-ks, 5 kõlarikaablit

[d] HINNANG:

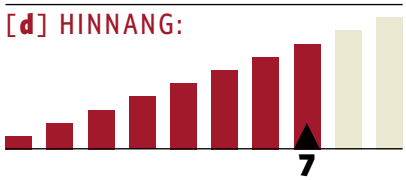

Geniusest polekski osanud oodata, et nad nii hästi suudavad kõlada. Ja hind on ka selliste kõlarite kohta superhea. Meeldiv üllatus.

Pontsakas jõumees

CRUZ MOBILE M7, Beesting, 25 900 krooni

Sülearvuti peab olema nagu sülelaps – sa pead tahtma ja jaksama seda sülle võtta. Cruz Mobile M7 on sülearvuti vaid nime poolest. Võimsuselt on see üle nii mõnestki lauaarvutist ja suuruselt nii mõnestki videomakist.

● M7 sisse on ehitatud kõik vajalik, mida võiks arvutist tahta – lisaks tavalisele pudi-padile veel ka TV-väljund ja veebikaamera, nii D-SUB- kui DVI-väljundid, 512 MB mäluga uuemat sorti videokaart, kvaliteetne heliväljund, 2 GB mälu ja loomulikult kahetuumaline protsessor.

Kasutada on sellist arvutit puhas rõõm. Testitulemusedki näitavad, et sellel arvutil on jõudu rohkem kui sülearvutilt oodata oskaks. Kiire protsessor ja korralik videokaart ei sunni enese järel ootama ning suurt selget ekraani on hea ka kaugemalt vaadata, ilma et peaks silmi kissitama hakkama.

Silm lausa puhkab

Mänguhuvilistele valmistab rõõmu kindlasti see, et videokaart oskab ka väiksemaid resolutsioone õiges suuruses näidata, kasutades selleks ainult osa ekraanipinda, vältides seega venitamisest tingitud moonutusi. Ekraanil on väga hea vaatenurk ning ka päris küljelt vaadates on värvid korralikud. Sellise arvuti taga võib täiesti vabalt sõpradega korraldada improviseeritud filmiõhtud.

Kõlarid ei anna küll päris stereosüsteemi kõlarite mõõtu välja, aga need on kõvasti paremad kui tavaliste, pisemate sülearvutite omad.

Hiir vajab ergutust

Suurde korpusesse on ära mahutatud isegi pisike bassikõlar. Helivaljuse muutmise nupp on mehaaniline ja seda on mõnusam näpuga rullida kui klahvikombinatsioonidega mässata.

Arvuti on vaiksem, kui tema suuruse järgi arvata võiks ja kuigi töö ajal siiski sahiseb, ei ole see tüütu pinin ega urin. Klaviatuur on suur, ära on suudetud mahutada ka numbriklahvistik, ent kirjutama asudes selgub, et sootuks on puudu nooleklahvid ning tühik ei anna isegi mitte nelja normaalmõõdus klahvi pikkust välja.

Mõnevõrra valmistab pettumust ka tuim puuteplaat ja suured, kohmakad nupud.

[d] SVEN VAHAR

HELIN LOIK

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Intel Core Duo T2400 1,83 GHz
Graafika: GeForce Go 7900 GS 512 MB
Mälu: 2 GB
Kõvaketas: 120 GB SATA
Optiline seade: DVD+/-RW DL
Ekraan: 17tolline WSXGA 1680x1050
Muu: 4xUSB, WLAN A/B/G, gigabit võrgukaart, modem, Bluetooth, FireWire, SD-kaardi lugeja, D-SUB, DVI, TV-väljund, audioliideste paneel, SPDIF, Video-in, PCI Express Card pesa, helivaljuse regulaator, veebikaamera
Kaal: 3,9 kg
Tarkvara: Windows XP Pro, CyberLink PowerCinema, eestikeelne OpenOffice

[TESTITULEMUSED]

PCMark 05: 4316
Protsessor: 4239
Graafika: 4724
Mälu: 2346
Kõvaketas: 3446
3DMark 03: 12070
3DMark 06: 3295
Akutest: 1:15

[d] HINNANG:

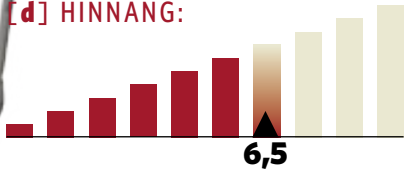

Lauaarvuti kohta kallis, sülearvuti kohta suur. Sobib, kui hind pole probleemiks ja isu teisaldatava võimsa arvuti järele suur.

KOMBINATSIOON

Xerox WorkCentre 7132 — heas mõttes kahepalgeline: madala kuluga mustvalged koopiad igapäevatööks, kõrgekvaliteediline värviprintimine esitlusteks.
Xerox Color. Edulood on värvilised.

Olgugi et igapäevatöös saab kenasti hakkama must-valgete koopiatega, tuleb ette ka olukordi, mil on vaja mõni dokument värviliselt välja trükkida. Nende harvade juhtude jaoks eraldi värviprinteri ostmine oleks üsna kallis lõbu. Parem lahendus on Xerox WorkCentre 7132.

WorkCentre 7132 ühendab endas mitu kontorimasinat: printeri, koopiamasina, skanneri ja faksi, kuid tema erilisim väärtus on värvitrüki lisafunktsioon. Seejuures on tema must-valge koopia hindsama, mis tavalisel must-valgel printeril.

XEROX®

www.xerox.com | Technology | Document Management | Consulting Services

ABCOM Teeninduse OU Laki 30, Tallinn, tel 655 6665; Infotark AS Peterburi tee 92E, Tallinn, tel 600 5100; Kulbert AS Sirge 4, Tallinn, tel 671 8168

Maailma kõige õhem telefon

SAMSUNG X820, Elisa, 3899 krooni (kliendile)

Ma ei ole kuni siiani suutnud ühestki Samsungi mobiiltelefonist eriliselt vaimustuda. Samsung pole millegi erilisega suutnud minu tähelepanu pälvida.

● Nüüd olen veidi kasutanud väidetavalt „maailma kõige õhemat mobiiltelefoni" ja see on tõesti omaette tase. Telefonil on paksust kõigest tagasihoidlikult 6,9 mm. Võrdluseks siiani väga õhukesena näiv Motorola RAZR V3, mis on ligi poole paksem ehk 14 mm.

Telefonil on vapustavalt hea ning kõrge kontrastsusega ekraan, mis esialgu tekitas lausa vau-efekti. Ma ei ole küll kunagi viitsinud telefonidele eraldi teemasid installida ja erilise kaunistamisega tegeleda, kuid sel Samsungil oli kohe peal väga šikk musta värvi menüü, mis superhästi sobis esimesest pilgust telefoni olemusega.

Taskus telefoni ei tunne

Nupud on toodud telefoni pinnalt vast pool millimeetrit kõrgemale ning on väga mugavad kasutada. Klahvikäik on meeldivalt lühike ning väga hästi on ära tunnetatav, millal nupuvajutus toimus. Telefon on küll maailma kõige õhem, kuid laius on tal siiski täiesti piisav selleks, et suuta paigutada sellele nii suured nupud, et neist mööda vajutada on peaaegu võimatu, kui seda just mitte meelega üritada.

Füüsilistest telefoni mõõtmetest veel niipalju, et 66grammine telefon on juba nii kerge, et seda ei suuda praktiliselt taskus tunneteda. Seda enam, et ta on nii õhukene liisatakas, siis ei jää ta ka kuskilt punnitama.

Tehniliste ja funktsionaalsete omaduste poolest on tegemist täiesti arvestatava tänapäevase 2G mobiiltelefoniga, millel on telefoni kohta täiesti korralik kahemegapiksline fotosilm, e-posti klient, kalender, Bluetooth, MP3-mängija koos 80 MB sisseehitatud mäluga ja võimalus kolmel erineval sagedusel GSM võrku kasutada.

Saba seinas igal ööl

Ka kaamerast jäi vägagi positiivne mulje. Kasutajaliides on lihtsalt ja mugavalt kasutatav ja ega piltidelgi väga viga pole. MP3-mängija kasutajaliides näeb aga välja vägagi ulmeline. Natukene nagu Panasonicu või Aiwa muusikakeskuse ekraan, kus on palju „superlahedaid" kujundeid ja efekte. Pole päris minu maitse, aga see selleks.

Miinuseks võiks tuua muidugi aku mahutuvuse. Praegu olen iga öö laadinud, kuigi lubatakse ligi 200+ tundi ooteaega.

[d] OLIVER OJAMAA

[TEHNILISED ANDMED]

Võrgud: kolmesageduslik (900/1800/1900 MHz)
Ekraan: 262 144 värvi TFT, 220x176 pikslit
Kaamera: 2 megapikslit
Mälu: 80 MB
Muud: MP3/MPEG4 mängija, Bluetooth, diktofon, GPRS, EDGE, e-posti klient
Mõõtmed: 11,3x5x0,69 cm
Kaal: 66 g
Kõneaeg: kuni 2,5 tundi
Ooteaeg: kuni 260 tundi

[d] HINNANG:

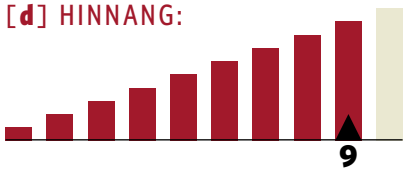

Ideaalilähedane oleks, kui aku ka kauem vastu peaks. Linnainimesena ei ole ka probleem igal öösel telefonile saba järgi visata.

Kooli ja tööle täisvarustuses!

CRUZ Mobile Turbo2 - ühes arvutis kahe jõud!
protsessor: Intel® Core 2 Duo T7400
mälu: 1GB DDR II
kõvaketas: 120GB 5400rpm SATA
ekraan: 15,4" Cristal Bright TFT(1280x800)
video: GeForce 7400 128MB (TC kuni 512MB)
DVD +/-RW Dual-layer kirjutaja
lisad: modem, võrgukaart, WiFi
helikaart, Firewire, IR, Bluetooth
TV-out (S-video)
mälukaardilugeja, 4x USB2.0
kaal 2.9kg
18 888.-

CRUZ Mobile M2 - üliväike ja kerge!
protsessor: Intel® Celeron™ M410
mälu: 512MB DDR II
kõvaketas: 80GB 5400rpm SATA
ekraan: 12" Cristal Bright TFT (1280x800)
video: Intel kuni 224MB
DVD +/-RW Dual-layer kirjutaja
lisad: modem, võrgukaart, Wifi
helikaart, Firewire, mälukaardilugeja
kaal: 1,9kg
tarkvara : Windows XP Home, OpenOffice
viirusetõrje: Kasperski Antiviirus
12 990.-

BEESTING
Kvaliteet algab detailidest

www.beesting.ee • tel 651 5555 • e-post: info@beesting.ee • Kadaka tee 3, Tallinn
E-R 9.00-18.00, L10.00-14.00 • Mugavalt ja kiirelt saad osta veebipoest www.doctorpeep.ee

Tavalise odavamat sorti monitori kohta liiga kallis

BENQ FP93G, Mikromaailm, 4115 krooni

Oma uue monitoriga on BenQ soovinud tulla odavamate ja kiiremate LCD-ekraanide pikka nimistusse. Et saavutada soodsat hinda, on sellel ekraanil (erinevalt tema kallimast 2 ms suguvennast FP93G X) vaid 6 ms reaktsiooniaeg.

● Välimuselt oli kastist välja kolinud monitor igati Harju keskmisel tasemel – ei miskit disainiimet ega ka koledusi. Erilise ergonoomikaga ta silma ei paista – muuta saab vaid ekraani kaldenurka, kõrguse reguleerimine ja kõikvõimalikud keeramised-pööramised talle külge ehitatud ei ole.

Mängud jooksevad kenasti

Ekraan on 4:3 formaadis ja pakub tavalist 1280x1024 lahutust. 300nitine heledus on just paras ninapidi monitori ees tööks ning kvaliteetne must tagab oma klassi jaoks piisavalt kõrge – 700:1 – kontrastsuse.

Ka omab ta mõlemat liidest: nii tavaline 15nõelaline analoog D-Sub VGA kui ka moderne DVI-digitaalliides. Kaasa on aga pandud vaid VGA-kaabel, seega peab ostja lisama veel umbes sajakroonise kulutuse DVI-kaablile, kui ta soovib kasutada kiiremat ja paremat digiliidest.

Monitoril annab soojustemperatuuri valida normaalse, punaka, sinaka või seadistava valikuga. Nii et pildi tooni saab kas soojematesse või külmematesse värvidesse seada.

Kiirusega probleeme polnud, ka mängud jooksid kenasti ja *ghosting*'uta (varikujudeta).

[TEHNILISED ANDMED]

Loomulik lahutusvõime: SXGA 1280x1024
Pildi formaat: 4:3
Pikslisuurus: 0,294 mm
Kontrastsus: 700:1
Heledus: 300 nitti (cd/m2)
Reaktsiooniaeg: 6 ms
Vaatenurgad (H/V): 140/135
Tarbitav võimsus: 40 W
Mõõtmed: 40,4x41x16,8 cm (koos jalaga)
Kaal: 5 kg
Garantii: 3 aastat

Veidi mõttetu asi

Samas teevad seda juba enamik levinud monitore, nii et võrreldes eelmises numbris testitud Samsungi 940BW-ga ei paku ta mingit eelist. Küll aga maksab ta 2 ms aeglasema kiiruse juures 365 krooni rohkem ja lisaks ei paku ka laiekraani.

Seega sobiv monitor küll töölauale ja kasutajale, kes „ruudukujulise" ekraaniga rohkem harjunud. Koju mängude, filmide ja muu meelelahutuse tarbeks aga soovitaksin kindlalt laiekraani.

[d] VEIKO TAMM

[d] HINNANG:

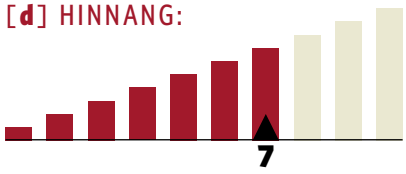

Kena ja vigadeta pilt, kuid puuduvad ergonoomilised reguleerimisvõimalused ning sellise taseme juures on hind liiga kõrge.

Hall mass 9000 krooniga

TOSHIBA SATELLITE L30-114, Euronics, 8999 krooni

Aeg-ajalt ikka kerkib esile meeldivalt madala hinnaga sülearvuteid ka tuntud tootjatelt. Seekord on oma Satellite-seeria arvuti hinna alla 9000 krooni lasknud Toshiba, kelle kallimad Qosmiod on jätnud väga hea mulje.

● Satellite L30-114 on igas mõttes tavaline arvuti ja võiks isegi öelda, et halvas mõttes, sest ta on üsna ilmetu välimusega ning tundub käeski väga odav. Muidugi, seda ta ka on, sest 8999 krooni uue sülearvuti eest ei ole küll mitte palju. Isegi hiirenupud ja klaviatuur tunduvad täpselt nagu odva arvuti omad.

Meeldiv on vähemalt see, et Toshiba arvuti on täiesti haudvaikne, kui üksikud ja väga lühiajalised valjud ventilaatorisahinad välja arvata. Sellest ongi raske aru saada, mis hetkel ta sahistada otsustab, sest koormuse tõus sellega ei tundu seotud olevat, aga jäägu see Toshiba inseneride saladuseks. Üldiselt on ventilaator siiski täiesti vait ja see on tore. Samuti pole sugugi kuulda kõvaketast.

Aga muidu pole temas ikkagi mitte midagi erilist, kui eriliselt nõrk akutestiaeg 57 minutit välja arvata.

[d] HENRIK ROONEMAA

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Intel Celeron M 1,6 GHz
Kõvaketas: 40 GB
Mälu: 512 MB
Videokaart: ATI Radeon XPRESS 200
Ekraan: 14,1tolline laiekraan, 1280x800
Optiline seade: DVD / CD-RW *combo*
Ühendused: WiFi (a/b/g), 1 PC-kaardi pesa, võrk, modem, kõrvaklapipistik, mikrofonisisend, 2xUSB, VGA-väljund
Mõõtmed: 35,8x26,2x3,7 cm
Kaal: 2,74 kg
Tarkvara: Windows XP Home

[d] HINNANG:

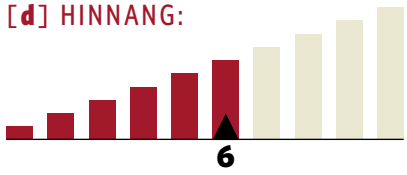

Väike sinine majakas

UPS KEBO 650GP, K-Arvutisalong, 897 krooni

Kui keskmises kontoris ringi vaadata, siis võiks arvata, et UPSe teevad ainult kaks firmat – APC ja Powerware, aga selgub, et tegijaid on teisigi.

● 650GP on kuuekilone must mürakas, mis võtab ruumi sama palju nagu üks keskmine kodu-UPS ikka, paari telliskivi jagu. Kahtlemata on selle UPSi kõige silmatorkavam osa esipaneel. Seal, kus teistel UPSidel on tavaliselt vaid nupuke ja heal juhul ka hädine tuluke, on 650GP-l peopesasuurune meeldivates merevaiguvärvides LCD-ekraan, mis annab infot selle kohta, mis seadmes parasjagu toimub.

Tegemist on *line-interactive* UPSiga, mis on pisut parem kõige odavamatest *offline* (ehk *stand by*) UPSidest, ent mis jääb siiski alla „päris" (*online*) UPSidele. Kodukasutajale aga peaks sellest täiesti piisama.

See mudel näiteks ei paku mitte ainult voolukatkestuse korral ajutist toidet, vaid üritab arvutit kaitsta ka pingekõikumiste eest.

UPS kasutab arvutiga suhtlemiseks COM-pordi kaablit, mis on mõneti üllatav, aastal 2006 eeldaks USB-ühendust. Kui sul juhtub olema mingi seade, mis COM porti kasutab, siis kurb küll, aga pead teise pordi lisaks muretsema või tarkvara lihtsalt mitte kasutama. Kahe kõvakettaga ja moodsa GeForce videokaardiga arvutit ja 19tollist CRT-monitori suutis KEBO 650GP töös hoida umbes viis minutit. See on enam kui küll, et pooleliolevad asjad ära salvestada ja arvuti viisakalt sulgeda. [d] SVEN

[TEHNILISED ANDMED]

Võimsus: 650VA/400W
Tüüp: *Line-interactive*
Reageerimiskiirus: < 10 ms
Laadimisaeg: < 9 tundi (90%)
Aku kestus: 100% koormusel 2 minutit, 50% koormusel 8 minutit.
Kontaktid: voolupistikud 2 tk (*female*), telefoniliini ülepingekaitse, COM-port
Kaal: 6,1 kg
Mõõtmed: 32,5x10x17 cm

[d] HINNANG:

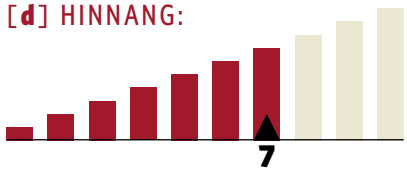

Nutikas ja abivalmis

LOGITECH MX REVOLUTION, Ordi, 1280 krooni

Logitech MX Revolutioni reklaam on paljulubav – vabalt pöörleva rullikuga hiir, mis peaks pikemate dokumentide ja veebilehtede kerimise senisest veelgi mugavamaks tegema. Ja tõsi ta on, imeline rattake on tõesti mugav ja teeb, mida lubatud.

● Algul tekitab vabalt pöörlev ratas tunde, nagu oleks hiir katki ega kuulaks enam hästi sõna, aga pärast mõningast kasutamist hirm kaob ning rullimine sujub ladusalt. Hiire nutikusest annab aimu see, et ühelt režiimilt teisele võib lülituda nii rattakese peal

vajutades, aga võib ka lihtsalt kiirelt kerima hakata ning ühel hetkel saab hiir ise aru, et kuna kasutaja paaniliselt kerib, oleks mõistlik end kiirrežiimile lülitada. Kui reeglina on arvutiseadmete isetegevus taunitav, siis sedapuhku on see pigem meeldiv üllatus.

Juhtmevaba, laetava akuga MX Revolution on ka muus osas hästi läbi mõeldud: akutäituvuse indikaator annab märku, millal hiirt laadima peaks ning hiire kõhu all on lüliti, millest saab aku säästmiseks hiire välja lülitada. Lasersensor on diskreetne ega heida lauale stiilipedante häirivat punast valgusvihku. Hiir on tegelikkuses mugavam kui seda pildi järgi arvata võiks ning käe all igati tugev ja kindel. Kui lisada siia juurde veel tarkvara, mis võimaldab seadistada hiirt erinevates rakenduses käituma erinevat moodi ning laseb selekteeritud teksti ühe nupuvajutusega veebist otsida, siis on tegemist ikka ühe päris toreda riistapuuga.

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Sensor: laser
Nupud: kaks valikunuppu, edasi-tagasi nupud, kaks rullikut Logitech MicroGear tehnoloogiaga, otsingunupp
Aku: Li-ioon, neljaastmelise näidikuga

[d] HINNANG:

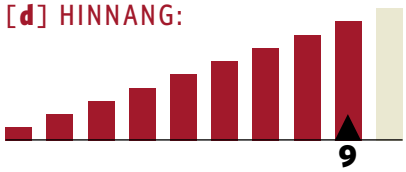

PIMEDAD SÜGISÕHTUD PÕNEVAKS!

Arvutikomplektiga kaasa tarkvaraga DVD.
Mängud, programmid ja palju muud huvitavat.

Tekstitöötlus, tabelarvutus - OpenOffice Eng/Est/Ru,
Eesti-inglise-eesti sõnaraamat ,
Viirusetõrje, Peretark koduabiline,
Avery Wizzard MS Office jaoks,
Adobe Elements trial, skype,
Picassa 2.0 fototöötlus - fotohaldus
Avery DesignPro kujundusprogramm
(visiitkaardid, kleepsud, CD/DVD etiketid jms.)
Ekranisäästja, palju mänge jms.

intel Core 2 Duo inside
Dual-core. Do more.

Arvutikomplektide hinnad alates: 8880.- koos Philips LCD monitoriga
Soodne liising, sissemakse 0.- krooni!

Tallinn Peterburi tee 44, 601 0000, 621 3270; **Mustamäekeskus** Tammsaare tee 116, 697 9811 ; **Tartu** Riia 35, 744 1141; **Rakvere** Rägavere tee 27, 322 3456, 322 5011; **Kroonikeskus** Adoffi 11, 322 5410; **Jõhvi** Narva mnt. 5, 335 6253; **Viljandi** Lossi 18, 433 3122; **Narva** Energia 1, 356 0245; **Pärnu** Vanapargi 1, 443 3141. **WWW.MIKROMAAILM.EE**

ARVUTIPOOD mikromaailm

like.no.other™

SONY

EISA AWARD Best Product 2006-2007

PARIMAD EUROOPAS!

Võibolla on mõnel veel kahtlusi, kuid Euroopa digitaalse kujutise ja heli assotsiatsioon EISA on kindel SONY saavutustes. Teenitult on saadud Euroopa parima LCD teleri, parima tarbijaklassi peegelkaamera ning parima High Definition videokaamera tiitli.

BRAVIA KDL-32V2000

DSLR-A100

HC3 Handycam

SUPERTEST

Kuus tegelast autorit otsimas

Lepime kohe alguses kokku, et me ei hakka meeleheitlikult otsima sihtrühma, kes tahab 10x15 mõõdus fotosid trükkida, makstes tükist kõige soodsamal juhul ligi kolm korda üle turuhinna. Kuid pildistajaid on igasuguseid kõikvõimalike harjumustega.

● Tõsi ta on, et kompaktsed fotoprinterid koguvad populaarsust, vähemalt nii väidavad elektroonikakaupmehed. Küllap on oma osa selleski, et masinate endi hind on igati inimlik. Nabisime kuus neist kinni ja panime proovile.

Asi, mis meid seekord vast kõige enam huvitas oli tehnoloogiate duell. Nimelt murravad kõnealuses klassis omavahel piike vanad head jugaprinterid (tindiprits) ja nn sublimatsioon.

Tindiprinterid (*inkjet*), mida käesolevas testis esindas tehnoloogia pioneere Hewlett-Packard, on just kodukasutajate hulgas menukad. Seepärast teatakse enamasti ka, kuidas nad töötavad – värv pihustatakse paberile läbi prindipea peenikeste düüside.

Sublimatsioon *versus* tindiprits

Sublimatsiooniprotsessil põhinevad printerid (*dye-sublimation*) on termoprinterid. Värvaine kuumutatakse gaasina kasseti kilelt eripaberile kihtkihilt, järjestuses kollane-punane-sinine. Et paber vabalt edasi-tagasi liikuda saaks, tuleb seadmeid lauale sättides jätta selleks ka tahapoole ruumi. See võib olla ootamatult tüütu, sest toitejms juhtmed kipuvad ette jääma. Sublimatsiooni puhul ei jää rasterpunkt näha, tekivad pehmed üleminekud ja failil olev „müra“ ei pääse sedavõrd maksvusele kui tindipritsis.

Peab tunnistama, et [digi] testi valitud kompaktprinterid olid üks nutikam kui teine. Põhimõtteliselt on tegemist täiesti iseseisvate seadmetega.

Kaablid on haruldus

See tähendab, et otseselt nad arvutit ei vajagi. Kõiki neid saab ühendada PictBridge'i toetava kaameraga. Mitme puhul võib juhtmed üldse unustada ja kasutada ühenduseks Bluetoothi ja WiFit.

Mõlemad testitud HP printerid on varustatud värvilise LCD-ekraaniga, üks neist isegi neljagigabaidise kõvakettaga. Mis muud kui printer näpu otsa (kandesangki on elegantselt korpusesse disainitud) ja metsa seenele! Teed kaameraga pilte ja prindid kohe välja. Tagasi tulles paned rongis pildid albumisse ja näitad kodustele sirmikuid ja murumunasid.

Pole voolu? Pole probleemi! Kogu maa elektrifitseerimist lubanud kommunism on printeriilma jõudnud! Enamasti on kompaktsetel fotoprinteritel aku kasutamise võimalus. Tõsi, vooluallikad poekomplekti ei kuulu ja tuleb juurde osta.

Üldjuhul saab lisaks vajalikele draiveritele printeriga kaasa veidi elementaarset fototarkvara, mis peaks väljatrükkimist hõlbustama.

Veidi kummaline on, et ühegi printeri komplektis pole USB-ühenduskaablit. Kui statsionaarse suure laserprinteri juures kõlbab levinud põhjendus – me ei tea, kui pikka kaablit te vajate – veel kuidagi, siis nende pisikeste puhul võiks küll mingi Harju keskmise standardi välja mõelda. [d] **NEEME KORV**

KUIDAS ME TESTISIME?

- Pildid, pildid, pildid: printeri juures on loomulikult kõige tähtsam asi trükitulemus ja seetõttu võrdlesimegi erinevatel printeritel trükitud viit pilti.
- Koostekvaliteet: kui printer su näppude vahel laiali pudeneb, ei saa talle head hinnet anda.
- Lisad: ekraanid, printerisse paigaldatud tarkvara, mälukaardilugejad, kõvakettad.

Canon Selphy CP510

MÜÜGIL: Euronics **HIND:** 599 krooni

[digi] TESTI VÕITJA

[digi] SOODSAIM HIND

● Elementaarne! Geniaalne! Kes oleks võinud arvata, et testi kõige väiksem, lihtsam ja odavam mudel napsab esikoha!?

Kui HP ja Kodak kasutavad juba tarkvara installeerimise ajal ära iga sekundi, et teha rohkelt eneseреklaami, siis Canon on vastukaaluks tagasihoidlik ja asjalik.

Sublimatsioonitehnikat kasutaval Selphy'l on ainult üks nupp, toitenupp. Selle all oleva dioodi värv annab ka veateateid. Ei mingit tulukeste rivi, vedelkristalldispleist rääkimata. Ja sedavõrd lihtsale seadmele on Canon suutnud disainida niisuguse paberihoidja, et hoia ja keela: sellel on koguni kaks kaant ja enne kui saad ta printerisse surada, võib hulluks minna! Hoidjasse mahub korraga 18 lehte.

Testipilte trükkides oli Canoni esikoht kindel, pilte iseloomustasid puhtad ja täpsed värvid, võib-olla õige pisut külmad toonid.

Selphy viimistluskvaliteet on laitmatu. Erilise [digi] disainiauhinna võiksime anda kaamerajuhtme eest, mis on printeri esipaneelil rullilt väljatõmmatav nagu tolmuimeja juhe. 10x15 printi teeb Canon umbes minuti ja kümme sekundit. Eesti esindus pakub erineva suurusega trükikomplekte, millest sõltub ka foto hind. Parimal juhul on see umbes neli krooni või õige pisut enam. Suurepärane hinna ja kvaliteedi suhe!

[d] HINNANG:

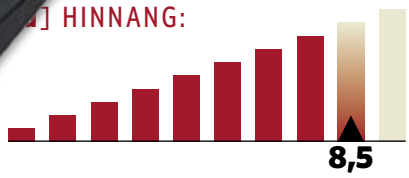

Puhtad ja täpsed värvid, imelihtne kasutada (ainult üks nupp!) ning üldkokkuvõttes suurepärane hinna ja kvaliteedi suhe.

HP Photosmart A717

MÜÜGIL: küsi poodidest **HIND:** umbes 3700 krooni

● Otse paradoksaalsel kombel anname kõige lihtsama ja odavama printeri järel teise koha kõige keerukamale ja kallimale. Tegelikult pole meil ju laual printer, vaid arvuti. Kõikvõimalikud traadita ühendused, 4 GB kõvaketas, vedelkristallekraan ning kaugjuhtimispult! Selle kosmoselaeva juhtimine on vastu ootusi lihtne. Veidi digiilmas ringi vaadanud inimene käsiraamatut ei vaja. Displei annab täpselt teada, mis parasjagu toimub, kaasa arvatud täpne pildi väljatrüki ajakulu.

Musta korpusega A717 on nägusalt disainitud. Nagu suguvend A618 oskab ta ümber käia kõigi levinumate mälukaartidega ja otsida pilte välja ka mälupulkadelt. Paberit mahub puhvrisse 20 lehte ja lausa soovitatav on kasutada nii originaalpaberit kui ka tindikassette.

Väljatrükkide suurim miinus testivõitjaga võrreldes on varjualade ühtlaselt mustaks toonimine. Värvid on valdavalt täpsed, ent kohati jääb rasterpunkt teraline ja ebaloomulik. Soovitus: ehkki A717 oskab ise pilte töödelda, tuleks see võimaluse korral jätta ikkagi spetsprogrammi mureks. Võite sattuda vihma käest räästa alla.

10x15 fotot prindib A717 umbes minut ja 40 sekundit, kuid printimise aeg võib ka pildist sõltuda. Ühe foto printimise hind tuleb tinti ja 120-lehelist trükikomplekti kasutades veid alla nelja krooni.

[d] HINNANG:

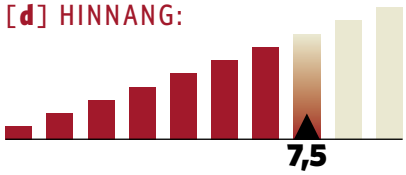

Traadita ühendused, 4 GB kõvaketas ning trükkides ka head värvid, kuid varjualad ühtlaselt mustad.

HP Photosmart A618

MÜÜGIL: küsi poodidest **HIND:** umbes 2500 krooni

● Avad esipaneeli ja kõik läheb nagu lepase reega: ekraan hüppab tööasendisse ja paberisööturi kaas printeri taga avaneb samuti. Valdavalt kehtib ka A618 puhul kõik see, mis tema kallimal ja mõneti võimalusterohkemal suguvennalgi.

Ilusti disainitud ja lihtne fotoprinter on mitmekülgne, toimib mälukaardilugejana ja seda saab kasutada reisil – aku tuleb mõistagi juurde osta. Nagu suurtegi HP printerite puhul võib kasutada käepärast HP Solution Centeri tarkvara, et pilte välja valida ja välja trükkida.

Testifotode kvaliteedilt ei jäänud odavam suguvend A717-le mitte üheski elemendis alla. 10x15 printimise aeg tuli meie mõõtmiste järgi pisut pikem kui A717-l, kahe minuti ringi, 13x18 formaadile kulub üle kolme minuti. Et kulumaterjalid on samad, arvutasime ühe 10x15 foto hinnaks nagu A717 puhulgi alla nelja krooni.

A618 on enam kui tuhande krooni võrra A717-st odavam, mis võib tegelikult paljud ostjad kallutada just selle mudeli kasuks. Ja neil ei tule pettuda.

[d] HINNANG:

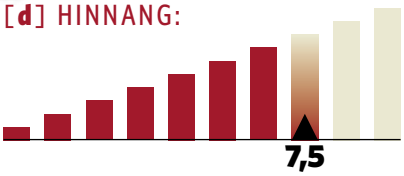

Mitekülgne ning hea reisil kasutada, trükikvaliteedilt oma kallimale vennale võrdne partner.

Kodak EasyShare Printer Dock Plus Series 3

MÜÜGIL: küsi poodidest **HIND:** umbes 4200 krooni

● Tegemist on peaaegu sama täiusliku vidinaga nagu A717, mis ühendab endas kompaktse fotoprinteri ja Kodaki kaamerate doki. Samas oskab Dock Plus tulla toime iga teisegi kaameraga, mis toetab PictBridge'i. Bluetooth, WiFi, infrapuna – valik on sinu.

Dockil on kaasas mitmesugust lisavarustust, näiteks kaabel, et televiisori abil pilte (ja kaamera seest filmilõikegi) vaadata. Võib olla päris abiks, arvestades et ekraani seadmel ei ole. Maadlemist oli paberisööt-jaga. Kui puhvrisse asetada üks paberileht, siis seda printer miskipärast süüa ei tahtnud. Samas – kui prindid mitu fotot ühe käsuga, siis korjatakse ka viimane paber ilma kisata üles.

10x15 fotoga saab Kodaki Dock Plus hakkama ühe minutiga. Ikka nagu sublimatsioonile kohane: alguses kollane, siis punane ja siis sinine värv. Küll aga ehmatab tonaalsus – printer värvib kõik toonid soojadeks... Tumekollasest murust sai küll tarkvara seadistusi muutes enam-vähem lahti (värviparandusega), ent teistele piltidele see seadistus jälle sugugi ei sobinud. Dock Plusi tarkvara on peamiselt *facelift*-tüüpi edasiarendus „tavalise" Series 3 tarkvarast (vt kommentaari sealt). Ühe 10x15 foto hinnaks tuleb Eestis müügil olevat trükikomplekti kasutades 6,3 krooni.

[d] HINNANG:

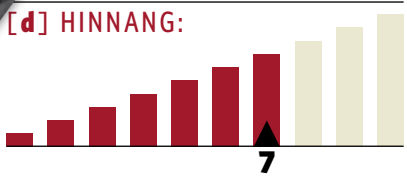

Palju ühendusi, lihtne kasutada, kuid toonid on liiga soojad, muru näiteks tuli üldse tumekollane.

Kodak EasyShare Printer Dock Series 3

MÜÜGIL: küsi poodidest **HIND:** umbes 1700 krooni

● Sedagi printerit, nii nagu tema arendust Dock Plusi, on kõige mugavam kasutada töötades Kodaki kaameraga (seda samal ajal laadides). Dokis olles toimib kaamera ekraan printeri ekraanina. Ja sel juhul pole asi kokkuvõttes sugugi kehvem kui mõnel ekraaniga printeril.

Põhimõtteliselt on ta täpselt sarnane Dock Plusiga, ainult funktsioone on vähem. Dock on ainus printer testis, mille kallal võiks viriseda koostekvaliteedi kallal. Kaaned ja nende kinnitused tunduvad õrnakesed ja sulguvad veidi ebatäpselt.

10x15 fotot prindib Dock mõnevõrra aeglasemalt kui Dock Plus, paarkümmend sekundit kauem. Trükikvaliteedis on erinevus edasiarendusega minimaalne, et mitte öelda olematu. Ka Dock kipub pilte ülearu soojaks toonima ja halli kassi pruuniks värvima. Varjualadega tuleb ta aga tindipritsidest paremini toime.

Kodaki printeridoki juurde kuuluv tarkvara on ilusa väljanägemisega ja peaks tavakasutajale üsna lihtne olema. Mugavust lisab asjaolu, et kõik funktsioonid on korraga ekraanil, kuigi (nagu kõigil) on fototöötluse osa algeline ja võib pildi halvemal juhul isegi nässu keerata. Pildi hind on Eestis müüdavat trükikomplekti ostes täpselt sama, mis Dock Plusil – 6,3 krooni.

[d] HINNANG:

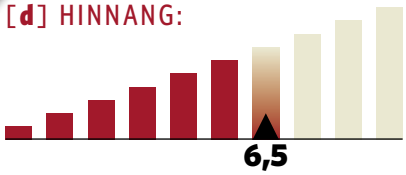

Viriseda võiks koostekvaliteedi üle, trükikvaliteedilt Plus-seeriaga pea identne – toonid liiga soojad.

Olympus P-11

MÜÜGIL: küsi poodidest **HIND:** umbes 2700 krooni

● Võrreldes teiste kompaktsete printeritega on Olympuse toode tõeline hiid. Kandiline hõbedane kuubik nõuab vana hea multikategelase Zamodelkini osavust. Pärast mõningast uurimist selgub, et vasak külg käib veidi ettepoole sikutades maha. Sealtkaudu tuleb sisestada värvikassett, sinna tuleb paigutada toitejuhe ja USB-kaabel ning need siis kaane avasse sobitada.

P-11 pole teistega võrreldes ainult suurem, vaid teeb ka valjemat häält vingudes pilti töödeldes üsna tublisti. Kui teistel sublimatsioonidel käib kiht-kihilt töötlemine nii, et vahepeal ilmub pilt printeri tagant nähtavale, siis Olympus toimetab asjad ära korpuse sees ja viskab seejärel pildi „katuseluugi" kaudu välja.

P-11 on tõeliselt kiire, aega kulub ainult pool minutit! Jahutusventilaator jääb aga korpuses kohisema... P-11 on ainus testitud printeritest, millega jõuab ka suurema hulga pilte töödelda. Lisaks kiirusele on mahukas ka paberisöötur, mis samuti peitub korpusesse ja kuhu mahub 50 lehte.

Olympus kipub trükkides fotosid üsna tumedaks tegema, maksvusele pääsevad külmad toonid ja kohati liigne kontrastsus. Kaasasolev tarkvara on kõige kesisem. Proovides trükkida tunnustatud vabavara GIMPshopi vahendusel oli tulemuseks üleni must leht! Ilmselt miski GIMPis Olympuse tugiprogrammiga ei sobinud.

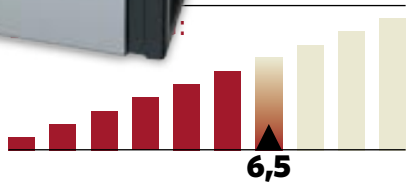

Teistega võrreldes suurem ja teeb valju häält, kuid väga kiire. Pildid tulevad aga üsna tumedad ja külmad.

Järeldused:

● Kuigi fanfaarid puhuvad Canonile ja sublimatsioonile ei saa siiski öelda, et üks või teine oleks konkurente mäekõrguselt löönud. Kasutasime testis viit testpildifaili ja Selphy polnud nii-öelda trikoovoorus sugugi kõigis aspektides parim.

Ent enamalt jaolt loomulikud värvid ning varjualade imeline (ent mitte ebaloomulik) esiletoomine näitas testivõitja võimet võtta ette antud failist viimast.

Uskumatu, aga tõsi

Mis aga tema puhul veel meeldis, oli väga hea viimistluskvaliteet ning, milline pretensioonitus kellade ja vilede ajastul – ainult üks nupp! Ja see hind, olgem ausad, on uskumatu.

Võimalik, et teravamate ja erksamate värvidega tindiprits võinuks pildifaili tõhusamal töötlemisel saavutada mõne testpildi puhul sublimatsioonist paremaid tulemusi. Ent lähtusime ka asjaolust, et need printerid on mõeldud siiski pildi kiireks ja vahetuks väljatrükiks – nii otse kui võimalik.

HP tindipritsid pakuvad tohutult lisasid. Eriti mugav on sisestada printerisse mälukaarti ja miks mitte kasutada kõvakettaga A717-t suvepuhkusel piltide puhvrina. Tindipritsi plussiks võib lugeda veidi odavamat 10x15 pildi hinda.

Testifailideks olid meil portree, üks üsna raskesti kirjeldatavates toonides loodusvaade mereranna ja kividega, päikeseloojang, kevadisel õuemurul einestav kass ning üks päeva viimaseid kiiri püüdev hämaravõte.

Tõsiseimaks pähkliks kujunes printeritele kassipilt – saime kuus erinevat värvi rohelist muru, neljal pildil paistis tuhkhalli kass üpris pruunis kasukas. Tindiprinterid said hästi hakkama merepildi värvide tabamisega, ent kippusid värve ebaloomulikult üle võimendama ning varjualasid detaile välja toomata mustaks värvima. Kodaki dokid tegid pildid liiga soojaks, Olympus jälle liiga külmaks. Olympus see-eest oli lähimast konkurendis poole kiirem.

Paberit vali hoolega

Valusa õppetunni andis meile paber. Seda ostes tuleks väga täpselt järgida printeri tootja soovitusi. Meie katsed trükkida testis olnud HP printeritega ühele Kodaki tipp-paberile lõppesid edukalt... Kuid nädala pärast oli tint piltidel hävinud. Keemiad ei sobinud, nagu öeldakse. Ka sublimatsioonide puhul soovitatakse kasutada ikka ja ainult printeritootja paberit.

Viiel printeril kuuest oli kaasas oma fototarkvara, mis võimaldab albumeid luua, kaamerast faile tõmmata, pilte veidi töödelda ja lõpuks ka trükkida. Kui kasutada vaikimisi installi, siis võite enam-vähem kindel olla, et see võtab kogu pildinduse arvutis oma kontrolli alla.

	Canon Selphy CP 510	HP Photosmart A717	HP Photosmart A618	Kodak EasyShare Printer Dock Plus Series 3	Kodak EasyShare Printer Dock Series 3	Olympus P-11
Trükimeetod	Sublimatsioon	Tindiprits	Tindiprits	Sublimatsioon	Sublimatsioon	Sublimatsioon
Formaadid (mm)	148x100, 100x200, 89x119, 86x54, 22x17,3	100x150, 100x300, 130x180	100x150, 100x300, 130x180	100x150, 75x100, 50x75, 33x50	100x150, 75x100, 50x75, 33x50	100x148
USB-liides	+	+	+	+	+	+
PictBridge	+	+	+	+	+	+
Mõõtmed (mm)	178x131x63	252x231x174	252x116x129	334x188x830	334x188x830	196x166x190
Kaal (g)	940	1750	1750	1110	1110	2300
Aku võimalus	+*	+*	+*	+*	+*	-
WiFi	-	+	+	+	-	-
Bluetooth	+*	+	+	+	-	-
Infrapuna	-	-	-	+	-	-
Mälukaardipesad	-	+ (XD, MS, CF, SD)	+ (XD, MS, CF, SD)	+ (SD/MMC, SDIO)	???	-
Müüb	Euronics	Küsi poodidest	Küsi poodidest	Küsi poodidest	Küsi poodidest	Küsi poodidest
Hind (kr)	599	≈ 3700	≈ 2500	≈ 4200	≈ 1700	≈ 2700
Punke	8,5	7,5	7,5	7	6,5	6,5
Koht	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**

* lisavarustus

FIRMA ARVELE NING VÕTA TANKISTI AR

Seitse sammu turvalise arvutini

Arvutiturvalisus on midagi rohkemat, kui lihtsalt see, et arvutis töötab viirusetõrjeprogramm. Arvutiturvalisus on mõtteviis, mis tuleb endale sisse kasvatada. Arvuti, mis oli turvaline kaks aastat tagasi, ei pruugi seda täna enam olla.

● Ka hoolas arvutikasutaja, kes küll kohusetundlikult viirusetõrjet uuendab ja ühtegi võõrast meili ei ava, võib ikkagi ühel hetkel avastada, et tema arvuti käitub imelikult, mõned failid on kadunud või rikutud või veel hullem – tema internetipanga paroolid varastatud.

Võimalusi, kuidas arvutis olevatele failidele ligi pääseda või kuidas sinu tegemisi internetis jälgida, on mitmeid. Käisid mõnel valel veebilehel? Sellest piisab.

Sõber ei olegi sõber

Lasid sõbral arvutist töö juures üle võrgu faile tirida ja unustasid pärast mõne kataloogi jagatud olekusse? Sellest piisab. Kasutad kodus traadita netti, aga pole viitsinud või osanud sinna parooli peale panna? Piisab. Lased arvutisse ligi ka teisi, kellel on samuti administraatori konto, kuid kel on kombeks installida mõtlematult igasugust kraami? Piisab. Läheks pikaks üles lugeda kõiki moodused, kuidas sinu arvutist saab infot kätte sinu teadmata.

Mine või vangi

Kõige suurem viga, mida sa teha saad, on mõelda, et „oh, mis mina, mul pole arvutis midagi tähtsat“. Tea, et sinu arvutisse võidakse tungida mitte ainult selleks, et midagi sealt pihta panna, vaid ka selleks, et seal lihtsalt mingit sigadust korda saata.

Sissemurdjat ei pruugi sinu failid üldsegi huvitada. Kuid ta pakib su dokumendid parooliga kaitstud arhiiviks kokku ja küsib sult parooli eest raha.

Võib veelgi hullemini minna – sinu arvutit võidakse kasutada piraattarkvara hoiukohana või selle kaudu võidakse üritada sisse murda tähtsamatesse kohtadesse. Ebameeldivustesse satud sina, sest sinu arvutist ju rünne tuli.

Kõige paremini aitab arvutit turvalisena hoida terve mõistus ja kaine mõtlemine. Ära usu, kui meil, veebileht või mõni programm lubab midagi, mis tundub liiga hea, et tõsi olla.

Rikkad nigeerlased ei jagaks päriselt oma raha sinuga, kahtlaselt veebilehelt leitud programmid ei võimalda sul imekombel kellegi Rate'i või Orkuti kontole ligi pääseda ning soliidsed pangad ei küsi sult meili teel PIN-koodi.

[d] SVEN VAHAR

HEI, ROBERT!

KELLELE: KATI KARU, TEEMA: HÄRMUS ISIKLIKKURI, AEG: 01.09.06

TERE! KIRJUTAN SEDA YLISALAJAST E-KIRJA KOHVIKU WIFI

KUID PARAKU EI OLE MA MITTE KUNAGI KUULNUD VPN-IST, SS

SUUR SALADUS, MIDA

ILLUSTRATSIOONID MART PÄRVE

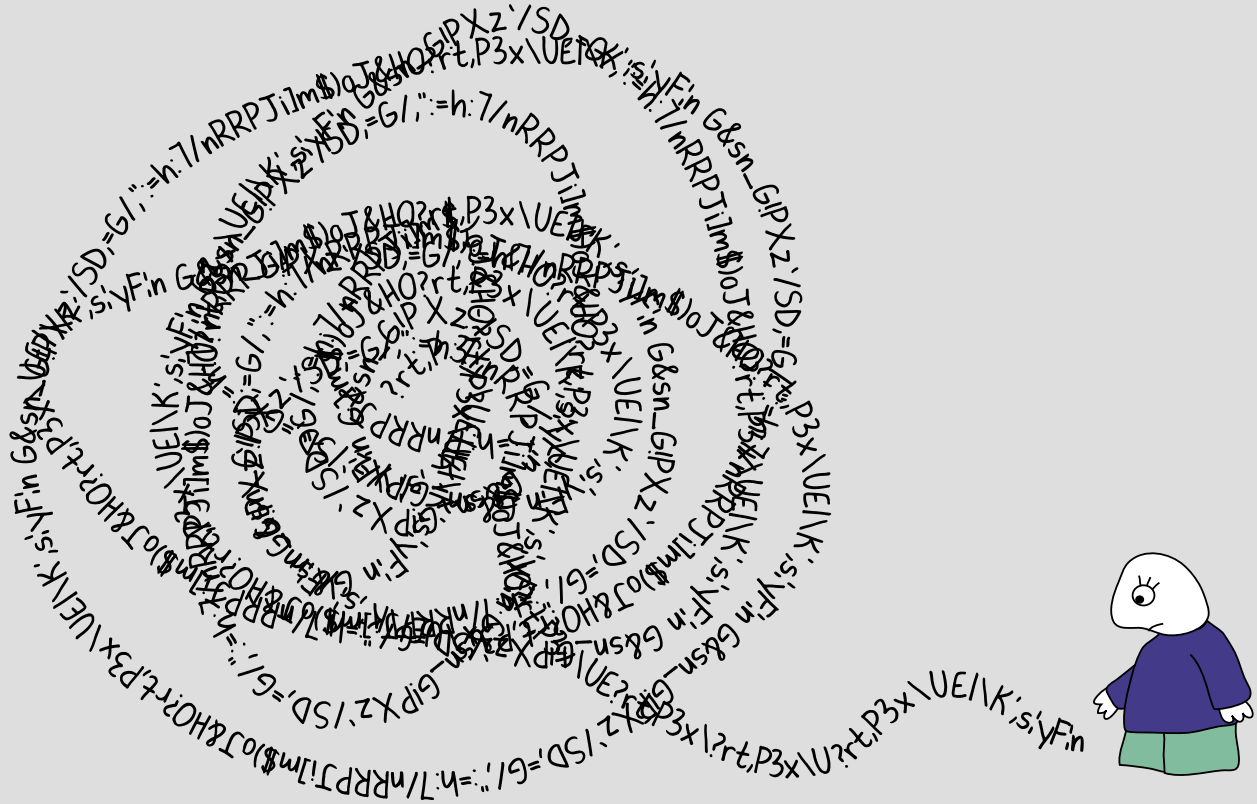

1. Arvuti puhtaks ja uuendused peale!

Arvutiturvalisuse A ja O on tänapäevalgi veel viirusetõrje ja nuhkvaratõrje kasutamine ning programmide ja operatsioonisüsteemi regulaarne uuendamine turvaparandustega. Viirusekirjutajad ei maga, ning vehivad iga päev teha üha uuemaid ja kavalamaid viirusi. Kui sa kontrollid oma arvuti ühe korra üle ja arvad, et sel aastal sa rohkem sa midagi tegema ei pea, siis sa eksid. Kontrolli, et sinu viirusetõrjeprogramm ennast pidevalt uuendaks ning katsu regulaarselt kontrollida oma arvutit ka nuhkvara vastu. Ainult viirusetõrjest alati ei piisa, sest paljud pahatahtlikud programmid ei üritagi sinu faile otseselt kahjustada, vaid näiteks ainult luuravad sinu järel ja raporteerivad kellelegi, milliseid veebisaite sa külastad või millistes foorumites lobised. Viirusetõrje ei pruugi neid kõiki tabada, sestap kasuta ka nuhkvaraavastajat. Lülita sisse ka tulemüür, see kaitseb sind mitte ainult võõrastest arvutitest tulevate rünnakute eest, vaid takistab ka sinu enda arvutisse pääsenud programmide suhtlemist Internetiga. Kui hoolimata viirusetõrjest on siiski kuri programm sinu arvutisse pugenud, üritab see reeglina varem või hiljem võtta ühendust oma peremehega, et sellele infot saata või temalt käsklusi saada. Tulemüür võib suuta takistada säärasel programmil lisakahju tegemast ning ei pruugi lasta viirusel sinu arvutit kasutada teiste arvutite ründamiseks või nakatamiseks.

Lülita sisse automaatsed uuendused (*Start -> Control Panel -> Security Center -> Automatic Updates*).

Lülita sisse Windowsi tulemüür (*Start -> Control Panel -> Security Center -> Automatic Updates*) või kasuta mõnd muud tulemüüritarkvara, nt Kerio (www.kerio.com) või ZoneAlarm (www.zonelabs.com).

Kasuta viirusetõrjetarkvara, nt kodukasutajale tasuta Avast (www.avast.com) või AVG (www.grisoft.com). Tasulisi NOD32 või Kaspersky't küsi arvutikauplustest.

2. Hea parool

Hea parool ei pea olema tingimata ilmatu pikk, see peab olema lihtsalt raskesti äraarvatav. Pikad paroolid on tavaliselt paremad, kuid pikkusest pole kasu, kui sul on selleks üks sõna. „Kaelkirjak" ei ole parem parool kui „kana". Kui sinu parool leidub sõnaraamatus, võid olla kindel, et ühel päeval see ka lahti murtakse. Hea parool võiks olla vähemalt 8–12 sümbolit pikk ning sisaldama nii suur- kui väiketähti, kirjavahemärke ja numbreid. Jah, kõiki neid korraga. Parooli lubatud vähim ja suurim pikkus sõltub rakendusest, kuhu sa parool sisestad. Hea parool on näiteks „=N=xS!g/h&e<^O,DEZ'hCz", kuid tõenäoliselt ei jääks see sul eluilmaski meelde. Sellegipoolest katsu vastu seista kiusatusele kasutada lihtsat parooli. Väljanuhitavad paroolid on näiteks sinu enda või su perekonnaliikmete nimed, hüüdnimed või sünnikuupäevad. Ära kunagi kasuta paroolina mõnda arvuti läheduses või samas toas olevat numbrikombinatsiooni või sõna, näiteks klaviatuuri seerianumbrit, kingiks saadud pastaka peale trükitud firma nime või seinal rippuva kalendri trükikoja telefoninumbrit. Arvesta, et kui sina saad parooli kuskilt maha vaadata, siis saab seda ka pätt. Kasuta näiteks mõne laulusalmi sõnade esimesi tähti või juppe vaid sulle teadaolevast lausest. Näiteks parooli „Setetö,tetö" on lihtne meelde jätta, kui tead, et kasutatud on iga sõna kahte esimest tähte laulureast „sepapoisid teevad tööd, teevad tööd". Muide, kui programm lubab sul kasutada paroolis täpitähti või tühikuid, siis tee seda. Näiteks Windowsi ja paljude veebifoorumite paroolides võib kasutada ka tühikud, ning tavapärase „kala" asemel võid paroolina kasutada hoopis raskemini murtavat, kuid ometi kergelt meelde jäävat lauset „käbi kudus käpikut".

Turvalise „läbuparooli" saad luua kas siin: labs.zarate.org/passwd/ või siin: www.winguides.com/security/password.php.

3. Turvaline brausimine

Kuigi sa võid olla juba tüdinud sellest, et tuttav arvutispets sulle pidavalt korrutab „ära sisesta isiklikke andmeid tundmatutele veebilehtedele, ära kliki bännereid, eriti neid, mis hüpikakendes avatakse ja ära kasuta IE-d", siis rõhutab [digi] sedasama veelkord üle.

Tänapäeval levib suur osa viirustest just Interneti kaudu ja sageli pääsevad nad sinu arvutisse just brauseri ja veebilehtede kaudu. On ka muid võimalusi, kuid ettevaatlik veebibrausimine on suur samm arvuti puhtana hoidmise suunas. Bännerite kohta pead teadma seda, et isegi muidu viisakatelt veebilehtedelt võid leida bännereid, millel klikkimine suunab sind kuhugi kahtlasele lehele. Seda sellepärast, et sageli on lehe omanikul leping reklaami pakkuva firmaga ning ta ei tea isegi, milliseid bännereid tema lehe külastajatele näidatakse. Kui reklaami pakkuv firma või mõni reklaami ostnud klient on kuritahtlik, võibki muidu kenale veebilehele sattuda paheline bänner. Sageli ei ole vaja kurjami arvutisse saamiseks bänneril isegi mitte klikkida, mõnikord piisab vaid sellest, kui IE vastavat bännerit näitab ja juba ongi kuri karjas. Seepärast soovitame tungivalt loobuda juba aegunud mootoriga IE kasutamisest ning pruukida pigem Firefoxi või Operat. Ka neil brauseritel on olnud turvaauke, kuid rõhuv enamik nuhkvarast pääseb arvutisse ikkagi vaid läbi IE. Hoolimata brauserist aga peaksid sa siiski jälgima, millistele veebilehtedele sa oma andmeid sisestad. Pangad ja veebipoed ei palu sul mitte kunagi sisestada andmeid veebilehtedele, mille aadress (eriti selle lõpuosa, nt hanza.net, ebay.com) erineb nende põhiaadressist.

Turvalisema brausimise huvides tiri Firefox (www.mozilla.com/firefox/) või Opera (www.opera.com) .

4. Turvaline e-post

Turvalise ja muretu meilimise esimene reegel on: ära iial sisestama oma peamist meiliaadressi kuhugi veebivormi, ega kasuta seda kuhugi registreerimisel. Kui sul on kange tahtmine osaleda kõikvõimalikel loosimistel, siis tee selle jaoks eraldi meiliaadress. Isegi kui registreerid end pealtnäha soliidsele üritusele, siis tea, et mõnikord on firmadel kombeks jagada kasutajaks registreerunute meiliaadresse oma partneritele, kelleks võivad olla näiteks otsepostitusega (loe: spämmimisega) tegelevad firmad või ettevõtted, kelle käest need andmed omakorda jalutama võivad minna. Meiliturvalisuse teine reegel on aga see, et ära kunagi kliki linke tundmatutelt isikutelt saadud e-kirjades. Kui võimalik, keela oma meiliprogrammis ära ka meili sees piltide kuvamine. Miks? Aga sellepärast, et pildi näitamiseks teeb sinu arvuti päringu seda pilti hoidvale serverile ja kui see juhtub kuuluma spämmerile, siis saab too kohe teada, et selle aadressi taga on reaalne inimene, ning ta

Veendu, et internetipanga aadressi ees oleks „https“ ning et turvalisust näitav tabaluku kujutis oleks kinnine. Firefox värvib turvalise veebisaidi aadressiriba kollaseks.

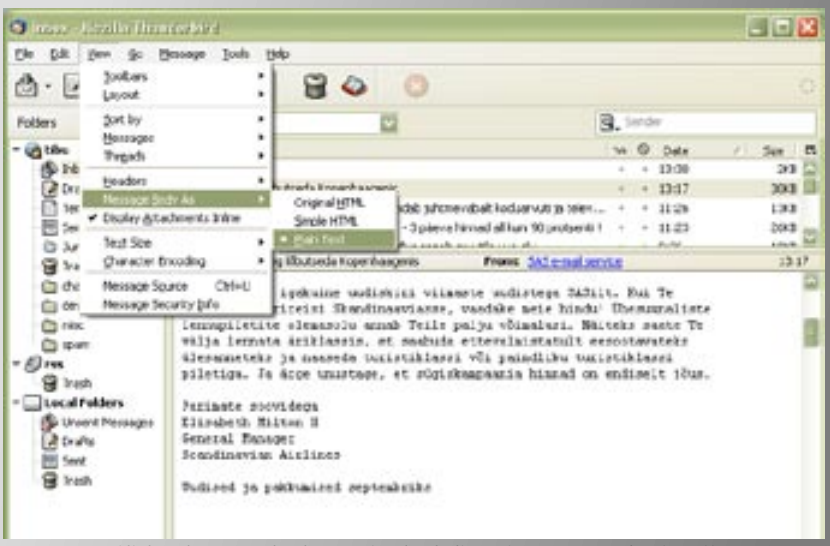

HTML-meilide ohutumaks lugemiseks lülita sisse tavatekstirežiim.

Windowsi turvakeskuses peaksid kõigi kolme sektsiooni juures põlema rohelised tulukesed. Kui seal on kollased või punased tulukesed, on põhjust kõik seadistused üle kontrollida.

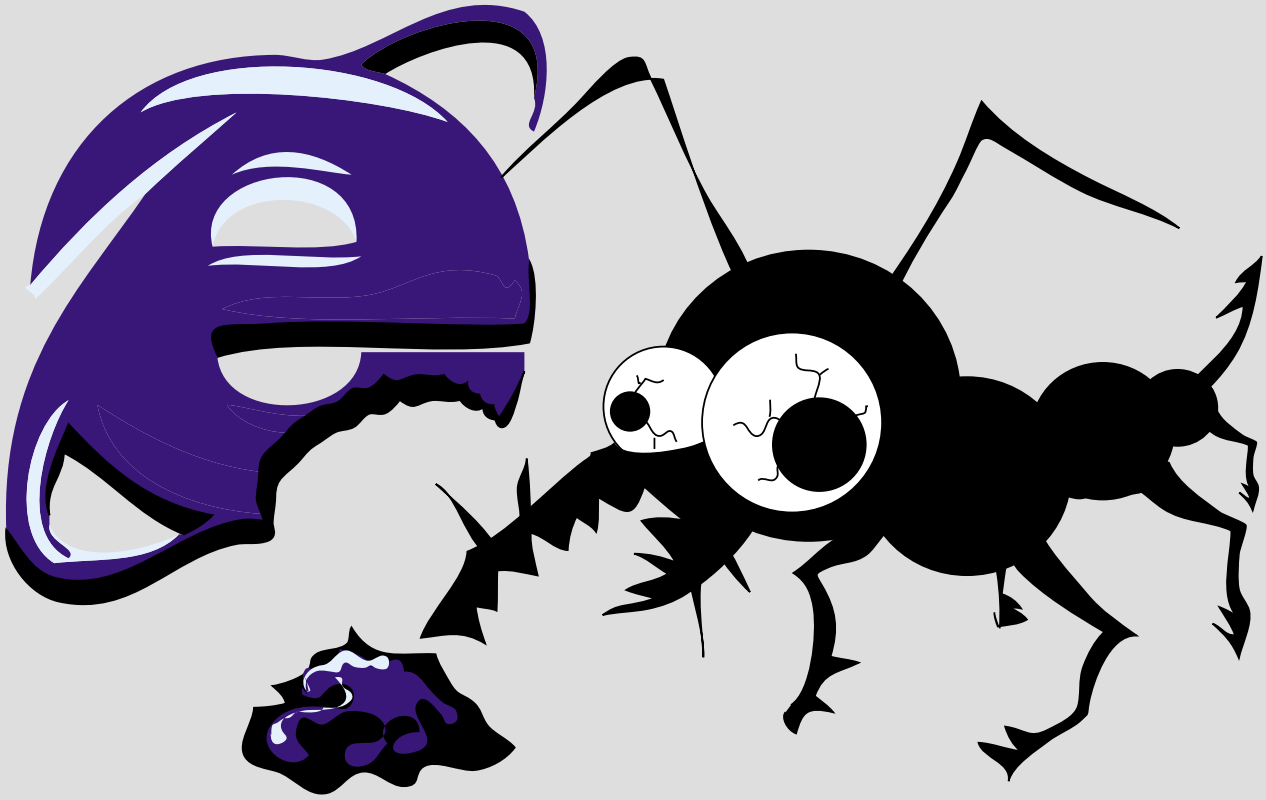

hakkab sinu meiliaadressile ka edaspidi sodi saatma. Erandiks on kirjale manustena lisatud pildid, nende avamine on üldjuhul ohutu. Kui sulle kipub sageli spämmi tulema, siis soovitame sul ka HTML-meilide kuvamine keelata. Sel juhul saad sa kirja endiselt lugeda, kuid sealt roogitakse välja kõik potentsiaalselt kahjulikud asjad nagu näiteks isekäivituvad skriptid või automaatselt tehtavad päringud kuhugi salapärasesse kohta. Tõsi, selle käigus asendatakse laste või lapsikute kolleegide saadetud rohelised-punased pealkirjad ja vilkuv tekst tavalise, hõlpsalt loetava tekstiga, kuid see on suurenenud turvalisuse eest vaid väike hind maksta. Ning kolmanda kuldreeglina paneb [digi] sulle südamele, et ära saada kunagi edasi kettkirju, ükskõik, kui toredad need sulle endale tunduvad. Seda tehes spämmid sa oma sõpru ju vabatahlikult. Küsi neilt üle, et kas nad oleks sellisest kirjast huvitatud ja alles siis saada, kui nad seda soovivad.

Thunderbirdi seadistamine HTML-mailide tavatekstina kuvamiseks: *View -> Message Body As -> Plain Text*.

Outlook Expressi seadistamine HTML-mailide tavatekstina kuvamiseks: *Tools -> Options -> Read -> Read all messages in plain text*.

5. Arvuti turvaliseks

Paljudest kaitsemeetoditest pole kasu, kui sa jätad oma arvuti järelevalveta. Tea alati, kes sinu arvutit peale sinu veel kasutab. Kui sa oled arvuti ainus kasutaja, aga vahel tahad lasta arvutivõhikust sõbral sinu arvuti kaudu internetis käia, siis tee tema jaoks teine, piiratud õigustega kasutajakonto. Ära lase neil sinu arvutisse installida asju, millest sina midagi ei tea. Kui lahkud arvuti juurest pikemaks ajaks, näiteks lähed lõunale või töökoosolekule, siis lukusta tööarvuti (Windows 2000 ja XP puhul klahvid Ctrl+Alt+Del ja sealt nupp „*Lock computer*“), seda eriti, kui töötad avatud kontoris või kui võõrad sinu arvutist mööda käivad. Kogenud nuhil kulub sinu era- või tööasjade arvutist leidmiseks väga vähe aega. Kindlasti seadista oma tööarvuti parooli küsima ka pärast ekraanisäästja režiimi lõppemist. Nii kodu- kui tööarvutil ning eriti sülearvutitel kontrolli, et sul poleks välja jagatud mõnda kausta või ketast, kus sa hoiad tähtsaid ja isiklikke faile. Kui kellelgi õnnestub sisse murda teie arvutivõrku, kas või läbi kellegi teise arvuti, siis võib ta niimoodi ka sinu failidele ligi pääseda. Kui võimalik, jaga katalooge välja või keela nende jagamist mõne teadlikuma sõbra või asjamehe teadmisel, nii väldid kogemata näiteks mõne vajaliku töökoha võrgus kasutatava programmi töö takistamist. Windows XP Professionalis on võimalik jagatud kaustu parooliga kaitsta, aga soovitame selle tegemisel jällegi mõni kogenum sõber appi kutsuda.

Kui *My Computer* aknas kaustavaates on mõne kausta ikooni all sinise varrukaga käsi, on see kaust võrku välja jagatud. Selle keelamiseks tee paremklõps kaustal, vali vahekaart *Sharing* ning märgista valik „*Do not share this folder*“.

XP Home puhul ei saa sa jagatud katalooge parooli alla panna. Kui sa ei soovi kunagi faile kaustadega üle võrgu jagada, võid failijagamise maha installida: *Control Panel -> Network Connections* -> pareklõps *Local Area Connection* peal -> vahekaart *Properties -> File and Printer Sharing for Microsoft Networks -> Uninstall*. Tea aga, et siis ei saa sa ka enam oma printerit võrku välja jagada.

6. Sülearvuti lukku

Sülearvuti, millega sa ringi sõidad ja mida siin-seal kasutad, peab olema kindlasti parooli all. Lisaks Windowsi paroolile kasuta võimaluse korral ka sülearvutisse sisseehitatud kaitsemehhanismi, olgu selleks siis arvuti käivitamisel küsitav salasõna või sõrmejälg. See on tunduvalt turvalisem kui Windowsi parool ning seda on vargal raskem lahti muukida. Samuti on säärast lukus sülearvutit üsna raske edasi müüa. Soovitav on sülearvuti või kõvaketta paroole aktiveerida siiski arvutiteadliku sõbra kaasabil, oskamatult tegutsedes võid arvuti endagi jaoks kasutamiskõlbmatuks muuta. Kui käid sülearvutiga aeg-ajalt WiFi võrkudes, kus ei kasutata mitte mingit krüpteeringut (reeglina on selle märgiks see, et sa ei pea võrgu kasutamiseks ühtegi parooli sisestama), siis hoidu pidamast üle MSNi selliseid vestlusi, mida sa ei taha, et keegi jälgida saaks. Turvamata võrku on küll lihtne ja mugav kasutada, kuid

selles on sinu järele ka lihtne nuhkida. Kui tirid läpakasse e-kirju, siis kasuta kindlasti krüpteeritud ühendust. Kui sa seda ei oska, uuri oma meiliteenuse pakkujalt, kuidas seda teha. Tea, et avalikus WiFi võrgus võib keegi „pealt kuulata", millistel veebilehtedel sa käid ja näha andmeid, mida sa üle turvamata veebi saadad. Ära avalikus levialas igaks juhuks pikantsetel lehtedel surfa ega MSNis ärisaladusi aruta.

7. Traadita võrk turvaliseks

Traadita võrgu turvamisele peaks pühendama lausa eraldi artikli. Erinevalt mööda juhet punktist A punkti B kulgevast informatsioonist lendab WiFi levialas info vabalt ringi. Kui sinu sülearvuti suudab õhus levivat infot kinni püüda, siis suudab seda ka seal hämaras kohvikunurgas istuva itimehe arvuti. Erinevalt sinust võib tema aga suuta silmale nähtamatu info ekraanil nähtavaks muuta ning iga sinu sammu pealt passida. Kui sead üles traadita võrgu pikemaks ja pidevaks kasutamiseks, siis peaksid selle kindlasti turvama võimalikult kange krüpteeringuga. Võrguliikluse krüptimine peidab võrgul toimuva nende eest ära, kel pole vastava võrguga liitumiseks parooli. Vanemad WiFi-seadmed ja WiFi-kaardid toevad vanemat tüüpi WEP-krüpteeringut, ent tänapäeval on sellest juba vähe. WEP-iga kaitstud võrgul võib ju hea parool olla, aga sellest pole kasu, kuna WEP protokolli nõrkused võimaldavad seda suhteliselt kiirelt murda. Kindlam on kasutada WPA-tüüpi krüpteerimist. Seda peab toetama nii WiFi-ruuter kui ka sinu sülearvuti võrgukaart. Vanemate arvutite jaoks võib olla vajalik osta uus traadita võrgu kaart, kuid turvalisuse huvides tasub see investeering kindlasti teha. Kui sul on vaja ligi pääseda töökoha arvutitele, võrgule või teenustele mõnest avalikust WiFi levialast, siis uuri, kas saad selleks kasutada turvalist VPN-ühendust.

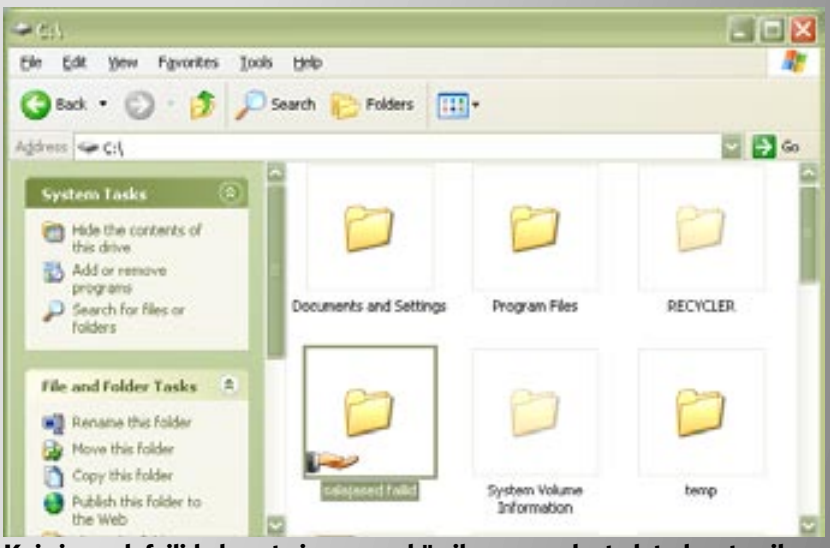

Kui sinu salafailide kausta juures on käe ikoon, on alust oletada, et neile võib ka keegi teine ligi pääseda.

Paremklõps kaustal, käsk *Properties* ning vahekaart *Sharing* on see, kust saad muuta kausta jagamisõigusi. Nende muutmine vajab administraatoriõigusi.

Adobe® Photoshop® Elements 5.0

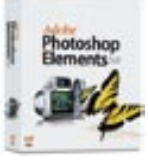

UUS!

1499.-

Too esile parimad pooled enda fotodest

- *redigeeri ja retušeeri fotosid hõlpsalt*
- *leia ja halda lihtsalt oma pilte ja videosid*
- *esita fotosid loomingulisel viisil*

Adobe Premiere® Elements 3.0

UUS!

1499.-

Loo professionaalseid koduvideosid

- *loo videod ja DVD-d kiirelt ja vaevata*
- *lisa professionaalseid effekte ja üleminekuid*
- *impordi videod ka uusimatest HDV ja DVD kaameratest*

Adobe Photoshop Elements 5.0 plus Adobe Premiere Elements 3.0

UUS!

2199.-

Täiuslik ja kergesti kasutatav pakett foto- ja videotöötluseks

Ametlik maaletooja: Essen RFK OÜ, tel. 609 0361, faks 609 0371

Adobe, Adobe logo, Photoshop ja Premiere on kas registreeritud kaubamärgid või firma Adobe Systems Incorporated kaubamärgid Ameerika Ühendriikides ja/või teistes riikides. Kõik muud kaubamärgid kuuluvad nende omanikele.

Adobe

Tootsi taskud

Küllap on igaüks, kes kasutab rohkem kui ühte arvutit, näiteks lisaks koduarvutile ka töö- või kooliarvutit, vahel kirunud, et miks võõras arvutis ometi pole tema lemmikprogramme. Et mis tobe arvuti see siin selline on, mitte midagi head siia ju

7-zip

● Tasuta jagatav väga hea pakkimisprogramm. Oskab avada mitte ainult zip-faile, vaid ka arj, rar, tar, gzip, bz2, lzh ja veel nii mõndagi erinevat tüüpi faile. Programm on väike ja see võib mälupulgal vedeleda kasvõi igaks juhuks, ei või iial teada, millal sul on vaja kedagi tuttavat hädast välja päästa, kes talle saadetud pakitud faile millegagi avada ei oska.
Suurus: 2,08 MB

FileZilla

● Pisike ja mugav FTP-klientprogramm. Need, kelle jaoks FTP on tavaline failide liigutamise vahend, on mälupulgal resideeruv FTP-klient tõeliselt mugav kasutada. Pole mitte midagi vihastamapanevamat kui sa istud sõbra arvuti taha, olles talle lubanud midagi ära tõmmata, ja avastad, et tal pole ühtegi FTP-klienti installitud. Parem ikka hoida FileZilla mälupulgal valmis.
Suurus: 2,5 MB

Abiword

● Sümpaatne tekstiredaktor, mis suudab ka Wordi ja OpenOffice Writeri faile avada. Kui sul on tarvis suhteliselt väikest ja kiiret „päris" tekstiredaktorit, millega aeg-ajalt dokumente valmis visata, siis on Abiword asendamatu abimees. Mälupulgalt on seda kõvasti kiirem kasutada kui OpenOffice'it. .
Suurus: 17,3 MB

ClamWin

● Tegu on vabavaralise viirusetõrjeprogrammiga, millega saad võõrast arvutit viiruste suhtes kontrollida. Nii uskumatu kui see ka pole, leidub ikka veel arvuteid, kus viirusetõrjet pole. ClamWin mälupulgal on selliste arvutite kontrollimiseks ülimugav. Esimesel korral on sul vaja oma arvutis ClamWinil lasta viiruste andmebaas alla tirida, muidu pole temast suurt kasu. Ka edaspidi peaksid sa regulaarselt andmebaasi uuendama. Muide, soovitame hankida ka kirjutamiskaitsega mälupulk, sest kui viirus su mälupulga enda valdusse saab, siis ei suuda sind ka ClamWin aidata.
Suurus: 13,8 MB

OpenOffice

● No kes siis OpenOffice'it ei teaks! Hoolimata sellest, et tegu on täisväärtusliku kontoritarkvarapaketiga, on sul seda võimalik mälupulgale installida. Ükskõik, kas kasutad MS Office'it või OpenOffice'it, ikkagi on võimalus, et keegi saadab sulle faile ühes või teises vormingus, mida sul on vaja siis kibekähku lahti saada, ükskõik, kus või kelle arvuti taga sa parasjagu juhtud olema. Ja ainus tõeliselt hea viis tagada, et sa sellega kuskil jänni ei jää, on OpenOffice'it taskus kaasas tassida.
Suurus: 175 MB

Firefox

● Miljonite lemmikbrauser Firefox suudab nüüd ka otse mälupulgalt töötada. Mõtle, kui sageli sa oled sunnitud kasutama arvuteid, kuhu keegi kas pole viitsinud või mingil seletamatul kombel ei taha Firefoxi installida. Aga kes siis IE-ga ikka enam tänapäeval brausib? Just sellisteks puhkudeks tasub mälupulgal hoida oma isiklikku Firefoxi. Kõik järjehoidjad ja veebisaitidel salvestatud paroolid käivad nii sinuga kaasas. Kui oled päeval mälupulga pealt veebi brausinud ja midagi huvitavat järjehoidjatesse lisanud, on sul õhtul kodus vaid ümberkopeerimise või järelevaatamise vaev. Jääb ära igasugune huvitavate aadresside enesele meilimine või üleskirjutamine.
Suurus: 17, 3 MB

mälupulgal

Gaim

● Populaarne lobisemitarkvara, tuntud eelkõige linuxikasutajatele, ent saadaval ka Windowsile. MSNi, Yahoo ja muude *messenger*'idega on alailma see häda, et koduarvutis on sul üks, tööarvutis teine (kui üldse) ja failid ning vestluste ajalugu jääbki emba-kumba arvutisse.
Suurus: 9,9 MB

Gimp

● Kobe pilditöötlusprogramm, mille abil saad teha fotodega praktiliselt kõike, mida sa ainult oskad kujutleda. Gimp võib alguses olla veidi raske selgeks õppida, kuid kui otsa peale saad, taipad isegi, et paremat tasuta programmi on raske leida. Kui sa oled selline pildistaja-skännija tüüp, kellel on pidevalt arvutis uusi pilte, mida on vaja puhastada, lõigata või moonutada, siis on mälupulgalt töötav Gimp äraütlemata kasulik.
Suurus: 23,6 MB

Sudoku

● Tänapäeval ei mängi keegi enam arvutis kaarte, kõik mängivad Sudokut. Ka sul on see võimalus, kui Sudoku oma mälupulgale installid. Niimoodi säilivad sinu poolikud lahendused mälupulgal ja sa saad neid kodunt tööle või vastupidi kaasa võtta, et siis vabadel hetkedel lahendada. Ja kõige toredam on muidugi see, et keegi ei saa sulle turja karata arvutisse mängu installimise eest, sest kasutamiseks ei peagi seda üldse arvutisse panema.
Suurus: 0,4 MB

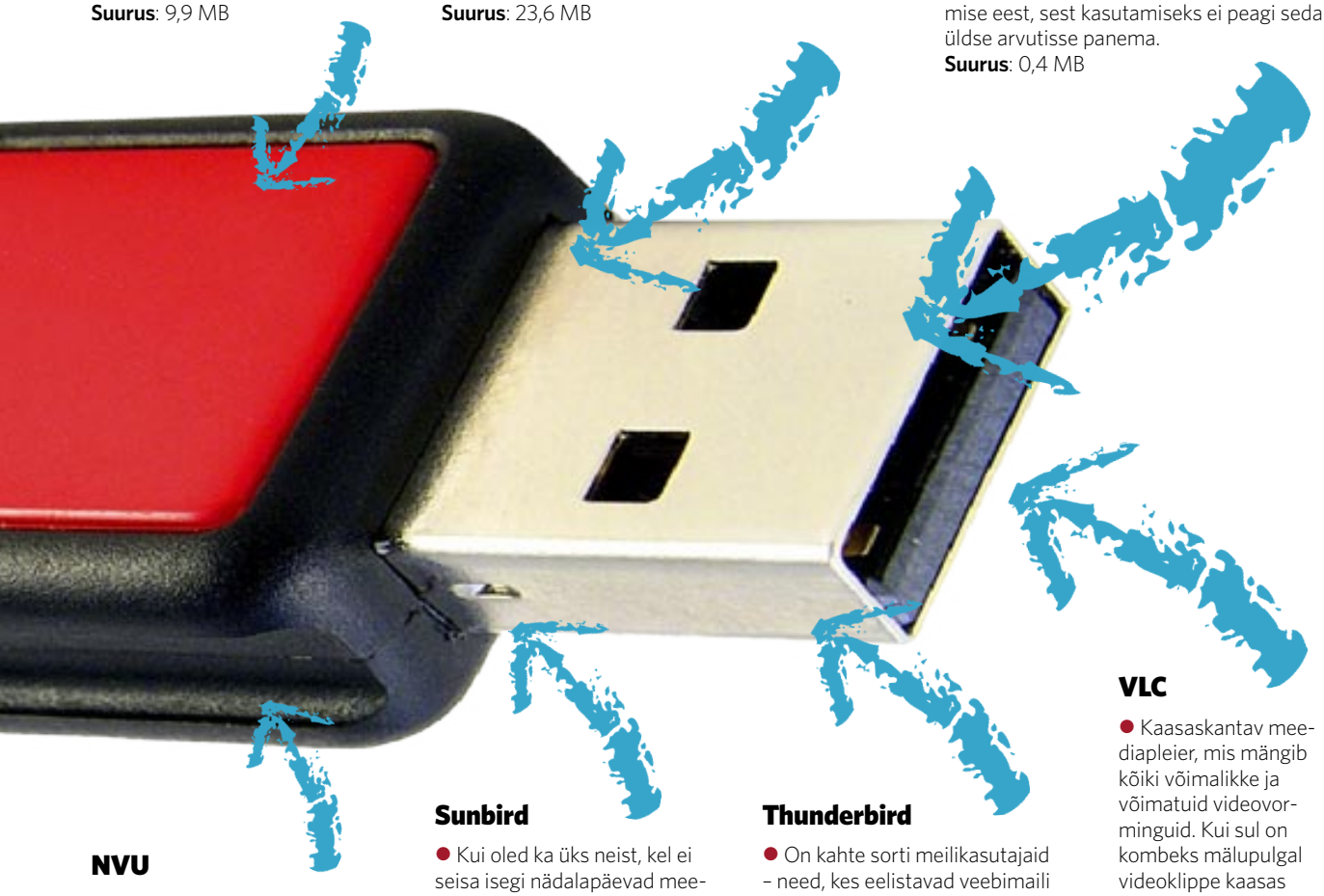

NVU

● Veebilehtede redigeerimisprogramm, mida [digi] veergudelgi oleme tutvustanud. Üllatus-üllatus, ka NVU on nõus töötama mälupulgalt. Kui sul on tahtmist aeg-ajalt oma kodulehe kallal nikerdada, aga sa tahad seda teha ka koolis või tööl, siis saad sa kodulehe failid koos NVU-ga mälupulgal kaasa võtta ja teha edasi täpselt siis, kui sul aega juhtub olema.
Suurus: 11,7 MB

Sunbird

● Kui oled ka üks neist, kel ei seisa isegi nädalapäevad meeles, sünnipäevadest ja muudest tähtpäevadest rääkimata, siis torma kiirelt Sunbirdi alla tirima. Tegu on kalendriga, kuhu saad kohtumised ja muud pidupäevad sisse kirjutada. Kalendrist on ainult kasu siis, kui ta sul alati käepärast võtta on. Koduarvutisse salvestatud tegemiste-toimetamiste kalendrist pole mingit kasu, kui sa tööl või koolis olles sinna ligi ei pääse.
Suurus: 18,4 MB

Thunderbird

● On kahte sorti meilikasutajaid – need, kes eelistavad veebimaili ja need, kes mitte mingil juhul veebimaili kasutada ei taha. Nende viimaste jaoks ongi mälupulgale paigaldatav Thunderbird mõeldud. Nii saad alati oma meilboksi endaga kaasas kanda, koos manuste ja muu träniga, mida sa sinna oled kogunud. Tõsi, eks erinevate arvutite taga on sul võib-olla tarvis meilisaatmise seadistusi natuke kohendada, aga see ei tohiks oskajale probleem olla.
Suurus: 22 MB

VLC

● Kaasaskantav meediapleier, mis mängib kõiki võimalikke ja võimatuid videovorminguid. Kui sul on kombeks mälupulgal videoklippe kaasas vedada, siis kulub sulle VLC kindlasti marjaks ära. Pisut spartaliku kasutajaliidesega programmi ei tasu sugugi alahinnata. Kui sul on mingi klipp, mida sa kuidagi lahti ei saa, proovi VLC abiga. Kui VLC hakkama ei saa, siis ei saa tõenäoliselt ka ükski teine pleier.
Suurus: 12,1 MB

Võõras pildil

Sageli juhtub ju nii, et näiteks linnas kõndides satub ette mõni olukord, mida sooviks pildistada. Valesti parkivate autode puhul pole probleem üks kiire klõps ära teha ja hiljem nahhaal veebi häbiposti riputada. Inimestega on olukord veidi keerulisem.

● Suure tõenäosusega antakse pildistamine kergemini andeks suure fotokoti ja silmatorkava tehnikaga pressipiltnikule, kes näiteks jälgib, kuidas tänavaremont sunnib jalakäijaid konte murdma. Samas kui keegi proovib oma mobiiltelefoniga jube nunnut põnni pildistada, võib ta lapse vanemate käest haledalt sõimata saada. Ka avalikus kohas kehtivat privaatsuse piiri tuleb täpselt tajuda.

Siiski on hulk võtteid, kuidas pildistamisharrastust võõraste inimeste peal ilma konfliktideta välja elada.

Näiteks pildistatava valik. Näiteks turistidega on kergem konflikte vältida, sest nad on ise võõras keskkonnas, tähelepanu on hajunud orienteerumisele ja nii nad ei pruugi pildistajat märgatagi.

Kes sa oled, võõras?

Kõigile inimestele muidugi ei meeldi pildile jääda ning see on ka inimeste vabadus seda mitte soovida. Üldiselt niisama keegi kätega kallale vastu pead andma ei tule, küll võib seda juhtuda, kui inimese soovist midagi ei pea ning keeldumisest hoolimata jäädvustada püütakse. Fotograafil (pressifotograafi pressifotot püüdes jätame sellest kontekstist välja) ei ole õigust kedagi pildile vastu tahtmist käsutada või pilti nõuda, samas ei ole ka inimesel kohustust vastut tahtmist poseerida.

Inimesi teeb võõra pildistamisel tihti vastumeelseks see, et ei tea, kuhu ja miks nende jäädvustist kasutatakse. Mitmes ajakirjas ilmusid sel suvel näiteks rannas salaja pildistatud kaadrid, mille juures alandav või solvav tekst. Sellised juhtumid teevad loomulikult ettevaatlikuks. Samuti võivad inimesed enda ja oma väljanägemise suhtes kriitilised olla, mistõttu salaja ning nende

JÄTKUB LK 62

Ma isegi ei tea, kas tüdrukud märkasid pildistamist või mitte, välja nad küll ei teinud.

OLE ISE INIMENE

- Austa inimese soovi mitte pildile jääda, sul ei ole õigust talt seda nõuda, tal pole ka kohustust.
- Elementaarne eetika – ära tee midagi, mida ei taha endaga tehtavat, ära jäädvusta näiteks alandavaid-nõmedaid poose.
- Naerata ja täna, kas või pilguga, pildistatavat pärast kaadri kättesaamist, kui ta sind märkab.
- Tutvu inimesega, keda pildistada soovid. Räägi, tunne huvi, tutvusta end, mõnel puhul ei ole poseeritud foto üldse halb.
- Laste pildistamisel küsi täiskasvanutelt luba, isegi, kui sul „tehniliselt" on õigus neid pildistada.
- Leia koht, kus on mugav ümbrust jälgida.
- Ole võimalusel kas mõne puu või auto kõrval, et möödujatele vähem silma torgata.
- Pane orienteeruv kaadri suurus ja teravus paika objektist veidi kõrval ja suuna objektiiv temale alles vahetult enne pildistamist ja liigu siis sujuvalt edasi.
- Ära kasuta välku.
- „Puusalt tulistamine" on kohati päris tore - ise ka ju ei näe, mis välja tuleb.

Teatud situatsioonides ei ole inimesel vaja mõistatada, miks teda pildistatakse.

Vahel ollakse ise süüdi, et pildile jäädakse, ootasin lihtsalt kedagi.

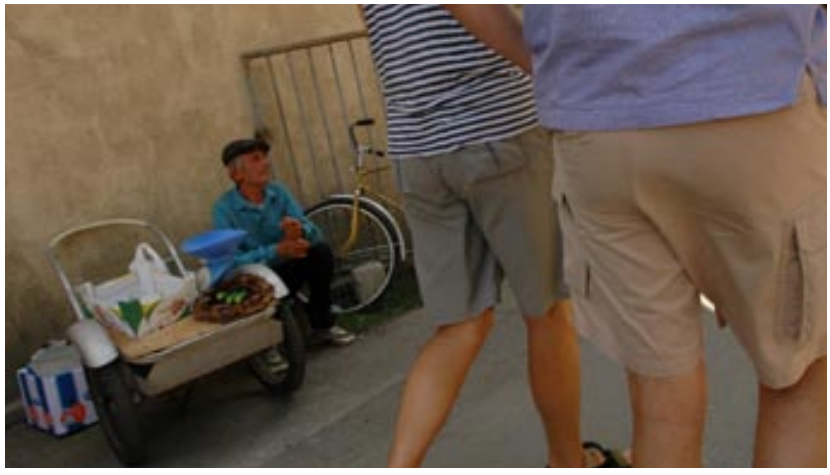

Väga kiire oli, lisaks ma ei tahtnud, et mind märgatakse pildistamas, ma usun, et see oleks pildi ära rikkunud.

mitte kontrollitud pildistamine võib lihtsalt häiriv olla.

Küll võib saada pilti, kui ise inimlikult ning austusega inimestesse suhtuda. Kui pilti tehes keegi sind märkab, naerata ja täna pilguga pärast kaadri kättesaamist.

Eemalt võtmine on nõrkadele

Mõnel puhul, näiteks sepatöökojas, ei ole ka poseerida ning töö näidata palumisel midagi valesti. Natukenegi tuttava inimese kaamera ees on palju mugavam ja pingevabam poseerida.

Huvitavaid olukordi ja inimesi leiab ka näiteks turul. Korra-paar soovitava pildistatavaga kohtumist, tema kaubaga tutvumist-ostmist ning juttu tegemist võib esmalt kaamera suunas saadetud hirmunud või tigeda pilgu kaotada ning saab ka teleobjektiivita põõsas passimata inimese loomulikult ning palju vahetumalt pildile. Pealegi on sellistel piltidel suurem väärtus kui eemalt rabatud fotol.

Isikliku kogemuse ning objekti tundmisega saab fotoga kaasneda lugu, eemalt kellegi jäädvustamine on anonüümne ning taustatu, tihti põnev ainult pildistajale endale. Eemalt pildistamine on võtmine, objektiga tutvumine aga võib lisaks fotograafile tallegi midagi pakkuda.

Muidugi ei saagi alati esimesel korral pilti. Samuti ei tasu rumalalt riskida ning „pilti võtma minna".

Suhtlemine võib barjäärid kaotada ning ka lootusetuna tunduvas olukorras, näiteks turul, kus fotoka välja ilmudes paljud letid „suletud" sildi omandavad, siiski hea kaadri pakkuda.. Kui siiski vastu kellegi soovi pilti teha, ole võimalikult märkamatu. Siis ei saa keegi ka seetõttu haiget.

Jällegi „puusalt tulistatud“, sest usun, et oleksin vana elava seletuse katkestanud või ära rikkunud, kui oleks seal parema pildi nimel võimlema hakanud.

FOTOD: VILJAR SEPP

Turist turisti ei murra.

Hea küll, ma ei küsinud luba, ent nad olid ilmselgelt sinna esinema tulnud.

play

Veel üks *level*

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 589 krooni **DEMO:** www.download.com/Titan-Quest-demo/3000-7537_4-10535635.html

„Titan Quest" on märul-RPG, mis jätkab edukalt „Diablo" loodud *hack and slash* valemit. Läbumärulit aga mängime meelsasti, sest uue õppimist on vähe ja tegelase mitmesse suunda arendamine köidab alati.

Milline turvaline sild.

● Hakatuseks mainiks ära mõned detailid, mis sinu mängukogemuse mugavamaks teevad. Iga löögi järel pole tarvis uue jaoks klikkida – piisab sellest, kui kursorit vastasel hoida. Muidugi on vanast klikkimisharjumusest raske vabaks murda – tavaliselt juhtub lausa nii, et hiir saab ikka oluliselt enam tuld kui vaja oleks. Oskuste arenduspunkte lubatakse tralli kestel tagasi osta – kui avastad, et mingi stiil ikka üldse ei klapi, tuleb veidi teenitut kulutada ja saab ka mõnes muus kategoorias edukalt alustada. Portaalidega linkimise võimalus jagatakse kätte esimese suurema „akna" leidmise järel – mugav, sest kiirreisimist tuleb ette palju (kes viitsiks sadu kordi *town portal scroll*'idega mässata). Kaart on korraliku legendiga, erinevad punktid hästi välja toodud ja kajastuvad ka ekraani üleservas asuval minikaardil. Esemete *enchant*'imine toimub nüüd otse inventaris, selleks tegevuseks pole enam tarvis seppa ega muid asjamehi külastada. Parempoolne hiireklõps ainel ja lisa võimalikule esemele (iga eset saab täiustada vaid üht tüüpi ainega – eseme lõpetamiseks tuleb lisada teatud hulk ainet, nt 5/5). Alt-klahv kuvab nimeliselt kõik kaamera vaateulatuses olevad esemed – nii on neid mugav noppida. *Game over* ekraani ei eksisteeri, suremise puhul saab kogemuspunktide arvelt karistada (esimeses peatükis on suremine hoolika mängimise puhul üldse harv nähtus, vähemalt aladel, kuhu bossid ei roni), mille järel tegelane lähima taastuspunktini toimetatakse. Kõik esemed jäävad sealjuures alles.

Oskusi juurde!

Mängurõõm selles fantastiliselt kenas 3D-maailmas (sakitõrje, varjud ja *shader*'id teevad oma töö) jaguneb avastamise ja suuremas osas võitlemise ning tegelase arendamise vahel. Kuigi keskkonnad kipuvad kohati korduma (maailm on samas ka meeletult suur), juhtub varem või hiljem ka vapustavatele panoraamidele, siin-seal on paiku, mis lausa hingematvalt ilusad. Kogu see kenadus on sinu õnneks asustatud kõikvõimalike elukatega, kel üks eesmärk – sinu tera või maagia all langeda.

Kogemuspunktide kogumiseks on kaks võimalust – elukate tapmine ja missioonide täitmine (viimased tähendavad muidugi mõne suurema eluka vaigistamist). Vastaseid voorib parvede ja väeosade kaupa, nõrgema pudi sisse juhtub ka mõni poolboss, enamiku alistamine on siiski kättevõtmise asi. Mis

up, palun!

Metsamees oma puid varaste eest kaitsamas? Võib-olla, võib-olla mitte. Mängige ja uurige välja.

bossidesse puutub, siis nendega nii lihtne pole. Esimese peatüki lõpuosas muutuvad need keeruliseks (tarvis on kogemuse saamiseks suurem osa pisipahalasi alistada ning kõrvalmissioonid täita), teise peatüki algusosas kohtab lausa poolvõimatuid ja kolmandas leiab ka selliseid, kes mõne hoobiga alistatakse (sõltuvalt muidugi sellest, missugused on su valitud kõrvaloskused). Tegelase klass (kokku võimalik saavutada 28 erinevat) kujuneb välja just oskuste valimise järel, korraga on mängu kestel võimalik kaht oskusgruppi arendada, need omakorda jagunevad alam- ja eraldiseisvateksning jadaoskusteks (näiteks nõuab uute trikkide õppimine kindlat hulka oskuspunkte baaskategoorias). Jadaoskuste tipmised lülid lisavad oskusele kasulikku.

Andke mulle rohkem asju!

Oskuspuus liikumiseks on omakorda tarvis punkte kulutada – tundub tuuletallamisena, seda enam, et *+level*'i kogumiseks tuleb tunnike ringi tatsata. Oskuspunkte saab korraga kolm, tegelase omaduspunkte kaks (klassikalised jõud, elupunktid jne). Kõiki omadusi korraga arendada ei jaksa, samas hakkab loo käigus leidma varustust, mis kõikide kategooriate peale loodab. Tihti pole abi isegi esemete boonusatribuutidest ja alatasa leiab mõne relva, mis olemasolevast oluliselt kõrgemaid oskusi-omadusi nõuab. Hakkimise muudab lihtsamaks spetsiaalsete altarite kasutamine, mis piiratud ajaks tegelast mõne boonusega õnnistavad (*healing* – ravimine, *frostbite* – rünnakule külma-elemendi lisamine, *battle marker* – muudab tegelase tugevamaks ja kiiremaks jne).

Märul-RPG suur rõõm peitub esemetes. Õnn missugune kui saab tegelasele +20 *armor*'it pakkuva rüü selga sikutada, rääkimata relvadest, mis eri-

Titan Quest

Juba üksi kangelase karm pilk on äratab kartust.

neval moel hävingut külvavad ja mida võib omakorda võimsamaks teha. Vastased pillavad maha külluslikult, panipaikadest kukub saagiks veelgi enam ja kohati on ekraan esemetest tulvil. Pudelikaelaks on inventar, mis mängu alul erakordselt vähe mahutab (mõned rüüd ja täis see ongi). Iga peatükk küll pakub väikese osa lisaruumi, aga rahul saab olla alles pärast viimast boonust. Ka siis tasub korjata haruldast pahna, mille eest kaupmehed korralikult maksavad. Igas linnas ja mõnel teelahkmel passib paar müügimeest, kes jaotatud lihtkaupmeesteks, relva- ja maagiamüüjateks. Ravijoogi (mõnele bossivõitlusele on nutikas kümnetes kui mitte saja ringis kaasa haarata) ostmine on koos inventari vabastamisega peamine põhjus poodide külastamiseks.

Sisutühjus kummitab

Missioonid vabandavad märulit välja. Keegi olevat mingis koopas lõksus, keegi näinud metsas mingit suuremat sorti elukat, keegi on mingid esemed kaotanud ja nüüd tarvis need leida. Tegelik eesmärk – kõik ettejääv mättasse lüüa ja muud keerulist siin polegi. Keskset lugu täiendavad mõned lisamissioonid (veelgi enam mättasselöömist), siis sebib veel ringi väikesema osatähtsusega seltsimehi, kes lihtsalt mõne ilmetu lause kobisevad – näiteks: „Kust need elukad valla pääsesid, seda küll keegi ei tea.“ Hääletöö on siiski korralik, muusikaline taust ei midagi huvitavat – tavapärane kumin puhkehetkel ja kärtsmürts lahingus.

Kas nii ilusas kaevus ka juua ja pesta tohib?

Kui keegi seda suudaks, siis oleks esimese raskusastme täielik läbimine võimalik jutti 25–27 tunniga, siin mängib rolli ka tegelase võime vastaseid kiiremini teise ilma saata. Kui kõik esemed kenasti seljakotti koguda, kulub ilmselt oluliselt enam, aga nagu juba mainitud, pole selleks piisavalt ruumi ega eesmärki. Nagu mängukarbi tagakülg arvab, leidub neid, kes sedasorti „lühemast“ hakkimisest oma isu kuidagi täis ei saa – sestap lisati ka tasemeehitaja ja kes eriti innukad, võivad keerulisemaid raskusastmeid esimese läbimiskorra järel relvastuse või lausa sõprade abiga proovida.

Märul-RPG kohta korralik saavutus, üksikosa on aeganõudev, mängu juhtimine mugav ja sa ei pea õpetuse järgi haarama. [d] KAIMAR PALTS

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 800 MHz
Mälu: 256 MB
Helikaart: 16bitine DirectX ühilduv
Videokaart: 32 MB DirectX 9 ühilduv
Kõvakettamahtu: 1,5 GB
Tarkvara: Windows 98/ME/2000/XP
Optiline seade: CD/DVD-lugeja
Sisend-väljund seadmed: klaviatuur, hiir, monitor

[d] HINNANG:

Heli	9
Pilt	7
Mugavus	9
Meelelahutus	6

Deemonid piiramisrõngas

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 299 krooni **DEMO:** www.download.com/Onimusha-3-Demon-Siege-demo/3000-7501_4-10492632.html

„Onimusha 3: Demon Siege“ PS2-lt ülekolijana oleks vajanud viimistlust, kuid vähemalt algupärane hea on alles.

Sellist kollide *hack and slash*'i on terve mäng pungil.

● Mu mänguarvustuste eeltöö konveierlindilt käis hiljuti läbi RPG-sugemetega märulseiklus „Onimusha (4): Dawn of Dreams“ (PS2), mis osutus äärmiselt meeldivaks vahepalaks. Kuna „Onimusha (1): Warlords“ jäi väga lühikeseks ja pealiskaudseks, ootasin kolmandalt keskpärase piiril taset, aga üllatusin. Vähe sellest, et mängu PC-port maksimumvidinate toel okei välja näeb, on siin teelusikatäis lugu ja köögitäis stiilset deemonijahti.

Mängimiseks sobib ideaalvariandis pult, klaviatuur mõjub võõrkehana. Tegelikult on ka klahvide asetus nigelavõitu, rääkimata mängusisestest õpetustest, mis vaid PS2 pulti tunnistavad.

Ajamasin külvab segadust

Vajalikke käske pole küll rohkem kui sedasorti mängudes tavaliselt, aga kõikide katse-eksituse meetodil otsimine kujuneb pingutavaks. Klahvidele tähenduste määramiseks on loomulikult menüü olemas (see on eriti segane ja inetu), aga selles on ebamugav orienteeruda. Mängu käivitav .exe lükkab su automaatselt aknasse, millest saab täisekraani mitmest meediamängijast tuttava kombinatsiooniga Alt + Enter. Madalamatel resolutsioonidel näevad tekstuurid lausa väljakannatamatult koledad ja mudelid harjumatult kandilised välja – PS2-lt kihutati PC-le kiirrongiga, ilma kohenduspeatusteta.

Lugu veab meid ajahüppega kord tänapäeva Pariisi, aga siis jälle iidsesse Jaapanisse, kus genmad taas maailma ära tallata püüavad. Ajamasin külvab neid peletisi kõikjale nagu erakonnad valimiseelseid reklaame.

Poseerimas on mängu kauneim tegelane, Michelle.

Täitsa talutav ajaviide

„Onimusha“ sarjale omaselt kohtume suure hulga deemonite ja nende bossidega, ilma teevad oni-samurai Samanosuke ja prantslasest võmm Jaques (Jean Reno nägu ja prantsuse keel), võmmi pojaraas Henry ja poisil silmas pinnuks olev kena emand Michelle, kes tolle hukkunud ema kohta püüab hõivata. Selles suhete kaoses pole kurjal muidugi mingit lootust. Märul pakub uuendatavaid relvi ning kaitseveste, mõningaid kasulikke kombosid ja hingede omastamist, mis omakorda elud täidab ning oni-võimeid parandab.

Tegu on talutava ajaviitega, aga mitte millegi nii tugevaga, mis teisele läbimiskorrale sunniks. Kui Capcom järgmisel platvormivahetusel teemanti rohkem lihviks, tuleks need PC-le veelgi meeldivama üllatusena.

[d] **KAIMAR PALTS**

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 1 GHz
Mälu: 256 MB
Videokaart: 128 MB DirectX 9.0 ühilduv
Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv
Kõvakettamahtu: 2 GB
Optiline seade: DVD-lugeja
Tarkvara: Windows 2000/XP
Sisend-väljundseadmed: klaviatuur, hiir, monitor
Muu: pult

[d] HINNANG:

Heli	4
Pilt	7
Mugavus	5
Meelelahutus	8

„Ico" kuubis

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 999 krooni

„Shadow of Colossus" on midagi täiesti värsket neile, kes tavakategooriatest väsima hakkavad.

Taavet ja Koljat? Mitte päris, kuid pisike teeb suurele tuule alla küll.

Kui peremees gigantidega möllab, tuleb truul ratsul ise toime tulla.

● See stiilne unenäoline märulseiklus ei kurna sind keeruliste menüüde, sisuliste keerdkäikude ega tegelaste tulvaga – peategelasteks on poiss ja tema hobune, ülejäänud vaatemängu röövivad vapustavalt kaunid maastikud ja muidugi hiiud.

SoC peamisteks mänguviisideks on maailma avastamine (abiks hobune, sest vahemaad sündmuskohtade vahel on astumiseks liig mis liig) ja kõikide hiidude alistamine, mis toimub nende nõrkade kohtade haavamise teel (relvi on, muide, vaid kaks – mõõk ja vibu, esimene hävitamiseks, teine pigem olendite tähelepanu eksitamiseks).

PS2 kõige ilusam mäng

Siit ka omataoline konks. Elukad, kes on segu loodusest ja intellekti loodust, kerkivad kaugelt üle puulatvade. Mõni neist lendab, mõni peidab end maapõues, mõni ujub.

Neile peab sõna otseses mõttes kukile ronima, et surmahoop anda, aga see tundub esmapilgul lausa võimatu. Peategelase 3D-mudel kaob mõne kõrval suuruse võrdlusskaalal lausa ära, paljudele pääseb ligi vaid teatud olukorras, mõni tuleb keskkonna abil esmalt kahjutuks teha. Igal juhul taas ja taas midagi sellist, mille kohta võib ainult õhata – see on liiga geniaalne, et nii lihtne ja hea olla.

SoC on PS2 kõige ilusam mäng üldse. Kes „Ico't" on kiiganud, teab umbes, mida oodata, aga SoC lihvib graafikat enamgi, tõsist tööd on tehtud ümbritseva loodusega.

Üheksa tundi ja kõik

See varieerub mägedest kõrbete ning allikarohkete puusaludeni) kui ka panoraamidega – näiteks kaljuveerelt kaedes paistab kätte tohutu kosk, selle all järveke jne. Varjud, aga eriti valgus, on lausa vapustavad – vahepeal käib see suurejoonelisus masinale üle jõu ning kaadrite näitamine sekundis langeb, iseäranis stseenides, kus mängus lisaks tegelastele rohkesti osakesi (mullapuru, veepritsmed) õhus. Aga viimast juhtub õnneks harva.

SoC on läbitav umbes üheksa tunniga, sõltuvalt sellest, kui kannatlik oled. Edasi võib mängida keerulisemaid raskusastmeid, vaadata lisamaterjale (need on avatud mängu algusest alates, erinevalt tavapärastest lahtilukustumistest muudes videomängudest meelelahutajates) ja lihtsalt seda hiiglaslikku hämmastavalt fotorealistlikku dimensiooni avastada. Viimane on seda väärt.

[d] KAIMAR PALTS

[NÕUDMISED ARVUTILE]

PlayStation 2 mängukonsool
Teler (soovitavalt 100 Hz ja laiekraaniga)
PS2 mälukaart vähemalt 8 MB

[d] HINNANG:

Heli	10
Pilt	10
Mugavus	9
Meelelahutus	8

Utopia City

DEMO: www.download.com/Utopia-City-demo/3000-7453_4-10516577.html

● USA firma Parallax tegi Peterburi kontori, kogus sinna mingid kohalikud ja käskis neil enda Tools Media osakonna graafikamootorile tulistamismänge teha. Niigi pahaendeline olukord muutus veelgi hullemaks, kui keegi Reef Entertainment Suurbritanniast otsustas nende esimesed kaks FPSi ka mängijatele levitada. Tutvustame neid, et teaksite, millest hoiduda.

UC ahvib julmalt „Matrixit". Ülekäte läinud superarvuti on loonud virtuaalmaailma, kus inimesi kinni hoida. Et pärisinimesi on väheks jäänud, saadetakse agente paha arvutiga võitlema. Peategelane on jällegi inimkonna viimane lootus. Parallexi käekiri on äratuntav veel mängusiseste portaalide näol ja nupukeste-kangikeste otsimisega ebahuvitavatel kaartidel.

Mäng kostitab heausklikku mängurit kohe peavaluga. Vastased on turvistega kaitstud, omavad häid relvi ja on ülitäpsed. Mängijale antakse vastuhakkamiseks relvad, mille kahjutegemise võime jääb alla ka laste tongipüssile.

Tervis ja kuulivaru kahaneb kiiresti ja niigi masendavat olukorda vürtsitavad tihti juurde sündivad kurjamid.

Erinevaid raskusastmeid ei ole, mitmikosa ka mitte ja üksikosa on lühike. Igav ja keskpärane pilt on ometi mängu parim osa, muusika on ülijube ja hääletööd väga-väga kehvad. Kokkuvõtvalt: absoluutselt halb mäng.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	1
Pilt	4
Mugavus	2
Meelelahutus	1

Liquidator 2

DEMO: www.download.com/Liquidator-demo/3000-7453_4-10364138.html

● Kollid kolmest paralleelmaailmast tulevad planeedile Maa hävingut külvama. Et elimineerida jõhkrate elukate võimalused siiapääsemiseks, tuleb hävitada nende kolme maailma teleportaalid. Kui esimesest saadetud eriväe rühmast midagi kuulda pole, saadetakse peategelane asja uurima.

See on taustainfo algusvideost ja juhendist kokku kogutuna. Kui võtta mäng ise, on tegu äärmiselt nüri tulistamisega. On kolm maailma, kolm kaarti, ei mingit mängusisest loojutustamist ega selgitust. Tasemed on segased ja põhinevad võtmete-lülitite otsimistel, et lukustatud ustest läbi pääseda. Ja siis veel tünnide õhkimisel ja kollide hakkimisel.

Otseselt mingeid ülesandeid ei ole antud ja nii pole abistamas ka muud vihjet kui üleval keerlev nool, mille kasu on kaheldav. Ikka tuleb iseseisvalt varemetes ja tunnelites kolada. Keskkonnad ei ole kuigi ilusad, kogu kõlarist tulev on rämps ja mängumugavus

pole samuti kiita. Mitmikosa puudub, aga see on vist isegi hea.

Esimene „Liquidator" ilmus aastal 1997 ainult vene keeles. Ka L2 oleks võinud jäädagi ainult meie idanaabrite nn eksklusiiviks, sest seni on vene FPSid žanri häbiplekkideks.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	1
Pilt	3
Mugavus	2
Meelelahutus	1

Füüsika 3DMarki

● Füüsikaprotsessorite tootja AGEIA ühines soomlaste Futuremarki 3DMarki Benchmark Development Program'iga. See on leping, mille alusel teeb kuulsate stabiilsus- ja võimekustestide (3DMark, PCMark) tarkvaralooja Futuremark koostööd riistvaratootjatega (seni kuulsamad partnerid on Intel, AMD, nVidia, ATI, SiS, VIA ja DELL). Sellise sammu järel ei tasuks imestada, kui mõnes tulevases 3DMark programmis on ka mõni otsene füüsikaarvustuse test mõõtmaks su mänguraali.

Tsivilisatsiooni ajalugu

● Mis on kuulsaim ja populaarseim käigustrateegiasari? Õige, Sid Meieri „Civilization". Teame kõik, et fännidele meeldivad igasugused kogud ja samuti, et vanu mänge on päris raske leida. Nüüd on tulemas „Sid Meier's Civilization Chronicles". Rohkem, kui kümne aastase ajalooga sarja komplektis on mängud „Sid Meier's Civilization I", „Sid Meier's Civilization II", „Civilization II: Fantastic Worlds", „Civilization II: Conflicts in Civilization", „Civilization II: Test of Time", „Sid Meier's Civilization III", „Sid Meier's Civilization III: Play the World", „Sid Meier's Civilization III: Conquests" ja „Sid Meier's Civilization IV" (puudu on ainult Civ4 lisapakett „Warlords"). Aga see pole veel kõik. Juures on Civilization kaardimäng, 96 lk raamat sarja ajaloost, video DVD Civ4 tegemisest, postrid, taustapildid, muusika jne. Lootust on, et Eestisse jõudes jääb megapaki hind alla tuhande krooni.

Seekordne küsimus on raskem, sest eksitamas on igasugused kogumikud ja mängukonsoolide versioonid. Kuid arvesse lähevad vaid mängud ja nende lisapaketid (ka veel ilmumata) arvutile. Tahame teada:

Mis osad on „The Sims" mängu-seerias arvutile?

Vastuseid ootame aadressile play@digiajakiri.ee.
Kuu aja pärast loosime uue omaniku Andricolt (www.andrico.ee) saadud mitmekülgsele kihutamismängule „**TOCA Race Driver 3**".

Xbox 360 helge tulevik

● Microsoft näeb vaeva, et oma Xbox 360 veelgi atraktiivsemaks teha ja Sony PlayStation 3 ees edu saavutada. Hiljuti teatati, et ka X360 suudab näidata 1080p (seni kiitles PS3 sellega oma paremast pildist) resolutsiooni praeguse 1080i kõrval. HD-DVD filmide lisamängijast Xbox 360-le (umbes 3000 krooni) oleme rääkinud, kuid piiratud aja jooksul saab selle ostas kaasa ka „King Kongi" filmi. Nüüd ka tähtsamatest Xbox 360 eksklusiivsetest mängunimedest, millest MS oma X06 üritusel Barcelonas rääkis.

„Age of Empiresite" tegijana tuntuks saanud Ensemble Studios teeb reaalajastrateegia „Halo Wars". Meisterdamisel on populaarse kihutamisseeria uus osa „Project Gotham Racing 4". Järgmine „Splinter Cell" pärast „Double Agenti" tuleb ainult X360-le, samamoodi GTA 4-st paar kuud hiljem ilmuvad kaks selle allalaetavat episoodi. Lisaks on kaasatud filmilavastaja Peter Jackson („Sõrmuste isanda" triloogia) paari uude plaaani, üks neist seoses „Haloga".

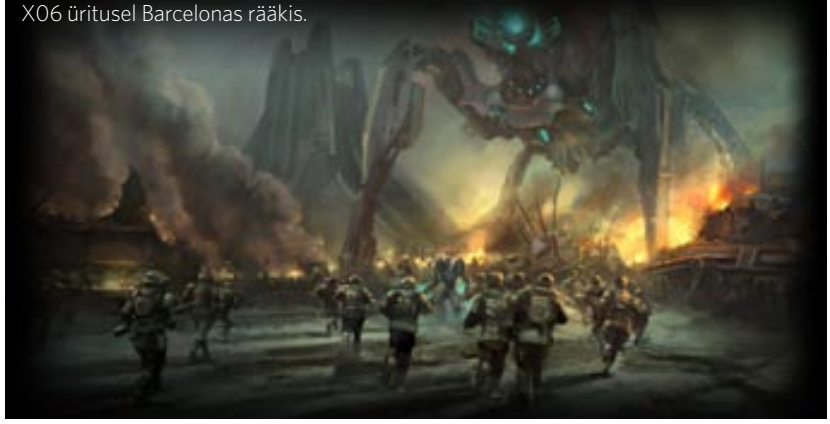

[SEPTEMBRIS ILMUNUD MÄNGUDEMOD]

Company of Heroes ● Warhammer 40,000: Dawn of War - Dark Crusade ● Faces of War mitmikosa demo ● Secret Files: Tunguska ● Hyperball Racing ● FIFA 07 ● Space Empires: V ● Heroes of Annihilated Empires ● LMA Manager 2007 ● F.E.A.R. Extraction Point ● FIFA 07 ● ProStroke Golf ● NHL: Eastside Hockey Manager 2007 ● Ship Simulator 2006 demo 2 ● Dawnspire: Prelude ● Dark Messiah of Might & Magic

[SEPTEMBRIS ILMUNUD VEAPARANDUSED EHK *PATCH*'ID]

Prey ver 1.1 ● Galactic Civilizations II ver 1.3 ● Shadowgrounds ver 1.05 ● Battlefield 2 ver 1.4 ● FlatOut 2 Euro 1.1 beta patch ● Paradise ver 1.1.3 ● Counter-Strike Source update ● Titan Quest ver 1.20 ● Battle for Middle-earth II ver 1.05 ● LEGO Star Wars II: The Original Trilogy ver 1.01 ● Company of Heroes ver 1.2 ● Joint Task Force ver 1.1 ● Galactic Civilizations 2 ver 1.31 ● Heroes of Might and Magic V ver 1.3 ● Madden NFL 07 ver 2.0 ● F.E.A.R. ver 1.07 ● Counter-Strike: Source update ● Ghost Recon: Advanced Warfighter ver 1.30 ● Caesar IV ver 1.1 ● World of Warcraft ver 1.12.1 ● Vampire: The Masquerade - Bloodlines ver 2.9 (mitteametlik)

Tegemisel arvutimängud

Saatke mängude summa aadressile play@digiajakiri.ee ja võite võita postri!

OKTOOBER	IV KVARTAL 2006	I KVARTAL 2007	JA 2007 EDASI...	
Battlefield 2142 ● 20. okt 2006 **Dark Messiah of Might & Magic** ● 24. okt 2006 **F.E.A.R. Extraction Point (lisapakett)** ● 27. okt 2006 	**The History Channel Civil War** ● 14. nov 2006 **Armed Assault** ● nov 2006 **CellFactor: Revolution** ● dets 2006 **The Mark** ● neljas kv. 2006 **Operation Flashpoint 2** ● neljas kv. 2006 **BattleStrike: Eastern Front** ● neljas kv. 2006 **Rainbow Six: Vegas** ● neljas kv. 2006 **You Are Empty** ● neljas kv. 2006 **Patriot** ● neljas kv. 2006 **Instinct** ● neljas kv. 2006 **Sniper** ● 2006 **VATAN** ● 2006 **Alpha Prime** ● 2006 **Specnaz 2** ● 2006 **Metathrone Project** ● 2006	**Shadowrun** ● jaan 2007 **Sabotage 1943** ● jaan 2007 **TimeShift** ● jaan 2007 **Red Ocean** ● veeb 2007 **Half-Life 2: Episode 2** ● veeb 2007 **Enemy Territory: Quake Wars** ● esimene kv. 2007 **Haze** ● esimene kv. 2007 **Crysis** ● esimene kv. 2007 **Field Ops** ● esimene kv. 2007 **Medal of Honor Airborne©esimene kv. 2007** **Brothers in Arms Hell's Highway** ● esimene kv. 2007 **S.T.A.L.K.E.R.: Shadow of Chernobyl** ● esimene kv. 2007 **The Stalin Subway: Red Veil** ● esimene kv. 2007 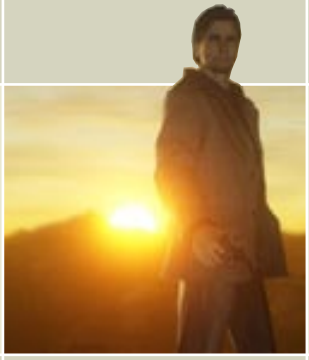	**Unreal Tournament 2007** ● teine kv. 2007 **DUSK-12** ● teine kv. 2007 **Peacebreakers** ● juuli 2007 **Precursors** ● kolmas kv. 2007 **Half-Life 2: Episode 3** ● neljas kv. 2007 **The Wall** ● neljas kv. 2007 **Frontlines: Fuel of War** ● neljas kv. 2007 **Clive Barker's Jericho** ● neljas kv. 2007 **NecroVision** ● n neljas kv. 2007 **Fall of Liberty** ● neljas kv. 2007 **Bioshock** ● 2007 **Halo 2** ● 2007 **Huxley** ● 2007 **Strike Force Red Cell** ● 2007 **PRISM: Threat Level Red** ● 2007 **Retribution** ● 2007 **Parabellum** ● 2007 **Chrome 2** ● 2007 **Prey 2** ● teatamata	FPS
Open Season ● 6. okt 2006 **Scarface: The World is Yours** ● 13. okt 2006 **Tom Clancy's Splinter Cell Double Agent** ● 19. okt 2006 **Call of Cthulhu: Destiny's End** ● 19. okt 2006	**Infernal** ● neljas kv. 2006 **Death to Spies** ● neljas kv. 2006 **Avatar: The Last Airbender** ● neljas kv. 2006 **Stranglehold** ● neljas kv. 2006 **Exteel** ● neljas kv. 2006 **Tomb Raider: 10th Anniversary Edition** ● 2006 **Crash Dummy vs. the evil D-Troit** ● 2006 **The Good, The Bad, And The Ugly** ● 2006 **Interview with a Made Man** ● 2006 **Demons of Mercy** ● 2006 **6GUN** ● 2006 **Dog Tag** ● 2006 **City of the Dead** ● 2006 **Swashbucklers: Blue & Grey** ● 2006		**Overlord** ● suvi 2007 **Collapse: Devastated World** ● neljas kv. 2007 **The Shadow of Aten** ● neljas kv. 2007 **Kane & Lynch: Dead Men** ● 2007 **Possession** ● 2007 **Alan Wake** ● 2007 **Gears Of Wars** ● 2007 **Alone in the Dark: Near Death** ● 2007 **Assassin's Creed** ● 2007 **Wild Summer** ● teatamata **Beowulf** ● teatamata **Gang War** ● teatamata **Freedom Fighters 2** ● teatamata **Max Payne 3** ● teatamata	MÄRUL
Caesar IV ● 13. okt 2006 **Stronghold Legends** ● 13. okt 2006 **Zoo Tycoon 2: Marine Mania (lisapakett)** ● 17. okt 2006 **The Sims 2 Pets (lisapakett)** ● 19. okt 2006 **Age Of Empires 3: The WarChiefs (lisapakett)** ● 20. okt 2006 **Sid Meier's Railroads!** ● 27. okt 2006 **Star Wars Empire at War: Forces of Corruption (lisapakett)** ● okt 2006	**The Settlers II - 10th Anniversary** ● sügis 2006 **The Lord of the Rings, The Battle for Middle-earth II, The Rise of the Witch-king (lisapakett)** ● 31. nov 2006 **Medieval 2: Total War** ● nov 2006 **Horsez** ● nov 2006 **ANNO 3** ● neljas kv. 2006 **Trainz Railroad Simulator 2006** ● neljas kv. 2006 **Warhammer 40,000: Dawn of War - Dark Crusade (lisapakett)** ● neljas kv. 2006 **Warhammer: Mark of Chaos** ● neljas kv. 2006 **SpellForce 2: Dragon Storm (lisapakett)** ● neljas kv. 2006 **Star Trek: Legacy** ● neljas kv. 2006 **Desperate Housewives** ● neljas kv. 2006 **Theater of War** ● neljas kv. 2006 **Desperados 2: Conspiracy** ● neljas kv. 2006	**Europa Universalis III** ● esimene kv. 2007 **Battlestations: Midway** ● esimene kv. 2007 **Genesis Rising: The Universal Crusade** ● esimene kv. 2007 **Supreme Commander** ● esimene kv. 2007 **Heart of Empire: Rome** ● esimene kv. 2007 **Heavy Duty** ● esimene kv. 2007 **Inhabited Island** ● esimene kv. 2007 **UFO: Afterlight** ● esimene kv. 2007 **Campus** ● esimene kv. 2007 **Frontline: Kursk** ● esimene kv. 2007	**Hospital Tycoon** ● teine kv. 2007 **Aggression: Europe 1914** ● teine kv. 2007 **World in Conflict** ● kevad 2007 **Spore** ● kolmas kv. 2007 **Command & Conquer 3 Tiberium Wars** ● 2007 **War Leaders: Clash of Nations** ● 2007 **Empire Above All** ● 2007 **Mythic Wars** ● 2007 **Society** ● 2007 **Heroes of Might & Magic V: Hammers of Fate** ● teatamata **Galactic Civilizations II: Dark Avatar** ● teatamata **Anno 1701** ● teatamata **Panzer Command** ● teatamata **Warlords V** ● teatamata **Barca B.C.** ● teatamata	STRATEEGIA
Test Drive Unlimited ● okt 2006	**Need for Speed Carbon** ● 3. nov 2006 **Sonic Riders** ● dets 2006 **The Rock of Pariahs** ● neljas kv. 2006 **Nitro Stunt Racing** ● 2006	**Hard Truck Apocalypse: Rise of Clans (lisapakett)** ● esimene kv. 2007	**SEGA Rally Revo** ● 2007 **Colin McRae: DIRT** ● 2007 **Monster Truck Maniax** ● teatamata **RACE** ● teatamata **Carnage** ● teatamata **No Brakes: X Racing** ● teatamata	KIHUTA
Sam & Max Episode 1: Culture Shock ● 17. okt 2006 **Evidence: The Last Ritual** ● okt 2006 **Nancy Drew: The Creature of Kapu Cave** ● okt 2006 **The Secrets of Atlantis** ● okt 2006	**Eragon** ● 24. nov 2006 **Dead Reefs** ● nov 2006 **Happy Feet** ● nov 2006 **Delaware St. John Volume 3: The Seacliff Tragedy** ● nov 2006 **Agatha Christie: Murder on the Orient Express** ● nov 2006	**Arthur and the Minimoys** ● jaan 2007 **8** ● jaan 2007 **Jack Keane** ● esimene kv. 2007 **Experience112** ● esimene kv. 2007	**Overclocked** ● apr 2007 **Sinking Island** ● teine kv. 2007 **Gray Matter** ● neljas kv. 2007 **A Vampyre Story** ● neljas kv. 2007 **Sam Suede: Undercover Exposure** ● 2007 **Aquarica** ● 2007 **The City of Metronome** ● 2007	SEIKLUS
Gothic III ● 13. okt 2006 **Guild Wars Nightfall** ● 27. okt 2006 **Hellgate: London** ● okt 2006 **Neverwinter Nights 2** ● okt 2006 **World of Warcraft: The Burning Crusade (lisapakett)** ● okt 2006	**EverQuest II: Echoes of Faydwer (lisapakett)** ● 15. nov 2006 **Marvel: Ultimate Alliance** ● neljas kv. 2006 **4th Battalion** ● neljas kv. 2006 **Two Worlds** ● neljas kv. 2006 **Tabula Rasa** ● neljas kv. 2006 **Vampire Story** ● neljas kv. 2006 **Battlelord** ● neljas kv. 2006 **The Lord of the Rings Online: Shadows of Angmar** ● neljas kv. 2006 **Dark Age of Camelot: Labyrinth of the Minotaur (7. lisapakett)** ● neljas kv. 2006 **Ashes: Two Worlds Collide** ● neljas kv. 2006 **Phantasy Star Universe** ● neljas kv. 2006 **Grotesque: Heroes Hunted** ● neljas kv. 2006	**Jade Empire: Special Edition** ● jaan 2007 **Vanguard: Saga of Heroes** ● jaan 2007 **Silver Fall** ● veeb 2006 **Age of Conan: Hyborian Adventures** ● esimene kv. 2007 	**Pirates of the Burning Sea** ● juuni 2007 **SUN: Soul of the Ultimate Nation** ● teine kv. 2007 **Hard to be a God** ● teine kv. 2007 **Legend: Hand of God** ● teine kv. 2007 **The Witcher** ● teine kv. 2007 **Elveon** ● teine kv. 2007 **Virtua Tennis 3** ● kevad 2007 **Drakensang: The Dark Eye** ● dets 2007 **The Lord of the Rings: The White Council** ● neljas kv. 2007 **Warhammer Online: Age of Reckoning** ● neljas kv. 2007 **Extinction** ● neljas kv. 2007 **Ultima Online: Kingdom Reborn** ● 2007 **Star Trek Online** ● 2007 **Gods and Heroes: Rome Rising** ● 2007	ROLLIMÄNGUD
NBA Live 07 ● 6. okt 2006 **Microsoft Flight Sim X** ● 13. okt 2006 **Winning Eleven 6/Pro Evolution Soccer 2007** ● okt 2006 **Football Manager 2007** ● okt 2006 **Snoopy vs. The Red Baron** ● okt 2006	**Rich & Beautiful** ● sügis 2006 **Bionicle Heroes** ● sügis 2006 **Hell Raisers** ● neljas kv. 2006 **Diver: Deep Water Adventures** ● neljas kv. 2006 **Arthur and the Minimoys** ● neljas kv. 2006 **The Barbie Diaries** ● neljas kv. 2006	**Top Spin 2** ● esimene kv. 2007 **Freestyle Street Basketball** ● esimene kv. 2007	**Bliss Island** ● mai 2007 **Silent Hunter 4: Wolves of the Pacific** ● kevad 2007 **Monster Madness** ● 2007 **Codename Panzers 2** ● 2008 **Attack on Pearl Harbor** ● teatamata **Panzer Elite Action – Dunes of War** ● teatamata	MUU

Telli [digi] nü

3 Škoda lo

Mitmekülgne!
Škoda Roomster Sport
Hind 221 000 kr

Praktiline!
Škoda Octavia Combi Elegance
Hind 269 100 kr

Kolm autot, kolm võitjat! Mida varem

Tellijad varustab autodega:

Auto 100
Škoda ametlik esindaja Eestis

www.skoda.ee

Loosimistes osalevad kõik OÜ Presshouse ajakirjade tellijad, kellel on 9. oktoobri, 13. novembri ja/või 4. detsembri seisuga kehtiv aastatellimus või otsekorraldusleping. Mida varem tellid, seda rohkemates loosimistes osaled!
Kampaania täpsem info www.telli.ee

üüd ja osaled
posimises!

ajakirja tellid, seda suurem on võiduvõimalus.

Ajakirja tellimiseks:
- mine kodulehele www.telli.ee
- helista 661 6186
- saada e-kiri levi@presshouse.ee
- postita ajakirja vahel olev tellimiskupong

telli.ee
HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

ostujuht

Sülearvutid

1. Apple Macbook

[digi] nr 16
Hinne: 9

Stiilne välimus, läbimõeldud toode ja tulemuseks on kõigi ümbritsevate kadedad pilgud. Miks mitte endale just Mac osta? Harjumatu valik, tõepoolest, aga põhjuseid just Mac'i poole vaadata tekib iga päevaga juurde.

2. Dell XPS M1710

[digi] nr 17
Hinne: 8,5

Raha eest vaata et ägedamat sülearvutit ei annagi osta. Viimseni tuunitud välimus, ekstreemsuseni kiire ja kvaliteetne sisu, kuid kosmilistesse kõrgustesse küündiv hind. Viimase peal mängumasin.

3. ASUS A7M

[digi] nr 17
Hinne: 8

17tollise ekraaniga sülearvuti hinnaga alla 16 000 krooni on asi, millele tähelepanu juhtida. ASUSe arvuti on kvaliteetselt ehitatud ja igati sobiv kodusteks tegemisteks, välja arvatud mängimiseks.

Kompaktkaamerad

1. Canon Powershot A620

[digi] nr 14
Hinne: 9

Tagasihoidliku välimuse all peitub tõeline tööloom. Selles hinnaklassis on meie arvates peaaegu võimatu paremat kaamerat leida, kui just Canoni äsja välja kuulutatud A630 ja A640 välja arvata.

2. Canon Digital IXUS 65

[digi] nr 14
Hinne: 8

Edevam ja pisem kui A620, kuid pilti teeb peaaegu sama hästi. Testis jäi suurema venna järel teisele kohale, kuid kindlapeale on tegemist superhea kaameraga.

3. Kodak EasyShare V570

[digi] nr 14
Hinne: 7,5

Risk tasus end ära! Kodaki otsus panna pisikesse kaamerasse ka eraldi lainurkobjektiiv tõi talle meie testis kolmanda koha ja palju kiitust. Lainurgaga saab väga huvitavaid pilte.

Monitorid

1. Samsung 244T

[digi] 15
Hinne: 9,5

Kallis, seda küll, aga mis on raha teadmise kõrval, et sul on laual üks parimaid monitore, mida Samsung üldse kunagi teinud on? Ja Samsung teeb niikuinii häid monitore.

2. Dell 2407WFP

[digi] 16
Hinne: 9

Delli hiiglane muudab arusaama arvutikasutamisest kardinaalselt. Nüüd võib ekraani peal kümme akent vabalt korraga lahti olla, tõstad nad aga üksteise kõrvale ja töö lausa lendab käes. Ja kui lahe sellisega veel mängida on!

2. Samsung 940BW

[digi] 17
Hinne: 8,5

19tolline laiekraanmonitor hinnaga alla 4000 krooni on kõva saavutus. Milleks enam osta tavalisi ekraane, kui laiekraanid nii kiiresti peale tungivad? Pigem kohe uuendustega kaasa minna.

Peegelkaamerad

1. Nikon 80D

[digi] 18
Hinne: 8

Kõva edasiarendus D70-st: hea pildiotsija, kiire teravustamine, tipptasemel pildikvaliteet. Miinuseks vast liiga plastmassine tunne.

2. Canon 400D

[digi] 18
Hinne: 8

Võrreldes eelmise mudeliga on Canon kaks viga – kehva ekraani ja pildiotsija parandanud, aga kaameraga kaasa tulev objektiiv on neil ikka jube kehv.

3. Sony Alpha A100

[digi] 15
Hinne: 8

Sony pani Alpha A100-ga kõva puraka, millest teistel alles annab üle astuda. Nikoni ja Canoni uuendused on muidugi kohe tulemas ja on täitsa reaalne, et Alpha esikohale kauaks ei jää, kuid väärt seade on ta ikkagi.

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias, viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad ja MP3-mängijad, sest seal on toodete uuenemine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

Mobiiltelefonid

1. Samsung X820

[digi] 18
Hinne: 9

Ideaalilähedane oleks, kui aku ka kauem vastu peaks. Linnainimesena ei ole ka probleem igal öösel telefonile saba järgi visata.

2. Sony Ericsson m600i

[digi] 17
Hinne: 8

Veidi suur, kuid mitmekülgne ja vahva telefon, kusjuures pange tähele – selles ei ole kaamerat! See meid aga ei heidutanud, sest m600i teeb kõike, mida vaja.

3. Samsung X700

[digi] 12
Hinne: 8

Kui ümberringi laiutavad parajasti moes olevad klapitelefonid, on alati väga hea meel näha mõnd head „tavalist" telefoni. No kõigile lihtsalt ei sobi see moevärk, proovigu siis Samsungi X700. Selle puhul on kõik õigesti.

Kõlarid

1. Altec Lansing MX5021

[digi] 12
Hinne: 9

MX5021 on kindlalt parim kõlarikomplekt, mis meie käest seni läbi käinud. Kui 5.1 *surround*-heli pole sulle väga oluline, on nad imehead. Kui tahad *surround*'i, pead mõne teise komplekti valima.

2. Genius SW-HF5.1 5000

[digi] 18
Hinne: 8,5

Genius pole tuntud kui heade asjade tegija, ent need kõlarid on küll selles hinnaklassis täielik tipp. Kordki on tõestatud, et odavalt võib ka normaalseid asju toota.

3. Logitech Z-4i

[digi] 14
Hinne: 5

Logitech Z-4i on nakatunud odavamate kõlarite seas laialtlevinud haigusse – bassi on, kõrgeid helisid ka, aga kesksagedus kostub justkui paksu vatiteki alt.

Lauaarvutid

1. ML 530 Kodu

[digi] 17
Hinne: 8

Kvaliteetse ja sümpaatse olekuga ning mõistliku hinna-konfiguratsiooni suhtega arvuti, kaasas rikkalik lisatarkvara. Napp testivõit, sest väike kõvaketas ja nõrguke videokaart ei luba rohkem punkte anda.

2. Ordi Rock+

[digi] 17
Hinne: 7,5

Ordi Rock+ on vinge arvuti neile, kes tahavad alustada võimsa arvutiga ja seda edaspidi enda käe järgi täiendada.

3. K-Arvutisalong Polaris C2D

[digi] 17
Hinne: 7,5

Hinna ja jõudluse poolest ehk isegi parim valik, ent pisut plekine mulje jätab ta sedapuhku napilt Ordist tahapoole.

MP3-mängijad

1. Creative Zen V

[digi] 18
Hinne: 8,5

Creative on *flash*-mängijate alal endiselt turu üks kõvemaid tegijaid ning uus Zen V ainult tõestab seda.

2. Apple iPod Video

[digi] 10
Hinne: 8

Kohe-kohe testime uut iPod Videot ja anname oma hinnangu, kuid see mudel on nüüdseks juba eelmine, kuigi ikka veel väga, väga hea.

3. Apple iPod Nano

[digi] 7
Hinne: 8

Pisi-pod ei jää suurest vennast kaugele maha. Ühelt poolt on ta väiksem ja kergem, samas aga mahutab vähem muusikat. Ja kriipub ka koledal kombel, kuid paremat tehtud ei ole.

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Vanake ei võta jalgu alla

[?] Ostsin endale ühe vana arvuti ja hakkasin sellel siis vanade heade mängudega nostalgitsema. Soetasin endale vana 200MMX, lasen siis mängu sisse ja... Enamike mängudega viskab käivitumisel ette sellise veateate: *„DINPUT.dll is linked to missing export ADVAPI32.dll: BuildTrusteeWithSidW.“*

Mis asi see puudu on siis? Taustainfoks – arvutis on Windows 95 ja selleks mänguks on EA vanem FIFA. Ent see probleem esineb ka teiste natuke uuemate mängudega. Milles on probleem, kas kusagilt süsteemist saab sättida või on viga riistvaras?

[d] Need on Windowsi süsteemifailid. Võid proovida installida viimast DirextXi, mis toetas Win95-t, kuid targem ja kindlam oleks operatsioonisüsteem uuesti panna. Kes teab, kui rämpsu täis ja rikutud see kasutatud Windows on.

„Oblivioniga“ jälle jama

[?] Mul on arvuti K-Arvutisalongi Polaris C2D. Lugesin teie ajakirjast, et see on üpris hea mänguarvuti ja ostsin ka mängu „The Elder Scrolls IV: Oblivion“, aga mäng ei lähe tööle. Tuleb ette ainult tekst *„setup.exe is not valid Win36 application“*. Olen arvutite alal alles võhik. Palun aidake! Tiit

[d] Veateates on „win36“? „win32“ ikka eks? 36bitist Windowsi operatsioonisüsteemi pole olemas. Aga sellise vea tekitab mänguplaadi ja optilise lugeja omavaheline arusaamatus. Kui mäng teises arvutis installeerub, tuleks optiline seade puhastusplaadiga puhastada. Kui teises arvutis ütleb sama vea, siis on mänguplaat katki. Tagasta plaat poodi ja palu välja vahetada.

Kas neli tähte on parem kui kolm?

[?] Olen tähele pannud, et mitmetel failidel on sarnased laiendid, näiteks *.htm ja *.html; *.mpg, *.mpe ja *.mpeg; *.jpg, *.jpe ja *.jpeg. Ometi töötavad samamoodi. Kas ja mis on nende vahe? Lauri

[d] Neil ei ole mingit erinevust peale selle, et üks täht on pikematel laienditel juures. Põhjus: MS DOSi ajal oli faili nimeks maksimaalselt võimalik panna kaheksa tähemärki pluss kolmemärgiline laiend. Pikemad laiendid said võimalikuks Windows 95 ilmudes. Kuid et ka DOSi all uued failid töötaksid, siis on levinud failivormingutel peale originaalse nelja märgiga laiendite ka kolme märgiga lühendid toetatud.

ISTOCKPHOTO

Vanad arvutid tahavad vaid rahu ja vaikust, ei mingit mängumõllu.

„Oblivion“ ei peagi iga suvalise masinaga tööle minema.

Kui programm on teelahkmel

[?] Arvutis on Ad-Aware 1501. *Update* ütleb, et on olemas 1610, aga kui üritan seda kodulehelt installida, siis „mõtleb ümber“ ja ütleb, et pole midagi uut.

[d] Programmikoodi kirjutamisel tuleb tegijatel ikka viperusi sisse. Installi praegune Ad-Aware maha, tiri aadressilt www.lavasoftusa.com viimane versioon ja installi see arvutisse.

Naljatilk

[?] Kas selliste näitajatega arvuti veab ka „Oblivioni“ põhjas graafikaga puhtalt välja? Arvuti on selline: protsessor Intel Core 2 Duo E6300, Intel 945P kiibistik, SM/CF/MMC/SD/MD/MS/XD mälukaardilugeja, operatiivmälu 1 GB DDRII 533 Mhz, kõvaketas 250 GB Serial ATA II 7200 rpm, videokaart 256 MB ATI Radeon X1600 Pro SilentPipe II TV-out DVI, 16x LightScribe DVD +/- Dual Layer kirjutaja, 10/100/1000Mbps võrgukaart, 8 kanaliga helikaart, FireWire liides, HDMI SPDIF liides, korpus ATX 400W, USB 2.0 ja audio pordid esipaneelil. Ette tänades, Jake

[d] Kaugeltki mitte. ATI Radeon X1600 on keskklassi videokaart. Graafikahiiglasest rollimäng „Oblivion“ tahaks maksimaalse ilu näitamiseks tippklassi kaarti, midagi nVidia GeForce 7900 või ATI Radeon 1900 seeriatest. Soovitavalt veel kahte kaarti, kas siis SLI või Crossfire lahendust kasutades. Aga siis oleks ka juba võimsamat toiteplokki vaja, et kaartidel piisavalt „energiamahla“ oleks. Ka mälu peaks „Oblivioni“ jaoks topelt olema. ’

Tahan teha kahest ühe

[?] Oleks vaja abi, nimelt on mu arvuti kõvaketas jagatud kaheks ja tahaksin neid liita üheks, aga ei tea, kuidas seda teha. Esimene *Local Disc* on NTFS vormingus ja teine on FAT32. Kas oleks võimalik seda teha nii, et *Local Disc*'i asjad jääksid alles (*Data Bup*'i sisu nii tähtis ei ole)? Ette Tänades, Henri

[d] Kõige lihtsam on see Powerquesti PartitionMagic programmiga. Tegelikult on aga hea mõte omada kettal mitut partitsiooni (kõvaketta „osad" on partitsioonid). Esimesel osal võiks olla operatsioonisüsteem ja programmid, mida saab alati turvaliselt uuesti üle installida. Teisel osal on tark hoida kõike talletamisväärset (pildid, dokumendid). Kui arvuti uuesti installitakse, on kõik vana alles.

Jälle üks iserestartiv masin

[?] Sooviks teada lahendust ühele probleemile, mis segab minu arvuti tööd. Nimelt on arvutil kole komme teha restarte. Teeb, sest tahab, keset tööd või kui käivitan programme ... vahel taaskäivitub isegi siis, kui ma ta käima olen pannud. Mõni päev paarkümmend korda päevas. Ajab ikka närvid üsna püsti küll! Milles võiks asi olla? Mul käis arvuti eelnevalt paranduses. Seal pandi talle RAMi juurde ning kõvaketas jagati pooleks. Ehk võib asi olla hoopiski selles? Aigar

[d] Kui arvuti teeb reseti juhuslikult, siis on kõige sagedamini süüdi mälu. See/need moodulid kas ei sobi emaplaadile või on üldse katki. Vii tagasi parandusse ja tõesta neile, et tehnikute töö oli praak, igaks juhuks tee enne Memtesti (otsi internetist samanimelist programmi). Kui teadaolevalt korras mälud ka vigu näitavad, on emaplaadil või protsessoril kriba küljes. Kõige targem oleks muidu osta arvutisse üks või kaks identset mälupulka ja kontrollida selle/nende töötavust.

Elektri kokkuhoid maksab kätte

[?] Tere! Sain aastal 2004 uue arvuti, maksis umbes 20 000 ringis (2,6 Ghz, 512 MB RAM, GeForce FX 5600). Mänge sain korralikult mängida. Aastad läksid edasi, mängud nõudlikumaks, ja hakkasin aastatega graafikat nõrgemaks tõmbama. Kui mängin näiteks „CS Source'i" keskmise graafika peal, siis hakkas mäng jõnksuma, panin madala peale ja mäng jooksis. Siis üritasin uuesti keskmisega, mängisin viis minutit ja jõnksus. Kuuendal minutil hakkas arvuti kuidagi valjemat häält tegema ja mäng jooksis suurepäraselt, suure õhinaga keerasin graafika põhja ja kõik jookseb hästi. Sama testi tegin NFS: MW peal, ja töötab! Arvuti klokib end iseenesest? Miks see nii on?

[d] Tõenäoliselt on BIOSist energiasäästurežiim sisse lülitatud. See tuleks keelata. Muidu on jah nii, et kui tuleb pikemaajalisem suurem koormus, siis arvuti klokib end ülesse. Paljud masinad ei oska mängudega seda ära tunda ja mängud ei oska ennast häälestada, kui takt kõigub, eriti vanemad masinad.

[KUU KÜSIMUS]

No mida ta piiksub

ISTOCKPHOTO

[?] Sai kuu aega tagasi soetatud uus arvuti AMD X2 4200+. Nüüd kui masina käivitan, siis teeb see kaks lühikest piiksu. Kas on põhjust muretsemiseks? On ka uus monitor Samsung 931BF ja kiri on harjumatult hele ning väike. Resolutsiooni saab maksimumiks panna 1280x1024 ning *refresh rate* 60 hertsi. On see normaalne ja kas ma saaksin kirja suurust ja heledust kuskilt muuta?

[d] Peale standardpiiksude on erinevatel emaplaatidel omad piiksud, mis teatavad süsteemi olukorrast. Kindlasti leiad seletuse emaplaadi passist, mille said arvutidokumentidega kaasa. Päris kindlasti vaata, sest see võib (kuid ei pruugi) teavitada mõnest probleemist.

LCD-monitori *refresh rate* on nagu on. Muuta seda ei saa ja polegi põhjust. Heledust saab monitoril reguleerida nuppude abil, mis monitori ekraani all servas. 19tollise monitori puhul on 1280x1024 resolutsioon levinuim ja peaks paras olema. Kui siiski ei suuda harjuda, et ekraanile mahub korraga rohkem asju, siis on üks võimalus resolutsiooni vähendada. LCD puhul langetab see samas pildi kvaliteeti (LCDdel on lubatud maksimaalne resolutsioon parima pildiga). Teine võimalus on töölaual parem klõps teha, valida *Display Properties* ja sealt *Appearance*. Nimetatud aknas saab välimust sobivamaks tuunida, kaasa arvatud tekstide suurust.

Ka must-valged pildid võivad huvitavad olla.

SCANPIX / CORBIS

Miks on pilt must-valge?

[?] Mul on probleem pildi arvutist telekasse saamisega, probleem on tegelikult ainult selles, et telekasse ei manata värve ... kaabliks on 5m Scart/S-video. Heli – telekasse siis Scart, arvutisse S-video ja heli ... Telekas on paar kuud vana ja muidu värvid TÄIESTI korras ja ega arvutigi eriti vana ei ole. Videokaart on Ati Radeon X500 (His Excalibur) 256 MB, OS on Windows XP Home, kõik uuemad draiverid ja uuendused on olemas, nii videokaardile kui ka Windowsile. Olen püüdnud nii *troubleshooter*'it kui ka erinevaid *setting*'uid – ei midagi. Kas viga on kaablis, videokaardis, arvutis või hoopis teleris. Ette tänades, Kerth

[d] Põhjuseid võib olla mitu. Esiteks vaata, et su arvuti ja televiisor oleks seatud samale režiimile ehk kui sul on PAL-televiisor, siis katsu arvutis displeiseadistustes öelda, et ka väljastatav pilt oleks PAL. Kui arvuti annab välja NTSC, siis on tavaliseks tulemuseks just must-valge pilt.

Teine võimalus on, et kuna S-Video ei olnud algselt SCART-standardi osa, siis väga paljud televiisorid ei toetagi S-Video signaali läbi SCARTi edastamist ja tulemuseks on just nimelt must-valge pilt.

[RAAMAT]

Valge mehe tava

Jack London

● Jack Londoni romaanid ja jutustused on kindlasti paljude poisslaste lugemislauale kuulunud juba mitmeid ja mitmeid aastakümneid. Kes ei mäletaks „Valgekihva“ ja „Ürgset kutset“, mis paelusid nii tegelaste, kauni ja võimsa looduse kui ka põneva süžeega. Seetõttu oli lahe kätte võtta hiljuti ilmunud nn Alaska-jutustuste kogumik „Valge mehe tava“. Raamat on kahjuks suhteliselt õhuke ja sisaldab vaid seitse jutustust, kuid kahe õhtu lugemiseks on seda piisavalt palju...

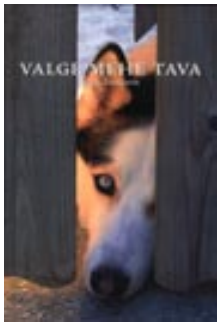

Nii nagu romaanides, on ka selles raamatus Jack London suurepärane jutustaja ning oskab atraktiivselt põnevaid süžeesid punuda ja loo lõppu ka lühikese, kuid lööva püandi lisada. Taustaks Alaska loodus ja karge kliima, kullaotsijate kirg, indiaanlaste ja valgete erinev maailmavaade. Teemad on jutustustes erinevad – salapärasest karust, kummalistest inimsuhetest ja armukolmnurgast 79kraadises pakases, ühe väikese poisis meeletust vaprusest Sacramento jõe kohal, koerarakendite võiduajamisest, et võita ühe naise süda, trastilisest kättemaksust, tapatööst ning pea hullumeelsuseni viivast pingest, mis lõppeb tapja ülespoomisega ning üsna mõtlemapaneva Jack Londoni lausega: „... indiaanlased jäid tõsistena maha ja vaatasid, kuidas toimib valge mehe seadus, mis sunnib meest kõrgel õhus kõie otsas tantsima.“ Võimas lugemine!

[d] **MARKO TIIDELEPP**

[RAAMAT]

The Stories of English

David Crystal

● Inglise keel on märksa laiema ja kirevama ajalooga kui seda tavaliselt ette osatakse kujutada. Pärast selle raamatu lugemist kaob igasugune illusioon, et inglise keelt on võimalik „ära õppida“. Tihedalt ajaloolist infot ja keelenäiteid täis raamat kummutab müüdi ainsast ja õigest inglise keelest ning kirjeldab, kuidas ning miks on inglise keel kujunenud just selliseks, nagu see praegu on ning selgitab, miks pole olemas „päris õiget“ inglise keelt. Hariv ja humoorikas lugemisvara igale keelehuvilisele.

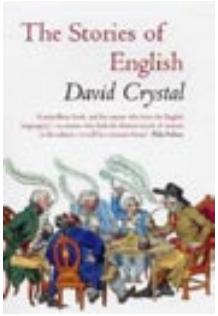

[d] **SVEN VAHAR**

vaatame

kuulame

[FILM]

Õnneseen Slevin

● Piisab öelda Bruce Willise või Morgan Freemani nime, et mind filmi vaatama meelitada. Kuid need kaks nime kokku panna, lisada veel Lucy Liu ja Danny Aiello (mis siis, et viimane elab filmis vaid minuti) ning Josh Hartnett ja *sir* Ben Kingsley, saab kokku lubava näitlejatepundi. Olgu keegi tänatud, et lavastaja, stsenarist ja muud loomad enda töö korralikult tegid, sest „Õnneseen Slevin“ on huvitav ja kaasahaarav põnevik. Lugu on keerdkäike täis ja seetõttu ei taha midagi reeta, kuid niipaljukest, et kaks rivaalitsevat kuritegeliku kambajuhti pluss politsei hakkavad samal ajal ühest linna saabunud noormehest nimega Slevin huvi tundma. Pidavat ta raha kõigile kõvasti sees olema ja järsku kõik tahavad seda. Aga on-on asi siis nii must-valge. Mis tegelikult toimub, soovitaks ise järele vaadata.

[d] **LEHO LAHTVEE**

[FILM]

Edison Force

● Teine film Morgan Freemaniga. Seekord vanameister heade poole peal, täpsemalt ajalehe väljaandja, kes annab andekale alluvale ('N Syncist tuntud Justin Timberlake on seekord isegi seeditav) näpunäiteid, kuidas avalikustada Edisoni linna hiiglaslik korruptsioonivõrk alates politsei eriüksusest kuni linna tippudeni välja. Abi osutab ausa võmmina Kevin Spacey tegelaskuju ja heale teele tagasi pürgiv politsei eliitüksuse F.R.A.T. musklimees LL Cool J. Dylan McDermott, John Heard ja Cary Elwes on pahade kehastajad, kes iga hinnaga (loe: vägivallaga) katsuvad suid summutada.

Peale nimetatud kuulsuste mängivad ilusaid tüdruksõpru veel Roselyn Sanchez ja Piper Perabo ning humoorikava esitab osavalt tantsiv Morgan Freeman.

[d] **LEHO LAHTVEE**

KWORLD

KWorld Terminator PVR-7131RF

Televisioon arvutis ainult ***399.-!***

- Multiregiooniline
- PIP ("pilt pildis") funktsioon – võimalus vaadata mitut kanalit üheaegselt
- FM raadio
- Kaugjuhtimispult
- Toetab MPEG 4/2/1
- Teletekst
- Automaatse väljalülitamise taimer

KWorld LCD TV Box

Televisioon ilma arvututa – ***979.-***

- Töötab sõltumatult (arvuti ei ole vajalik)
- 1280x1024 resolutsioon
- Stereo heli
- Kaugjuhtimispult

KWorld Cardbus NB-TV100

Televisioon kantavas arvutis - ***599.-***

- Multiregiooniline
- PIP ("pilt pildis") funktsioon – võimalus vaadata mitut kanalit üheaegselt
- PCMCIA liide
- Toetab MPEG 4/2/1

KWorld Digital / Analog TV Dongle DVB-T 310U

Digitaalne televisioon - ***1149.-***

- Võimaldab vaadata nii analoogilist kui ka digitaalset televisiooni (HDTV formaat)
- PIP ("pilt pildis") funktsioon – võimalus vaadata mitut kanalit üheaegselt
- Kaugjuhtimispult
- Ühendus USB 2.0 pesaga

KWorld PC to TV Converter

Arvuti pilt televiisori ekraanil – ***699.-***

- Kuni 1600x1200 resolutsioon, HDTV formaat
- Samal ajal saate vaadata pilti nii arvuti kui ka televiisori ekraanil
- Kaugjuhtimispult

saabunud post

Nüüd läks küll veidi viltu

● Viimase numbri kaaneplaadilt vaatas vastu küll üks jubedamaid asju, mis viimasel ajal pressis on tehtud. Tuua kümnetele tuhandetele eestlastele koju (kahtlaselt!) pisike ja näiliselt tore *adware*-programm, see läheb küll minu WTF-nimekirja etteotsa. Jutt käib (ma loodan, et te juba teate ka,) Browzarist. Kõige selgemalt on seisukoht väljendatud www.theregister.co.uk/2006/09/04/browzar_backlash, soovitan pilgu peale visata.

Edaspidiseks soovitusi. Kuna [digi] lugejad on tüüpiliselt heausklikud ja ennast ülehindavad Eesti arvutikasutajad, tuleb kindlasti olla palju ettevaatlikum, mida kaasa panna ja mida soovitada (juba mitu korda on teie kirjakastist läbi käinud jutt BSplayerist, kurtes nuhkvara üle. BSPlayer sisaldab mitte-eemaldatavat nuhkvara juba alates kevadest, nii et edaspidi üritage sellest hellast teemast rääkida, nagu ta on.

Mida veel. Äärmiselt sümpaatne oli leida ajakirjast (hea!) intervjuu Remo Savisaarega. Mees on mulle eeskujuks olnud juba oi-kui-pikalt, nüüd tehti ta tuttavaks veel suurema publikuga. Mattias

[digi] vastus:

● Mattiasel on õigus, pärast seda, kui maailma press oli Browzarit igati kiitnud, selgus vaikselt, et asjad ei pruugi olla nii roosilised. Ta ei ole küll otseselt kurivara, kuid ei peida veebis surfamise jälgi väga põhjalikult ning Browzari avalehe otsimootor viib tihtipeale veidi kahtlaste linkideni. Me tunnistame oma viga ja palume vabandust ning loodame, et kellelgi väga suuri jamasid Browzarist veel tulnud ei ole. See-eest on aga juba selles ajakirjas pikk lugu arvutiturvalisusest, sest need asjad tuleb iga poole aasta tagant niikuinii üle korrata.

Vat kus nupumees

● Kirja põhjuseks on septembri ajakirjas tehtud testis esikoha saanud ML 530, mis ei ole nii hea arvuti, kui paistab – aga et seda paremaks tuunida, tuleb minna aadressile www.arvutid.ee, valida valikutest „kodukasutaja", avada kolmest arvutist ML 530 ja vajutada „vaata toodet" ning kui link avanes, otsida sealt „konfigureeri", valida endale sobivad komponendid ja allpool klikata „prindi" printimiseks või „lisa ostukorvi". Edasi peaksite teie ise hakkama saama. Magnus

[digi] vastus:

● Hahaha, kuidas me ise selle peale varem ei tulnud. Halloo! Kui piisavalt raha on, siis saab arvutisse mida iganes juurde osta, ega ML Arvutid sulle sealt „tuunides" lihtsalt niisama paremat masinat ei saada.

Kuidas Pets ekraaniviisorit teeb?

● Ma olen igal võimalusel, kui märkan müügil uut [digi] numbrit, selle ka kohe ostnud. Plaadid on lausa super! Vaadates neid õppevideosid, tekkis mul küsimus – kuidas te neid teete ja mis programmiga? Siis saaksin ka mina midagi teha ja teile saata. Lauri

[digi] vastus:

● Pets kasutab ekraaniviisorite tegemiseks Camtasia Studio nimelist programmi, mille prooviversiooni saad endale tõmmata aadressilt www.techsmith.com/camtasia.asp. Jääme huviga ootama.

Tahan Mylot ja kohe!

● Kohe kui nägin teie septembrinumbris lauset: „Saage tuttavaks, mina olen mülomaan", hakkas see mind huvitama. Ma tahaks seda osta ja ootan selle tulekut Eestisse. See on väga lahe asjandus. Mulle meeldib teie ajakiri üldse, sest see on huvitavaid asju pungil täis! Ma tahaksin küsida, et ise ei ole eriline Skype'i, Yahoo! Messengeri ega Google Talk'i kasutaja ning tahaksin teada, kas Mülosse saab näiteks MSNi kodulehelt tõmmata MSN Messengeri? Kas te saaksite sellest järgmises numbris kirjutada? Ning samuti veel Mylo kohta, nägin Ameerika Sony kodulehel, et Mylo hind USAs on umbes 4200 krooni. Mis hinnaga ja millal seda Eestis saada on?

[digi] vastus:

● Me ei tea kahjuks, kas ja millal Mylo Eestisse tuleb. Kui tuleb, siis teeme sellest ülevaate. Enastki huvitab, aga mis me muud oskame soovitada, et jää [digi] lugejaks ja me hoiame sind asjaga kursis.

[JÄRGMISEL KUUL]

● Kui sul veel MP3-mängijat pole, siis järgmise kuu parima lugejakirja autor saab meilt auhinnaks **Creative Zen Sleek Photo** 20 GB mäluga MP3-mängija! Aga see peab ka üks hea kiri olema.

Kirjuta meile:
● **e-posti aadressil**
digi@presshouse.ee
● **aadressil**
[digi]
Paldiski mnt 26a
10149 Tallinn

Creative *vs* Apple

● Olen lugenud paljudest [digidest] erinevate MP3-mängijate kohta, mis „üritavad" iPodile järele jõuda (suhteliselt tulutult küll siiamaani). Tahaksin teada, millise hinnangu saaks Creative'i Zen Vision M võrdluses Video iPodiga – nimelt olen ise selle suur fännaja ning alati, kui loen [digist] mõne järjekordse n-ö iPodi „klooni" kohta, ei suuda ma mõtlemata jätta, et kuidas mu Zenil siis läheks :). Loodan, et hindate teda õige pea. Parimat soovides, Jaanus

Otsekorraldusega tellijad meeldivad

● Olen teie ajakirja sügav austaja ja lugeja. Teie ajakiri annab suurepärase ülevaate just sellest, mida on tavakasutajal vaja teada arvutitest, mobiilidest jne. Peale teie ajakirja esmakordset lugemist tegin endale otsekorralduse! Tahaksin pakkuda teile veel ühe teema juurde (see ei ole virisemine). Kasutan Pocket PCd, siis äkki kajastate ka seda teemat. Tegemist on ju arvuti ja/või telefoniga. Oleks kena lugeda Pocket PC ja selle tarkvara kohta, plussid-miinused jne.

Soovin teile palju jaksu ja jõudu ajakirja tegemisel, sest minu arvates täidate te vägagi suure tühiku Eesti infotehnoloogia ajakirjanduses! Sügava lugupidamisega, Peeter

[KUU KIRI]

Hüüdja hääl kõrbes

● Seda lugejakirja ajendas mind kirjutama tõsiasi, et paljud arvutikasutajad on jätnud õppimata arvutikasutusel kaks tähtsaimat põhitõde. Need põhitõed on palju vanemad kui personaalarvuti ise. Nende vajadust võib arvestada trükikunsti leiutamise algusest alates. Nimelt EI PANDA kirjavahemärkide järele „selga" järgmist sõna, vaid alati ÜKS tühik. KIRJAVAHEMÄRGI ETTE EI PANDA ÜHTEGI TÜHIKUT. Need kaks tõde peaks selgeks õpetama juba kõige esimeses arvutitunnis. Praegu on olukordi, kus ka arvestatava mainega ettevõtted, näiteks kinnisvarabüroo, võtab kaheleheküljelise üürilepingu vahendamise eest ette terve kuu üüri. Olgu see näiteks 2500 krooni. Samas üürilepingus on kirjavahemärkide asetus hullemas seisus kui taarapunkti pudelijärjekord. Miks peaksin sellises olukorras maksma valesti vormistatud paberi eest põhjendamatult suurt summat? Kardan, et see jääbki minu hüüdja hääleks kõrbes, kuna alati on ennast muuta lihtsam kui maailma enda ümber. Kuid loodan siiski, et vähemasti kümme inimest saab sellest õpetusest abi. See oleks juba suur edasiminek! Tarmo

[digi] vastus:

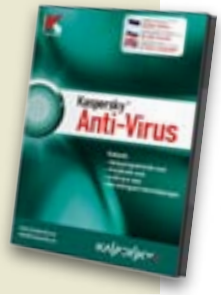

● Ei jää vaid hüüdja hääleks, me proovime seda võimendada. Tõesti, Tarmo jutus on iva sees ja eks me tihti eksime teadlikult või teadmatult selle ja teiste lihtsate reeglite vastu (suurtähed, kirjavahemärkide lisamine üldiselt, tähtede ärajätmine jne). Toredad lugejad, austagem siiski natuke eesti keele juhiseid ja jätkem ka slängi vähemaks. Võib ju trükkida veidi aeglasemalt, kuid hoolsamalt.

Peale kirjakeele tuleb ka arvuti muidu korras hoida. Pahalaste tõrjeks anname Tarmole eelmisel kuul lubatud Kaspersky antiviiruse viimase versiooni aastase litsentsi.

TASUTA PRINTER

DESKNOTE
Kõik sülearvutitest.

kauba peale igale DESKNOTE sülearvuti ostnud kliendile!

www.desknote.ee

Uus DESKNOTE B545 *Wide*

- Intel® Dual Core PM™ (T2300E, 1,66GHz, 2MB)
- 1024MB DDR SO-DIMM kiire mälu (DDR2)
- 80GB 2.5" 5400rpm SATA-150 kõvaketas
- 14.1" WXGA TFT LCD (1280x800)
- Dual DVD+-RW (DVD kirjutaja)
- Garantii 24 kuud
- Intel PRO/Wireless LAN 3945ABG
- Sisemine Bluetooth kaart
- Aku kestvus kuni 5 h
- Kaal vaid 2,2 kg

Kuumakse 514.-
Hind kohe välja ostes 14 610.-
Sissemakse 0.-

TASUTA kaasa kvaliteetne ja töökindel printer Canon PIXIMA iP1200

DESKNOTE TALLINN: Roosikrantsi 19, tel: 646 4330, 646 6591 , e-post: tallinn@desknote.ee
DESKNOTE TARTU: Riia 4 (Hansakeskus), tel: 734 6869, e-post: tartu@desknote.ee
www.desknote.ee

Kristel

Kuidas oma päeva alustad?
Teen hommikul silmad lahti, käin duši all, panen riidesse.

Ja siis tööle?
Just. Töötan sekretärina firmas, mis tegeleb puitkarkassmajade projekteerimise, tootmise ja ehitamisega.

Kümnepalliskaalas, kui seksikas amet on sekretäriamet?
Noh, ütleks siis juba kümme.

Mitu siivutut ettepanekut päevas tehakse?
Üldiselt neid ei tehta.

Aga silma ikka tehakse?
Kusjuures, ühel päeval juhtus seda koguni viis korda järjest.

Välimus on sinu töö puhul tähtis, eks?
Kahtlemata. Sekretär on ju firma visiitkaardiks.

Mitu tassi kohvi päevas teed?
Kohvi pean tegema ainult siis, kui firmal on väliskülalised. Muidu saavad kaastöötajad ise hakkama.

Mida peab hea sekretär kindlasti teadma?
Hea sekretär peab suutma keerulistest olukordadest välja tulla.

Nagu näiteks?
Ükskord tuli 20 prantslast firmasse ja ülemus oli selle ära unustanud. Pidin siis olukorra kuidagi lahendama.

Oled kohe autasustatud sekretär, eks?
Jah, võitsin Aasta Sekretäri valimistel kolmanda koha.

Aga mida sina sekretärina kunagi ei teeks?
No firmasaladusi ei tohi välja lobiseda näiteks.

Kuidas päeva lõpetad?
Töö lõppedes lähen tavaliselt koju või saan sõpradega kokku ja lähme välja.

Ambitsioon on tulevikus ise sekretäre kamandama hakata?
Hetkel olen oma tööga rahul.

[KRISTEL]

Mobiiltelefon: Nokia 6100
E-post: iga päev
SMS: paar tükki päevas
Muud vidinad: plaanis osta sülearvuti

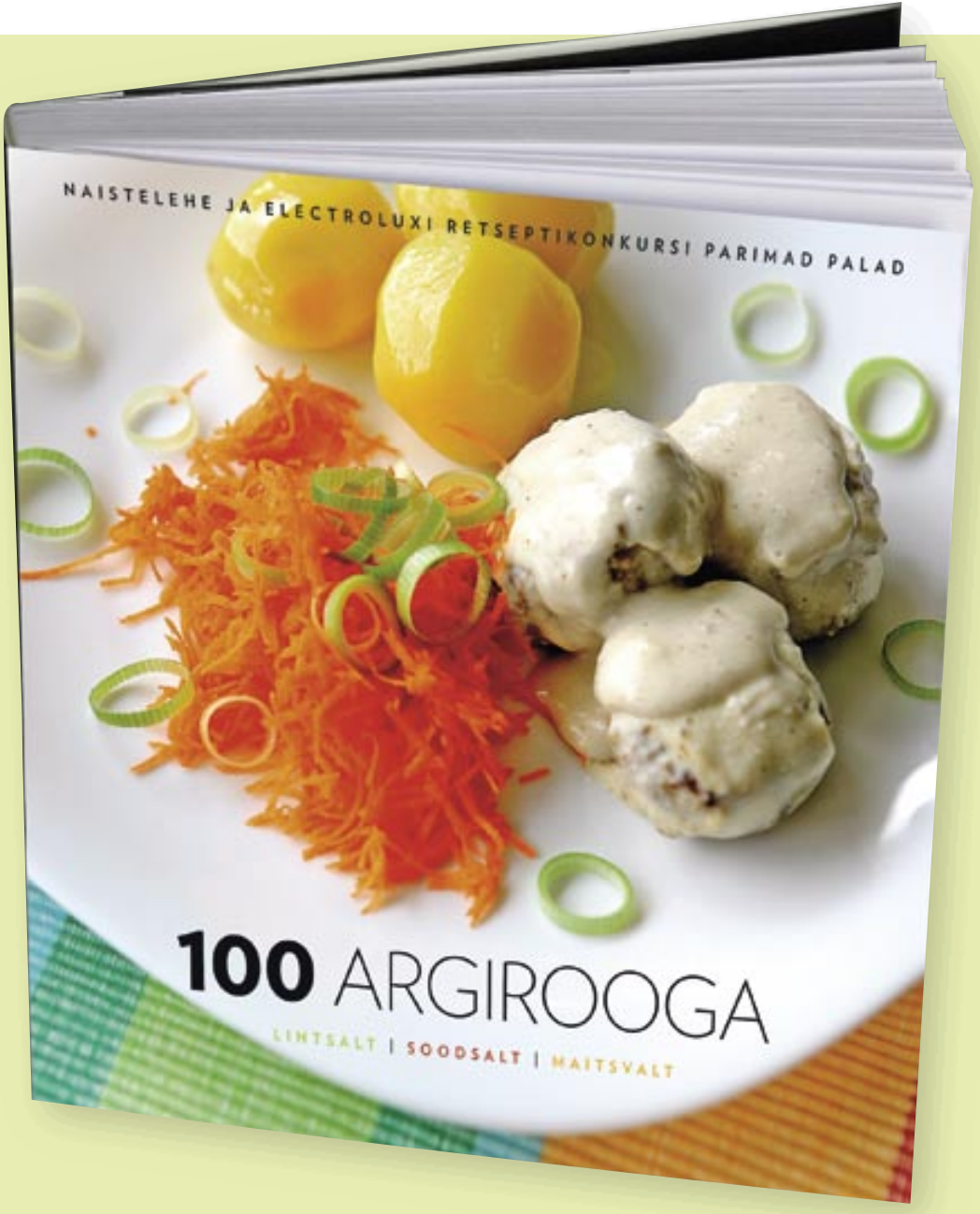

Telli nüüd Naisteleht ja saad kingituseks praktilise kokaraamatu!

Naisteleht ja Electrolux annavad välja 116leheküljelise retseptikogumiku, kuhu on koondatud Naistelehes ilmunud argiroad ja retseptivõistluse parimad palad.

Raamat hakkab poes maksma 99 krooni.
Kõigile Naistelehe tellijatele kingib Electrolux raamatu tasuta.

Naistelehe tellimiseks:
→ mine kodulehele www.telli.ee
→ saada e-kiri levi@presshouse.ee
→ või helista 661 6186

Kampaania kestab 17. novembrini. Retseptiraamatu saadame kõigile Naistelehe tellijatele, kellel on seisuga 17. november 2006 kehtiv Naistelehe aastatellimus või otsekorraldusleping. Raamatud saadame detsembrikuu jooksul.

Electrolux

Naisteleht

© 2006 Samsung Electronics Co. Ltd. Ekraani kujutised on simuleeritud.

Kujutlege, et avarus muudab teie elu intensiivsemaks

SyncMaster 205BW

160-kraadine vaatenurk, 58-sentimeetrine diagonaal ja eraldusvõime 1680 x 1050 pikslit 16 miljoni värvitooniga – kaader ei muutu mitte ainult laiemaks, vaid ka sügavamaks, elusamaks ja pingsamaks. Samsung SyncMaster 205BW paljastab teile ennenägematuid asju.

58 cm laiekraan
Heledus 300 cd/m2
Kontrastsussuhe 600:1

Vaatenurk 160°/160° (CR > 5)
Reaktsiooniaeg 6 ms
Eraldusvõime 1680 x 1050
16,2 miljonit värvitooni

www.samsung.ee

MagicTune™ MagicBright™

SAMSUNG